

نیازسنجی بازیوند خانواده

کتابچه‌ی راهنما

ICRC

REFERENCE

غیر قابل فروش

کمیته بین المللی صلیب سرخ

International Committee of the Red Cross

تهران، الهیه، خیابان شهید شریفی منش، بن بست آذر،

جنب بیمارستان اختر، پلاک ۴

تلفن: ۲۲۶۴۵۸۲۱-۴ / فکس: ۲۲۶۰۰۵۳۴

وب سایت: ir.icrc.org

ایمیل: teheran@icrc.org

© کمیته بین المللی صلیب سرخ

ICRC

نیازسنجی بازیونند خانواده

کتابچه‌ی راهنما

علیرضا ایل فروش

غير قابل فروش

فهرست

۱. مقدمه

۷

۱/۱. هدف نیازسنجی بازپیوند خانواده و کتابچه‌ی راهنما

۹

۱/۲. تعاریف

۱۱

۲. زمینه‌سازی برای نیازسنجی بازپیوند خانواده

۱۱

۲/۱. مقدمه

۱۱

۲/۲. اهداف و ضوابط

۱۲

۲/۳. نوع ارزیابی که قرار است صورت گیرد

۱۲

۲/۳/۱. ارزیابی تفصیلی

۱۳

۲/۳/۲. ارزیابی سریع

۱۴

۲/۴. تمرکز ارزیابی - صرفاً نیازهای بازپیوند خانواده یا لحاظ کردن نیازهای دیگر

۱۴

۲/۵. توصیه به شراکت

۱۴

۲/۵/۱. شرکای درون نهضت

۱۶

۲/۵/۲. شرکای بیرونی

۱۷

۲/۶. ابزار (منابع انسانی، زمان، پشتیبانی و غیره)

۱۸

۲/۷. اصول کلیدی لازم‌الرعا به هنگام نیازسنجی بازپیوند خانواده

۱۹

۳. نیازسنجی بازپیوند خانواده در وضعیت‌های غیراضطراری

۱۹

۳/۱. مقدمه

۱۹

۳/۲. تحلیل اطلاعات ثانویه‌ی موجود

۲۱

۳/۳. تعیین نواحی هدف بازدید و جمعیت هدف

۲۳

۳/۴. نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شود

۲۶

۳/۵. روش‌های گردآوری اطلاعات

۲۶

۳/۵/۱. مشاهده

۲۷

۳/۵/۲. مصاحبه

۲۷

۳/۵/۲/۱. انتخاب نوع مصاحبه

۲۸

۳/۵/۲/۲. نحوه‌ی انجام مصاحبه

۲۸

۳/۵/۲/۳. مصاحبه‌های گروهی

۲۹

۳/۵/۲/۴. نحوه‌ی گزینش افراد برای مصاحبه‌ی گروهی

۲۹

۳/۵/۲/۵. مصاحبه‌های انفرادی

۳۰

۳/۵/۲/۶. چگونگی شناسایی مطلعین کلیدی برای مصاحبه‌های انفرادی

۳۴

۳/۵/۳. نظرخواهی

۳۵

۳/۶. سازماندهی به روند گردآوری اطلاعات

- ۳۵ ۳/۶/۱ چک لیست اولیه
- ۳۶ ۳/۶/۲ چگونگی و از چه کسی اطلاعات را کسب کنیم
- ۳۹ **۴. نیازسنجی بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری**
- ۳۹ ۴/۱ مقدمه
- ۴۱ ۴/۱/۱ بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری
- ۴۲ ۴/۱/۲ فوریت نیازسنجی بازپیوند خانواده
- ۴۳ ۴/۲ تحلیل اطلاعات موجود
- ۴۴ ۴/۳ تصمیم گیری دربارهی نواحی هدف بازدید و جمعیت هدف
- ۴۵ ۴/۴ نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شود
- ۴۸ ۴/۵ روش های گردآوری اطلاعات
- ۵۰ ۴/۶ سازماندهی گردآوری اطلاعات
- ۵۱ **۵. آنالیز اطلاعات گردآوری شده**
- ۵۱ ۵/۱ مقدمه
- ۵۲ ۵/۲ خلاصه سازی اطلاعات گردآوری شده
- ۵۳ ۵/۲/۱ مشکلات مربوط به بازپیوند خانواده- اولویت بندی
- ۵۴ ۵/۲/۲ توانایی ایجاد مکانیسم های مقابله ای
- ۵۵ ۵/۲/۳ سایر کنش گرانی که خدمات بازپیوند خانواده ارائه می دهند
- ۵۶ ۵/۲/۴ نیاز به اقدام و ظرفیت پاسخگویی
- ۵۷ ۵/۳ خلاصه/ یادداشت کوتاه
- ۵۸ ۵/۳/۱ خلاصه ای از اطلاعات گردآوری شده بر حسب منطقه
- ۵۸ ۵/۳/۲ خلاصه ای اطلاعات گردآوری شده از همه ی مناطق/ نواحی و اقدام پیشنهادی
- ۵۹ **۶. گزارش دهی**
- ۶۱ **۷. برنامه ریزی**
- ۶۱ ۷/۱ مقدمه
- ۶۱ ۷/۲ تجزیه و تحلیل SWOC
- ۶۲ ۷/۳ راهبرد و اهداف
- ۶۳ ۷/۴ برنامه ی اقدام
- ۶۴ ۷/۵ پایش
- ۷۱ **پیوست ها**
- ۷۱ پیوست ۱- شرح ERU و FACT
- ۷۳ پیوست ۲- ضوابط مرجع برای ارزیابی نیازهای بازپیوند خانواده (نمونه)

- ۷۴ پیوست ۳- ارزیابی بازپیوند خانواده در سال ۲۰۰۹ در افغانستان
- ۷۶ پیوست ۴- ارزیابی بازپیوند خانواده در سال ۲۰۰۹ در افغانستان
- ۷۹ پیوست ۵- بررسی روند جستجو در سوماتی
- ۸۰ نیازهای جستجو
- ۸۲ پیوست ۶- بررسی روند جستجو در سوماتی
- ۸۵ پیوست ۷- پروژه‌ی ارزیابی نیازهای بازپیوند خانواده در کانادا
- ۸۸ پیوست ۸- ابزار ارزیابی خدمات جستجو در جمعیت‌های ملی
- ۹۷ پیوست ۹- شاخص‌های بازپیوند خانواده
- ۱۰۱ پیوست ۱۰- بررسی اولیه‌ی نیازهای بازپیوند خانواده

غیر قابل فروش

غير قابل فروش

۱. مقدمه

۱.۱. هدف نیازسنجی بازپیوند خانواده و کتابچه‌ی

راهنما

«هدف از این ارزیابی تعیین امکان‌پذیری انجام یک فعالیت خاص نیست، بلکه تعیین نیاز یا عدم نیاز به آن است.»

ارزیابی نیازها قبل از وارد عمل شدن کاری اساسی و مهم است چرا که بر اساس همین ارزیابی‌ها فعالیت‌ها را برنامه‌ریزی کرده و بالتبع برنامه‌ها پایش می‌شود.

گرچه ارزیابی گام اول در فرآیند بازپیوند خانواده و ابزاری اساسی برای حصول اطمینان از مناسب بودن برنامه‌هاست، گاهی اوقات به سبب نداشتن آگاهی، تمایل، ابزار و یا روش لازم فراموش می‌شوند. تهیه این کتابچه به دلیل نیازی بوده که در بررسی‌ها و مطالعات متعددی^۱، از جمله استراتژی بازپیوند خانواده برای نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر (۲۰۱۸-۲۰۰۸)، مورد تأکید قرار گرفته است.

بنا بر این، هدف از این کتابچه آن است که راهکارها و ابزارهای نیازسنجی بازپیوند خانواده در اختیار فعالان این عرصه قرار گیرد. اساس این کتابچه، «راهنمای ارزیابی در وضعیت‌های اضطراری (مارس ۲۰۰۸)^۲ است تا تضمین شود که ارکان نهضت همه از یک رویکرد و زبان واحد در برنامه‌هایشان استفاده می‌کنند.

کتابچه‌ی حاضر در درگیری‌های مسلحانه‌ی بین‌المللی و غیربین‌المللی، وضعیت‌های خشونت‌آمیز داخلی، بلایای طبیعی و انسان‌ساز، مشکلات بشردوستانه همانند شرایط ناشی از مهاجرت‌های بین‌المللی و حتی وضعیت‌های غیربحرانی و یا در زمان صلح قابل استفاده است.

۱ علی‌الخصوص بررسی ظرفیت کمیته بین‌المللی صلیب سرخ/آژانس مرکزی جستجو در هماهنگی و ارائه مشاوره‌ی فنی به جمعیت‌های ملی در امور مربوط به بازپیوند خانواده، انجام‌شده در سال ۲۰۰۶ و ارزیابی مربوط به مفقودین بالکان

۲ چاپ کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی، موجود در <http://www.ifrc.org/Docs/pubs/disasters/resources/helping-recover/guidelines-emergency.pdf>

نکته مهم: فصل سوم این کتابچه در زمینه‌ی ارزیابی نیازهای بازپیوند خانواده در شرایط غیراضطراری و فصل چهارم در زمینه‌ی نیازسنجی بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری است.

هدف از نیازسنجی بازپیوند خانواده پاسخ به پرسش‌های زیر است:

- نیازهای اصلی بازپیوند خانواده کدام‌اند؟
- چی کسانی و در کجا از این نیازها متأثر می‌گردند؟
- آیا افراد جامعه از سازوکارهای مقابله‌ای برای پاسخگویی به این نیازها استفاده می‌کنند؟
- آیا جامعه از حمایت بیرونی برای بازپیوند خانواده برخوردار است؟
- آیا خدمات بازپیوند خانواده که توسط کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، جمعیت ملی و یا شبکه‌ی روابط خانوادگی ارائه می‌شود، ضروری است؟
- بسته به پاسخ‌ها، ممکن است در نتیجه ارزیابی با طرح دو پرسش زیر توصیه‌هایی راهگشا ارائه شود:

- در صورت لزوم، چه نوع خدماتی مورد نیاز است؟

- مناسب‌ترین ابزار بازپیوند خانواده کدام‌اند؟

در این کتابچه پنج مرحله‌ی اصلی نیازسنجی در بازپیوند خانواده شرح داده می‌شود:

۱. زمینه‌سازی برای نیازسنجی بازپیوند خانواده
۲. اجرای نیازسنجی بازپیوند خانواده
۳. تحلیل اطلاعات گردآوری شده
۴. گزارش‌دهی
۵. برنامه‌ریزی

در کتابچه‌ی حاضر به نیازسنجی بازپیوند خانواده پرداخته می‌شود و مطالب آن ارتباطی با برنامه‌های پیشی، تحقیقاتی یا ارزشیابی و یا ارزشیابی ظرفیت پاسخگویی بازپیوند خانواده در کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و یا جمعیت‌های ملی ندارد.

۱.۲. تعاریف

تعاریف زیر^۳ در پیشگیری از سوء برداشت از مفاهیم و سهولت مطالعه‌ی کتابچه‌ی حاضر مؤثر است.

ارزیابی: دستیابی به درک خوب از یک وضعیت با هدف شناسایی مشکلات، ریشه‌ی مشکلات و عواقب آن؛ هدف از ارزیابی، تعیین امکان‌پذیری یک فعالیت خاص نیست بلکه تعیین آن است که اصولاً به آن فعالیت خاص نیازی هست یا خیر.

پایش: فرآیند پیوسته و نظام‌مند گردآوری، سنجش، ثبت، تحلیل و انتشار اطلاعات (به‌عنوان مثال پایش وضعیت، پایش فعالیت یا کارکرد، پایش نتیجه مشتمل بر پایش مالی و غیره) با هدف کمک به مدیریت.

بررسی برنامه‌های جاری: بررسی دوره‌ای یا موردی عملکرد (یا نتیجه‌ی) خاص یک طرح/برنامه/عملیات/سیاست. در بسیاری موارد، یک تحلیل جامع و مفصل بیشتر مشتمل بر ارزشیابی یا کسب اطلاع از منابع موجود است تا بررسی. گاهی اوقات، واژه‌های «بررسی» و «ارزشیابی» به جای هم استفاده می‌شوند.

غير قابل فروش

۲. زمینه‌سازی برای نیازسنجی بازپیوند خانواده

۲.۱. مقدمه

قبل از ارزیابی بازپیوند خانواده در وضعیت اضطراری و غیراضطراری، چندین جنبه‌ی مهم را باید در نظر داشت.

۲/۲. اهداف و ضوابط

۲/۳. نوع ارزیابی که قرار است صورت گیرد

۲/۴. تمرکز ارزیابی - اینکه محدود به نیازهای بازپیوند خانواده باشد یا نیازهای دیگر را نیز در بر گیرد

۲/۵. توصیه به شراکت

۲/۶. ابزار (منابع انسانی، زمان، تدارکات و غیره)

این فصل علاوه بر جنبه‌های فوق، به اصول پایه‌ی نیازسنجی بازپیوند خانواده نیز می‌پردازد.

۲.۲. اهداف و ضوابط

فرآیند تعیین هدف ارزیابی را می‌توان به موارد زیر دسته‌بندی کرد:

- شناسایی علل انجام ارزیابی
- شناسایی اهداف اصلی ارزیابی (شاید فقط سه یا چهار دلیل وجود داشت باشد)
- شناسایی دریاف‌کنندگان نتایج ارزیابی (هماهنگ‌کننده‌ی بازپیوند خانواده، مدیریت ارشد جمعیت ملی، کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، فدراسیون بین‌المللی، حامیان مالی، دیگر سازمان‌ها)
- فهرست اطلاعاتی که باید گردآوری شود
- شناسایی نواحی جغرافیایی که باید پوشش داده شوند به ترتیب اولویت‌بندی
- فهرست فعالیت‌های قابل اجرا برای یک ارزیابی موفق
- فهرست منابع انسانی و تدارکاتی مورد نیاز

- برآورد دوره‌ی زمانی مورد نیاز
  - تصمیم‌گیری در باره‌ی نیاز به شراکت در ارزیابی (از درون نهضت یا خارج از آن)
- در صورت لزوم، پیش‌نویس ضوابط را به شکلی تدوین کنید که با میزان پیچیدگی روند نیازسنجی برای بازپیوند خانواده همخوان باشد.^۴

۲,۳. نوع ارزیابی که قرار است صورت گیرد

تمام ارزیابی‌ها بر اصل واحد (شناسایی نقاط آسیب‌پذیر و ظرفیت‌ها) استوار بوده و از فرآیند یکسان (مشاهده، مصاحبه و گردآوری اطلاعات) پیروی می‌کنند. با این حال، روش گردآوری اطلاعات به نوع ارزیابی بستگی دارد. برای بازپیوند خانواده دو نوع ارزیابی مدنظر است: ارزیابی تفصیلی و ارزیابی سریع.^۵

۲,۳,۱. ارزیابی تفصیلی

این نوع ارزیابی بهترین ابزار توانمندسازی جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ برای دستیابی به یک نگاه تفصیلی به نیازهای بازپیوند خانواده برای گیرندگان بالقوه خدمات و فعالیت‌های جاری بازپیوند خانواده، همزمان با شناسایی نیازهای برآورده‌نشده است. ارزیابی تفصیلی به شکل خاص در وضعیت‌های زیر مفید است:

- در زمان صلح، زمانی که اضطراری در کار نبوده اما جمعیت ملی در ارتباط با سوانح احتمالی، مهاجرت و دیگر نیازهای بشردوستانه خدمات بازپیوند خانواده ارائه می‌کند.
- در کشورهایی که شاهد درگیری نبوده‌اند اما میزبان جمعیت زیادی با روابط خانوادگی در مناطق درگیری هستند (مانند آوارگان، پناهجویان و غیره)
- به‌عنوان اولین گام در فرآیند ظرفیت‌سازی بازپیوند خانواده، زمانی که ارزیابی‌های نیازها اساس برنامه‌ریزی و کار بیشتر است.

^۴ به پیوست ۲ رجوع کنید

^۵ راهکارهای ارزیابی در شرایط اضطراری همچنین مشتمل بر ارزیابی مستمر است که پس از ارزیابی تفصیلی و فعال شدن نهضت در منطقه صورت می‌گیرد. این راهکارها نیازمند به‌روزرسانی مستمر اطلاعات در مورد وضعیت و گرفتن بازخورد از ذی‌نفعان با هدف تسهیل تصمیم‌گیری است.

- زمانی که یک ارزیابی سریع صورت گرفته اما به سبب عدم تکافوی یا تناقض در اطلاعات، ارزیابی مفصل‌تری برای تنظیم برنامه‌ی اقدام نیاز است، و یا چون مشکلات موجود نیاز به اقدام میان‌مدت یا بلندمدت دارند.
  - زمانی که در شدت یا دامنه‌ی بحران تغییری رخ داده و عوامل جدیدی ظهور کرده باشد که تأثیر عمیقی بر جامعه، نیازهای بازپیوند خانواده و روند پاسخگویی به این نیازها بر جا بگذارد.
- این نوع نیازسنجی بازپیوند خانواده چند هفته یا حتی چند ماه زمان نیاز دارد. مدت آن هم به ناحیه‌ی جغرافیایی تحت پوشش، منابع موجود و میزان پیچیدگی مسائل بستگی دارد.

۲،۳،۲. ارزیابی سریع

در شرایط اضطراری، اغلب فرصتی برای ارزیابی تفصیلی نیست. از این رو لازم است در اسرع وقت اطلاعات مربوط به نیازهای بازپیوند خانواده گردآوری شود. این کار صرفاً محدود به جمعیت‌های ساکن در نواحی متأثر نبوده و افراد خارج از این نواحی را که نگران گرفتن خبر از خانواده‌هایشان هستند نیز در بر می‌گیرد. هم‌زمان با انجام ارزیابی باید خدمات بازپیوند خانواده نیز ارائه گردد. ارزیابی سریع خصوصاً در موارد زیر مفید است:

- زمان وقوع ناگهانی درگیری یا وضعیت خشونت‌آمیز
- زمان وقوع سوانح طبیعی یا ساخته‌ی انسان
- زمانی که وضعیت اضطراری به تلفات سنگین یا آوارگی جمعیت منجر شود
- زمان از کار افتادن یا از بین رفتن شبکه‌های مخابراتی

ارزیابی سریع کمک می‌کند تا در عرض چند روز و در نهایت یک هفته بتوان در مورد نیاز یا عدم نیاز به برنامه‌ی بازپیوند خانواده تصمیم‌گیری کرد و اولویت‌های آن (نواحی اولویت‌دار و گروه‌های جمعیتی، انواع فعالیت‌های بازپیوند خانواده و مناسب‌ترین ابزار) را تعیین نمود. با این حال، برای راستی‌آزمایی ارزیابی اولیه و در صورت لزوم تغییر رویکرد اضطراری، لازم است ارزیابی تفصیلی در اسرع وقت صورت پذیرد.

۲,۴. تمرکز ارزیابی - صرفاً نیازهای بازپیوند خانواده یا

لحاظ کردن نیازهای دیگر

به منظور استفاده‌ی منطقی از منابع انسانی و تدارکاتی، نیازهای بازپیوند خانواده را می‌توان در یک عرصه‌ی وسیع‌تر با لحاظ کردن دیگر نیازها (مثلاً ارزیابی جمعیت ملی از نیازهای کلی جمعیت آوارگان مانند بهداشت و درمان، کمک‌رسانی، بازپیوند خانواده و غیره) مورد ارزیابی قرار داد. منفعت این کار در آن است که تیم‌های جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ برای گفتگو با مردم برای ارزیابی نیازهای مختلف آنان چندین بار به یک منطقه نمی‌روند.

اما ضعف این کار آن است که ممکن است هماهنگی ارزیابی چندرشته‌ای کار خیلی مشکلی باشد که این ارزیابی بازپیوند خانواده را کند کرده و بر کیفیت یافته‌ها اثر منفی می‌گذارد.

۲,۵. توصیه به شراکت

جمعیت‌های ملی و تیم‌های کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ می‌توانند به تنهایی یا به صورت اشتراکی اقدام به نیازسنجی بازپیوند خانواده کنند. ارکان نهضت شرکای ذاتی در ارزیابی‌های بازپیوند خانواده‌اند اما شرکای بیرونی نیز می‌توانند در برخی شرایط وارد کار شوند.

۲,۵,۱. شرکای درون نهضت

در «اقدام ۱/۱/۱» راهبرد بازپیوند خانواده توصیه شده که جمعیت‌های ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و آژانس مرکزی جستجو «با مشورت افراد و جوامع متأثر و دیگر طرف‌های درگیر، اقدام به ارزیابی جامع از بازپیوند خانواده نمایند.»

در صورت وقوع سانحه‌ی طبیعی، احتمالاً ارزیابی‌های مشترکی از سوی ارکان مختلف نهضت (جمعیت ملی، فدراسیون بین‌المللی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ) صورت خواهد گرفت. قطع نظر از اینکه کدام نهاد درگیر شود، ارزیابی‌های صورت‌گرفته بلافاصله پس از سوانح ناگهانی عموماً چندرشته‌ای (درمان، غذا، آب/بهداشت، سرپناه و غیره) هستند و قاعدتاً باید از متخصصین بازپیوند خانواده نیز بهره جویند.

یکی از اقدامات انجام‌شده برای اجرای راهبرد بازپیوند خانواده تشکیل هسته‌ی متخصصین بازپیوند خانواده بوده و بالتبع تقویت پاسخ‌گویی در این زمینه از سوی نهضت در زمان وقوع سوانح طبیعی و انسان‌ساخت است.

هسته‌ی متخصصین بازپیوند خانواده متشکل از ۶۰ نفر از کارکنان کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ (کارمندان بومی و خارجی دفاتر نمایندگی) و جمعیت‌های ملی است که دارای مهارت‌ها، سوابق و زبان‌های مختلفی‌اند و به منظور پاسخگویی سریع به سوانح انتخاب شده و آموزش دیده‌اند. آژانس مرکزی جستجو مسئول این هسته بوده و در زمان‌هایی که کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، فدراسیون بین‌المللی و یا یک جمعیت ملی مسئولیت این آژانس را بر عهده دارد اعضای هسته را اعزام می‌کند. نقش اصلی هسته، پاسخگویی سریع و فراهم کردن پشتیبانی تخصصی شامل نیازسنجی بازپیوند خانواده خصوصاً در سوانحی با وسعت زیاد است.

برنامه‌ریزی بیهینه برای نیازسنجی بازپیوند خانواده که مشترکاً با یک یا دو شریک نهضتی (جمعیت‌های ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ)^۶ صورت گرفته عبارتست از:

منابع اطلاعاتی اولیه (یا مستقیم) که شامل موارد زیر است:

- حصول اطمینان از اینکه نقش جمعیت ملی در فعالیت‌های مرتبط با بازپیوند خانواده از سوی مدیریت و دیگر مقامات آن به نحو مقتضی به رسمیت شناخته شده باشد.
- مشخص کردن نقش ارزیابی انفرادی بوسیله هر بخش و حصول اطمینان از تناسب آن با روند همکاری موجود بین جمعیت ملی میزبان با هر جمعیت ملی دیگر و یا با دفتر نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ.

^۶ در صورتی که سناحه چند کشور را متأثر مسازد و یا واکنش بین‌المللی در کار باشد، تعدادی از جمعیت‌های ملی (جمعیت ملی میزبان و دیگر جمعیت‌های ملی) ممکن است در ارزیابی نیازهای بازپیوند دخیل شوند.

۲.۵.۲. شرکای بیرونی

بسته به بافتار و مسائل مطرح شده‌ی مربوط به بازپیوند خانواده (مثلاً بچه‌های بدون همراه و جدا افتاده از خانواده یا کودک سر‌بازان)، ممکن است تصمیم به برنامه‌ریزی برای انجام ارزیابی مشترک با دیگر سازمان‌ها و یا در صورت امکان با نمایندگان برخی نهادهای دولتی گرفته شود.

- فواید

- الف) می‌توان فوراً یک سازوکار هماهنگی و همکاری تدوین و مسئولیت‌ها را به روشنی تقسیم کرد.
- ب) از زمان و منابع استفاده‌ی بهینه کرد.
- ج) جمعیت کمتر از ارزیابی خسته می‌شود.

- پیش شرط‌ها

- الف) جمعیت ملی، کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و دیگر سازمان‌ها در باره‌ی نقش‌ها و مسئولیت‌های همه‌ی مشارکت‌کنندگان (مثلاً یک سازمان مسؤؤل ارزیابی وضعیت منازل کودکان می‌شود) به توافق می‌رسند.
- ب) جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ نقش رهبری را بر عهده می‌گیرد.
- ج) روش به‌کارگرفته‌شده از سوی دیگر سازمان‌ها متناسب با نقش جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ است.
- د) مسؤؤلین موافق اصل ارزیابی مشترک‌اند.
- ه) چنین رویکردی به نفع گیرندگان خدمات است.

- در موارد زیر، ارزیابی مشترک با شرکای بیرونی نامناسب دیده می‌شود:

- الف) با اصول بی‌طرفی و بی‌غرضی نهضت سازگاری نداشته باشد.
- ب) مربوط به یکی از مأموریت‌های ویژه‌ی نهضت باشد که قرار است در بافتار حساسی که امنیت در آن دغدغه اصلی است صورت گیرد.

۲٫۶. ابزار (منابع انسانی، زمان، پشتیبانی و غیره)

ساختار تیم ارزیابی را در تناسب با بافتار تعیین کنید و به موارد زیر توجه خاص داشته باشید:

- حصول اطمینان از اینکه رهبر تیم که مسؤول مدیریت تیم بوده و فرآیند ارزیابی را عهده‌دار می‌شود از تجربه‌ی کافی در زمینه‌ی بازیونند خانواده برخوردار باشد.
- تیم مشتمل بر افرادی است که زبان یا زبان‌های منطقه‌ی مورد ارزیابی را می‌دانند.
- حصول اطمینان از اینکه تیم متشکل از مرد و زن باشد.
- تیم شامل نمایندگان شاخه‌ی جمعیت ملی محلی یا نمایندگان کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در ناحیه‌ی مورد ارزیابی باشد.
- حصول اطمینان از اینکه تبار اعضای تیم منجر به خطرات امنیتی نشده و یا تماس با جمعیت متأثر را مختل ننماید.

بعد از انتخاب تیم، وظایف و مسؤولیت‌های هر یک از اعضا باید روشن شود و اهداف ارزیابی به تفصیل در یک جلسه‌ی توجیهی به منظور تصریح موارد زیر تبیین گردد:

- فهرست نیازمندی‌های تیم از جمله تجهیزات اطلاع‌رسانی، نوشت افزار، تجهیزات مخابراتی و غیره
- لجستیک (حمل و نقل، اسکان، هزینه‌های میدانی)
- طول دوره‌ی ارزیابی
- قواعد امنیتی (وضعیت، فرآیندها) در صورت لزوم
- ارتباطات - تجهیزات، جزئیات تماس و پروتکل‌ها
- هر جنبه‌ی دیگر مرتبط با موفقیت ارزیابی (تصمیم‌گیری، سلسله مراتب گزارش‌دهی، هماهنگی، احترام به اصول نهضت، حساسیت فرهنگی و غیره)

۲,۷. اصول کلیدی لازم‌الرعايه به هنگام نیازسنجی

بازپیوند خانواده

- مشورت با جمعیت ذی نفع. همواره از جمعیتی که از خدمات بازپیوند خانواده بهره‌مند می‌شود نظرسنجی کنید.
- سندیت اطلاعات را همواره مدنظر قرار دهید. اطلاعات می‌تواند بر پایه‌ی «واقعیت‌های» حقیقی و عینی (مثلاً این واقعیت که جمعیت به شکل نابسامانی از محل فرار کرده‌است)، نظرات (انعکاس‌دهنده‌ی نظرات فرد اطلاع‌دهنده) یا شایعات بر اساس ادعاهای تأییدنشده (مثلاً رهبر یک جامعه‌ی محلی بگوید در هیچ خانواده‌ای جدایی پیش نیامده اما این را هم بگوید که از کسی در این باره سؤال نکرده‌است) باشد.
- مراقب جانبداری‌ها باشید! هیچ‌کس کاملاً بی‌طرف نیست. نظرات شخصی مطلعین و ارزیابان را در نظر داشته باشید.
- از شرایط و دلایل جدایی در خانواده‌ها سر در آورید
- مراقب اتفاقات غیرمنتظره باشید. آماده باشد که فرضیاتتان مورد چالش واقع شود.

۳. نیازسنجی بازپیوند خانواده در وضعیت‌های غیراضطراری

۳/۱. مقدمه

وضعیت‌های غیراضطراری مستلزم ارزیابی‌های مفصل‌اند. از این رو، در این فصل بر نیازسنجی تفصیلی بازپیوند خانواده به ترتیب زمانی پیشنهادی زیر تمرکز دارد:

۳/۲. تحلیل اطلاعات ثانویه‌ی موجود

۳/۳. تصمیم‌گیری در باره‌ی نواحی هدف بازدید و جمعیت هدف

۳/۴. تعریف نوع اطلاعاتی که قرار است گردآوری گردد

۳/۵. انتخاب روش گردآوری اطلاعات

۳/۶. ساماندهی به روند گردآوری اطلاعات

توجه: محتویات این فصل همچنین مربوط به نیازسنجی بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری بوده و لذا حتی در صورت ارزیابی سریع از نیازهای بازپیوند خانواده به دست جمعیت ملی یا دفتر نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ لازم است به آن رجوع شود.

اینکه ارزیابی در وضعیت غیراضطراری با شرکا انجام شود یا خیر و اینکه بازپیوند خانواده به شکل مجزا ارزیابی گردد یا بین‌رشته‌ای تا حد زیادی به بافتار، وضعیت و محیط بستگی دارد. از آنجا که هیچ فرمول بی‌نقصی برای این کار وجود ندارد، در این فصل به فواید و مضرات هر گزینه پرداخته نمی‌شود.

۳/۲. تحلیل اطلاعات ثانویه‌ی موجود

پس از آن که در باره‌ی نیازسنجی بازپیوند خانواده تصمیم‌گیری شد، یکی از اولین وظایف شخص یا تیم مسؤول ارزیابی تهیه‌ی یک صورت کلی و تحلیل تفصیلی از اطلاعات ثانویه‌ی موجود است.

اطلاعات ثانویه به اطلاعاتی اطلاق می‌گردد که قبلاً از سوی نهضت یا سازمان‌های دیگر گردآوری شده‌است. اطلاعات ثانویه می‌تواند مربوط به وضعیت قبلی یا فعلی باشد، به شکل مکتوب (گزارش و غیره) و یا شفاهی (بحث) باشد.

با در نظر داشتن کیفیت داده‌ها، به منظور تعیین کاربرد داشتن اطلاعات ثانویه باید پرسش‌های زیر را طرح کرد:

- چگونه و چه کسی این اطلاعات را گردآوری نموده‌است؟
- هدف از گردآوری این اطلاعات چه بوده‌است؟
- آیا منبع اطلاعات موثق است یا خیر؟
- آیا اطلاعات جدید است؟
- آیا اطلاعات بر پایه‌ی واقعیت‌هاست یا بر پایه‌ی نظرات است؟

توصیه می‌شود جزئیات مربوط به منابع دریافت اطلاعات ثانویه در گزارش ارزیابی لحاظ گردد.

منابع اصلی اطلاعات ثانویه به چهار دسته تقسیم می‌شود.

- منابع آن‌لاین

الف) وبسایت‌های نهادهای دولتی، مراکز تحقیقاتی، سازمان‌های بین‌المللی و غیره می‌توانند داده‌ها و آمار ارزشمندی (به‌عنوان مثال اطلاعات مربوط به سرشماری) را ارائه کنند پس باید آنها را فهرست کرد.

- ذی‌نفعان

الف) مقام‌های دولتی مرکزی، منطقه‌ای و محلی (وزارتخانه‌ها، ادارات و غیره)

ب) آژانس‌های سازمان ملل (کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، یونسف، سازمان بین‌المللی مهاجرین و غیره) و سازمان‌های مردم‌نهاد (خبریه‌ها)

ج) رسانه‌های تحت اختیار ذی‌نفعان بالقوه (روزنامه‌ها، ایستگاه‌های رادیویی، خبرنگارها و کانال‌های تلویزیونی)

د) دانشگاه‌ها (محققان دانشگاهی، باشگاه‌های دانشجویان خارجی)
ه) سفارت‌ها و کنسولگری‌های مربوطه

نکته‌ی مهم

ذی‌نفعان (خصوصاً نهادهای دولتی، آژانس‌های سازمان ملل و سازمان‌های مردم‌نهاد) علاوه بر اینکه یک منبع ضروری اطلاع‌رسانی در باره‌ی نیازهای بازپیوند خانواده‌اند، می‌توانند در فعالیت‌های مربوط به خدمات بازپیوند خانواده دخیل بوده یا حتی خود چنین خدماتی را ارائه نمایند. از این رو، فعالیت‌های آنان و پاسخ‌های احتمالی به نیازهای بازپیوند خانواده را نیز باید لحاظ کرده و مورد ارزیابی قرار داد.

- نهضت صلیب سرخ و هلال احمر

- (الف) همکاران در دیگر ادارات جمعیت ملی و یا دفتر نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ
- (ب) دیگر جمعیت‌های ملی و یا نمایندگی‌های کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ
- (ج) نمایندگان فدراسیون بین‌المللی

خدمات‌دهندگان و نهادهای مرتبط با افراد آسیب‌پذیر

- (الف) مراکز اسکان اضطراری/اسکان در شرایط بحرانی
- (ب) مراکز پذیرش
- (ج) سرپناه برای قربانیان خشونت خانوادگی
- (د) مراکز پذیرش و نگهداری کودکان بدون همراه
- (ه) آموزشگاه‌های زبان (برای مهاجران، پناهنجویان، آوارگان و غیره)
- (و) گروه‌ها/سازمان‌های دینی (مثلاً کلیساها، مساجد، کنیسه‌ها، معابد و غیره)
- (ز) مراکز بازپروری و روزانه
- (ح) رستوران و آشپزخانه برای افراد بی‌خانمان
- (ط) مراکز کمک‌های اولیه
- (ی) بیمارستان‌ها و سراهای سالمندان
- (ک) بازداشتگاه‌ها/اماکن نگهداری موقت

۳,۳. تعیین نواحی هدف بازدید و جمعیت هدف

سر زدن به کلیه‌ی مناطق در یک کشور و سؤال کردن از تک‌تک افراد با پرونده‌ای مرتبط در باره‌ی نیازهای فردی بازپیوند خانواده امکان‌پذیر نیست. در عوض باید تعیین کرد کدام جمعیت‌ها و کدام دسته از افراد در

درون جمعیت‌های خاص در منطقه‌ی جغرافیایی مورد نظر بررسی گردد.

نقاط شروع مناسب در هنگام تعیین نواحی و جمعیت‌های مورد مطالعه، عبارتند از کشور مبدأ و افراد با آسیب‌پذیری‌های مضاعف، چرا که این عوامل تأثیر زیادی بر میزان نیاز به خدمات بازپیوند خانواده می‌گذارند.

تحلیل سوابق پرونده‌های گذشته و حال در یک منطقه‌ی خاص در کسب آگاهی نسبت به جمعیت‌هایی که قبلاً یا در حال حاضر از خدمات بازپیوند خانواده بهره برده‌اند، مؤثر است. به کمک چنین تحلیلی همچنین می‌توان نشان داد که آیا نیازهای بازپیوند برخی گروه‌های خاصی در گذشته مورد رسیدگی قرار گرفته یا نه (مثلاً نبود موارد بازپیوند خانواده در جمعیت‌های مشخص مهاجران غیر منظم).

جمعیت‌های هدف را نباید تنها به این دلیل انتخاب کرد که از همه در دسترس تراند.

پرسش‌های مفید برای تعیین جمعیت‌های هدف عبارتند از:

- بزرگ‌ترین جمعیت‌های منطقه کدام‌اند؟
- کدام جمعیت‌ها تاکنون مورد مطالعه قرار نگرفته‌اند و در باره‌ی کدام جمعیت صرفاً اطلاعات محدودی موجود است؟
- کدام جمعیت‌ها به صورت خاص آسیب‌پذیرند؟ آیا جمعیت‌های بزرگ خاصی با آسیب‌پذیری مضاعف در منطقه حضور دارند؟
- آیا سوابق پرونده‌ها نشان می‌دهد که جمعیت‌های خاصی با سابقه‌ی استفاده از خدمات بازپیوند خانواده ثبت شده‌است؟
- آیا مانع خاصی بر سر راه استفاده‌ی گروه‌های خاص از خدمات بازپیوند خانواده وجود دارد؟ (موانعی چون زبان، بی‌اعتمادی به نهادهای رسمی، مقبولیت پایین نهضت و یا اعضای آن، آگاهی پایین از خدمات بازپیوند خانواده که از سوی جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ ارائه می‌گردد)

۳،۴. نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شود

هنگام ارزیابی نیازهای جمعیت یک کشور یا ناحیه‌ی خاص به بازپیوند خانواده، اطلاعات زیر را باید گردآوری کرد:

الف) جمعیت ساکن کشور/ منطقه/ ناحیه‌ای که در آن نیازهای بازپیوند خانواده مورد ارزیابی است

- مشخصات جمعیت (ساکن، عشایر، جمعیت بزرگ محلی مهاجر، مفهوم خانواده‌ی هسته‌ای در مقابل خانواده‌ی پرجمعیت، سطح سواد، ساختارهای اجتماعی مانند خاندان، قبیله، طبقه و غیره)
- افراد آسیب‌پذیر شناسایی شده‌ی درون جمعیت:

- پناهندگان
- آوارگان داخلی
- پناهجویان
- مهاجران (خصوصاً مهاجران غیرمنظم و مهاجران بازداشت‌شده)
- کودکان خیابانی
- خردسالان بدون همراه
- قربانیان قاچاق انسان
- سالمندان
- افراد فاقد اقامتگاه ثابت (افراد بی‌خانمان)

- کشورهای مبدأ پناهندگان، پناهجویان، مهاجران و قربانیان قاچاق انسان

- علل جدایی خانواده‌ها (مثلاً افراد آسیب‌پذیر در اماکن فاقد وسائل ارتباطی). شناسایی علل جدایی در شناخت نیازهای بالفعل بازپیوند خانواده و در نتیجه انتخاب مناسب‌ترین رویکرد برای رسیدگی به آنها مفید خواهد بود.

ب) ارتباطات و زیرساخت: فراهم بودن، در دسترس بودن و قابل استفاده بودن اشکال مختلف ارتباطات و زیرساخت

- تلفن

- الف) تلفن ثابت (پوشش در مناطق شهری و روستایی، ضریب نفوذ)
- ب) موبایل (پوشش در مناطق شهری و روستایی، تعداد خدمات‌دهندگان، هزینه‌ها، ضریب نفوذ)

- ج) نوع ارتباطاتی که از طریق تلفن همراه صورت می‌گیرد (تماس صوتی، پیامک، پیام چندرسانه‌ای، اینترنت)
- د) تلفن‌های ماهواره‌ای (آیا در کشور مورد استفاده است، چقدر کسانی مجاز به استفاده از آن‌اند، تعداد خدمات‌دهندگان، هزینه‌ها)

-اینترنت

- الف) نوع دسترسی (دایال‌آپ، ای‌دی‌اس‌ال، ماهواره‌ای)
- ب) مکان دسترسی (منزل، کافی‌نت و غیره)
- ج) پوشش در سراسر کشور
- د) ضریب نفوذ
- ه) هزینه و مقرون‌به‌صرفگی در برقراری اتصال
- و) بیشترین استفاده از اینترنت در کجاست؟ اسکایپ، چت، گروه‌های اجتماعی. غیره؟
- ز) آیا دسترسی به برخی یا انواع خاصی از وبسایت‌ها محدود است؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، نوع محدودیت‌ها و نهاد اعمال‌کننده‌ی محدودیت‌ها کدام‌اند؟

-خدمات پستی

- الف) پوشش و قابلیت اعتماد

-وجود ابزار ارتباطی جایگزین

- الف) تبادل پیام شفاهی و یا مکتوب با استفاده از کانال‌های جایگزین (مثلاً از طریق انجمن‌های محلی، اجتماعات، رانندگان اتوبوس و تاکسی)
- ب) ارتباط از طریق ایستگاه‌های آماتوری رادیو
- ج) تواتر استفاده
- رسانه

- الف) رسانه‌های مورد استفاده‌ی جمعیت (رادیو، تلویزیون، روزنامه‌ها و مجلات، وبسایت‌ها و بقیه) و دسترسی به آن‌ها
- ب) وجود رسانه برای جمعیت‌های اتباع خارجی و مهاجران
- ج) امکان استفاده از رسانه برای تبلیغ خدمات بازیونند خانواده و یا به‌عنوان ابزار جستجوی افراد

-حمل و نقل

- الف) وسایل حمل و نقلی که بیشتر مورد استفاده‌اند
- ب) مقرون به صرفه بودن حمل و نقل در ارتباطات

(ج) نیازهای بیرون از ناحیه‌ی مورد ارزیابی^۷

- نیاز پناهندگان در کشورهای همسایه به بازیبوند خانواده
- نیاز جمعیت مهاجر در خارج از کشور به بازیبوند خانواده
- نیاز خانواده‌های پناهندگان، پناهجویان، مهاجران، گردشگران، دانشجویان و غیره به بازیبوند خانواده در کشورهای مبدأشان

(د) نقش و ظرفیت بالقوه‌ی خدمات جستجوی جمعیت ملی^۸

- حمایت از طرف مدیریت ارشد جمعیت ملی و تمایل آن به انجام یا توسعه‌ی فعالیت‌های بازیبوند خانواده
- سازگاری خدمات بازیبوند خانواده با اولویت‌های عملیاتی و راهبرد سازمانی جمعیت ملی، از جمله نقش آن در اجرای نمودن راهبرد بازیبوند خانواده
- به رسمیت شناخته شدن نقش جمعیت ملی در زمینه‌ی بازیبوند خانواده از سوی مقامات
- درک مردم از جمعیت ملی
- لحاظ کردن روند پاسخگویی به نیازهای بازیبوند خانواده در دستورالعمل‌های پاسخگویی در شرایط اضطراری در جمعیت ملی
- اطلاع‌رسانی در باره‌ی شخص مسؤل خدمات جستجوی جمعیت ملی (نام، عنوان، آموزش، تجربه، جایگاه در سلسله مراتب)
- تعداد داوطلبان باتجربه و بی‌تجربه در زمینه‌ی بازیبوند خانواده (مقر اصلی جمعیت ملی، شعب جمعیت ملی در مناطق متأثر و یا غیرمتأثر) و امکان (با عدم امکان) بسیج سریع

(ه) نقش و منابع بالقوه‌ی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

- تعداد کارکنان خارجی آماده برای فعالیت‌های بازیبوند خانواده (در دفتر نمایندگی یا در سطح منطقه)
- تعداد کارمندان آماده‌به‌کار در سطح ملی
- امکانات لجستیکی و ارتباطاتی
- درک مردم از کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ
- سازگاری خدمات بازیبوند خانواده با اولویت‌های عملیاتی و راهبرد سازمانی دفتر نمایندگی، مشتمل بر نقش آن در اجرای نمودن راهبرد بازیبوند خانواده

^۷ نمونه‌ی پرسش‌نامه‌های نیازسنجی ساکنین خارج از کشور به بازیبوند خانواده در پیوست‌های ۴ الی ۶ آمده‌است.

^۸ زمان ارزیابی تفصیلی، ظرفیت بازیبوند خانواده‌ی جمعیت ملی باید مورد ارزیابی واقع شود. با این حال، زمان ارزیابی سریع، صرفاً یک سنجش مختصر لازم است. ابزار سنجش ظرفیت در زمان اجرای راهبرد بازیبوند خانواده را در پیوست ۸ ببینید.

۳/۵. روش‌های گردآوری اطلاعات

روش‌های گردآوری اطلاعات از جمله شامل موارد زیر است:

۳/۵/۱. مشاهده

۳/۵/۲. مصاحبه

۳/۵/۳. نظرسنجی

عواملی که ممکن است بر روش‌های برگزیده اثر بگذارد شامل موارد زیر است:

- نوع اطلاعات جستجو شده
  - منابع انسانی و تدارکاتی مورد نیاز
  - ناحیه‌ی جغرافیایی تحت پوشش
  - مدت زمان داده‌شده برای ارزیابی، چه قبل از تحقیق میدانی چه در طول آن
  - شرکای بالقوه (دیگر سازمان‌ها، نهادها)
  - عمق اطلاعات جستجو شده (سطحی یا عمیق)
  - کسانی که کار ارزیابی را انجام می‌دهند و میزان راحتی آنان با روش‌های مختلف
- می‌توان از روش‌های ترکیبی زیر نیز استفاده کرد: مصاحبه انفرادی با تعداد اندکی از کسانی که آگاهی عمیقی نسبت به موضوع دارند (مطالعین کلیدی)، مصاحبه‌ی گروهی با گروه خاصی از درون جمعیت، و نظرسنجی از جمعیت بزرگتر

۳/۵/۱. مشاهده

مشاهده در محل یکی از منابع مهم کسب مستقیم اطلاعات است که به ناظر امکان موارد زیر را می‌دهد:

- مکان‌یابی جمعیت‌های هدف (مثلاً آوارگان، کودکان خیابانی) و شرایط موجود
- احراز دسترسی جمعیت‌های هدف به ابزار ارتباطی (تلفن برای استفاده، افراد دارای تلفن همراه و غیره)
- مشخص کردن اماکنی برای اجتماع اشخاص آسیب‌پذیر (مثلاً کودکان بدون همراه، مهاجران غیرقانونی) و شناسایی گروه‌های

- به حاشیه‌رانده شده
- آشنایی با شرایط و آگاهی از وضعیت عمومی جمعیت‌های هدف (ترس، اضطراب، خشم و غیره)
- تأیید فرض‌های اولیه‌ی مربوط به تحلیل اطلاعات ثانویه یا اطلاعات کسب شده در حین ارزیابی سریع
- بررسی و تطبیق اطلاعات گردآوری‌شده از طریق مصاحبه‌ها

نکته‌ی مهم

ناظران ملزم به استفاده از کلیه‌ی حس‌هایشان هستند! مشاهده‌ی مستقیم ناظر به وی این امکان را می‌دهد که از هر تغییری در محیط آگاه شود. این امر برای مقایسه‌ی دیگر منابع کسب اطلاعات و همچنین برای تأیید فرضیه‌ها ضروری است.

۳،۵،۲. مصاحبه

مصاحبه‌ها نقشی اساسی در نیازسنجی بازپیوند خانواده دارند. این فصل به بررسی موارد زیر می‌پردازد: انتخاب نوع مصاحبه، شیوه‌ی انجام مصاحبه و فنون استفاده‌شده.

۳،۵،۲،۱. انتخاب نوع مصاحبه

- الف) مصاحبه‌ی نیمه‌ساختاریافته: فهرستی صرفاً مشتمل بر پرسش‌های ضروری (چک‌لیست)
- ب) مصاحبه‌ی ساختاریافته: فهرستی از پرسش‌های دقیق (پرسش‌نامه)
- ج) مصاحبه‌ی ساختاریافته: پرسشی از قبل آماده نشده

در نیازسنجی بازپیوند خانواده، اغلب مصاحبه‌ی نیمه‌ساختاریافته بهترین وسیله‌ی کسب اطلاعات دلخواه است. این روش در عین حال که انعطاف‌پذیر است نکات مهم را هم از قلم نمی‌اندازد. یک چک‌لیست ساده، مناسب ارزیابی سریع در شرایط اضطراری است اما برای ارزیابی‌های تفصیلی نیاز به اطلاعات بیشتری است.^۹

^۹ پرسش‌نامه‌ها برای بررسی برنامه‌های بازپیوند خانواده در سومالی در سال ۲۰۰۶ استفاده شد. در آن زمان به علت مسائل امنیت ارزیابی از راه دور اما به شکل تفصیلی صورت گرفت.

۳,۵,۲,۲. نحوه‌ی انجام مصاحبه

(الف) بهترین راه این است که ابتدا خودتان را معرفی کنید، علت مصاحبه را شرح داده و اطلاعات پایه در باره‌ی خدمات بازپیوند خانواده ارائه دهید. با این حال باید مراقب باشید با دادن وعده‌های که تحققشان مشکل است بی‌جهت به کسی امید ندهید.

(ب) با صحبت در باره‌ی شرایط عمومی زندگی در منطقه‌ی موردنظر یا متأثر بحث را ادامه دهید تا اشخاص خودشان مشکلات اصلی را مطرح کنند.

(ج) بهتر است پرسش‌ها از نوع بلی-خیر نباشد تا از هرگونه جانبداری در پاسخ‌ها پرهیز گردد. فنون به‌کاررفته تأثیر زیادی بر کمیت و کیفیت اطلاعات گردآوری شده دارد. پرسش‌های از این دست هم لحن دوستانه‌تر دارد و هم سریع‌تر به نتیجه‌ی دلخواه که کسب اطلاعات است منجر گشته و پاسخ به آنها برای شخص مصاحبه‌شونده آسان‌تر است. مثال: به جای پرسیدن «آیا برای تماس با خانواده‌ات در خارج از کشور از تلفن موبایل استفاده می‌کنی؟» (پرسشی که پاسخ آن صرفاً «بلی» یا «خیر» خواهد بود)، پرسشی مانند «چگونه با خانواده‌ات در خارج از کشور در تماسی؟» پرسید.

(د) در صورت امکان جایی بی‌سروصدا را که افراد در آن احساس راحتی کنند انتخاب کنید.

(ه) در صورت امکان فهرستی از شماره‌های تماس داشته باشید تا افراد مصاحبه‌شونده را برای مشکلاتی غیر از بازپیوند خانواده به دیگر ادارات یا سازمان‌ها ارجاع دهید.

۳,۵,۲,۳. مصاحبه‌های گروهی

مصاحبه‌های گروهی گفتگو را آسان می‌کنند. بررسی عمقی صحت اطلاعات و مسائل در یک فضای بحث سازنده، آسان‌تر است. مثلاً اینکه اعضای یک گروه در باره‌ی اولویت دادن به نیازهای بازپیوند خانواده با هم اختلاف نظر داشته یا توضیحات متناقضی برای این نیازها ارائه می‌کنند نشانگر تنوع شرایط یا نظرهاست و باید شما را به سمت تغییرات جزئی در جمع‌بندی‌هایتان سوق دهد.

بعضی افراد ممکن است از اظهارنظر در قالب یک گروه ناهمگون (زنان، کودکان یا افرادی در جایگاه اجتماعی پایین در جوامعی دارای نظام طبقه‌بندی) شرم کنند، و از این رو بهتر است مصاحبه‌ی گروهی برای آنان جداگانه و اختصاصی برنامه‌ریزی شود یا مصاحبه با آنان به شکل انفرادی صورت گیرد.

۳,۵,۲,۴. نحوه‌ی گزینش افراد برای مصاحبه‌ی گروهی

افراد تشکیل‌دهنده‌ی گروه یا گروه‌ها باید به دقت انتخاب شوند. شکل ایده‌ال آن است که پنج تا ده نفر با پیشینه‌های مختلف و دیدگاه‌های متنوع انتخاب شوند. باید بین زنان و مردان عضو و همچنین بین بزرگسالان و پیران و جوانان عضو گروه توازن برقرار باشد. انتخاب اعضای گروه به سه روش انجام می‌گیرد:

الف) مشورت با رهبران جوامع محلی و درخواست از آنان برای دادن فهرست

ب) بدون برنامه‌ریزی قبلی، به عبارت دیگر تعداد اندکی از افراد بحثی را آغاز می‌کنند و دیگران هم بی مقدمه وارد بحث می‌شوند چون بحث مستقیماً به آنان مربوط یا مورد علاقه‌شان است.

ج) مطلعین کلیدی فهرستی از اشخاص ارائه می‌دهند. این راه حل ایده‌ال است البته به شرطی که مطلعین جامعه‌ی محلی را به خوبی بشناسند و مصاحبه‌کنندگان وقت کافی در اختیار داشته باشند.

۳,۵,۲,۵. مصاحبه‌های انفرادی

در مورد پرسش‌های حساس (وضعیت پیچیده‌ی خانوادگی، مشکلات بازیبوند خانواده در ارتباط با موضوعات حفاظتی و امنیتی) مصاحبه‌ی انفرادی توصیه می‌شود. این نوع مصاحبه‌ها خصوصاً برای کسب بیشترین میزان اطلاعات از مطلعین کلیدی مناسب‌اند. بسته به مشخصات مطلعین کلیدی، پرسش‌ها ممکن است مربوط به نیازهای کلی جمعیت در زمینه‌ی بازیبوند خانواده بوده یا مستقیماً به جنبه‌های خاصی ربط داشته باشد (مثلاً از مدیر یک اردوگاه پناهندگان مستقیماً پرسش‌هایی در باره‌ی پناهندگان و نیاز آنان به بازیبوند خانواده می‌شود).

۳،۵،۲،۶. چگونگی شناسایی مطلعین کلیدی برای

مصاحبه‌های انفرادی

مطلعین کلیدی به افرادی اطلاق می‌گردد که دانش خاصی در باره‌ی برخی موضوعات مرتبط با بازپیوند خانواده دارند. اینان خصوصاً در موارد اضطراری و وقتی زمان مهم بوده و لازم باشد اطلاعات در اسرع وقت گردآوری شود، کمک‌حال‌اند. علاوه بر منابع اطلاعات ثانویه که زیر بند ۳/۲ فهرست شده‌اند، منابع اولیه‌ی زیر نیز ممکن است به‌عنوان مطلعین کلیدی برای مقاصد بازپیوند خانواده مورد استفاده واقع شوند:

- نمایندگان جمعیت‌های هدف (آواره یا مقیم، متعلق به گروه‌های قومی و اجتماعی گوناگون)
- گروه‌های داری آسیب‌پذیری خاص (افراد متعلق به گروهی که به دلایل قومی، سیاسی، دینی یا جنسی در حاشیه‌اند، خردسالان بدون همراه، کودکان جداافتاده، زنان با کودکان‌نشان، معلولان، سالمندان، افراد مبتلا به بیماری‌های حاد و مزمن که از حمایت خانواده محروم‌اند، مهاجران نامنظم و قربانیان قاچاق انسان)

بسته به موقعیت (محدودیت زمانی، دسترسی و غیره)، مصاحبه‌کنندگان مناسب‌ترین مطلعینی را که قادر به فراهم کردن اطلاعات مرتبط هستند، انتخاب می‌کنند. همچنین، تعیین یک فرد رابط برای ارجاع جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در زمان بازدید مجدد از افراد و گروه‌های مصاحبه‌شده در ارزیابی، می‌تواند مفید می‌باشد. چگونه می‌توان با انواع مختلف مطلعین کلیدی مشخص شده مصاحبه کرد؟ دلیل انتخاب پنج دسته زیر به این خاطر است که بر اساس تجربه، این افراد گروه‌هایی هستند که به‌طور سنتی قادر به گردآوری اطلاعات مفید در باره‌ی نیازهای هر جمعیت به بازپیوند خانواده بوده‌اند. این فهرست محدود نیست و بسته به شرایط می‌توان به آن اضافه یا از آن کم کرد.

(الف) پرسنل جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

واضح است که با پرسنل جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ (خارجی و بومی) که در زمینه‌ی فعالیت‌های مربوط به بازپیوند خانواده در کشور مورد نظر کار می‌کنند باید مصاحبه انجام گیرد. هدف از این مصاحبه کسب اطلاعات تفصیلی به شکل زیر است:

- فعالیت‌های بازپیوند خانواده پیش از شروع ارزیابی
- پاسخگویی نسبت به بازپیوند خانواده پس از وضعیت‌های اضطراری خاص گذشته (درگیری، بلای طبیعی)
- داده‌های مورد نیاز برای داشتن تصویر کاملی از شرایط (تردیدها، عوامل ناشناخته)
- دیگر مشارکت‌کنندگان در زمینه‌ی بازپیوند خانواده (سازمان‌های دیگر، شرکای دولتی)، به عبارتی دیگر، مطلعین کلیدی بالقوه
- توصیه‌ها و پیشنهادات شخصی آنان

پرسش‌هایی هم باید در رابطه با توانایی تیم ارزیابی در کسب تصویری به روزتر از ظرفیت جمعیت ملی در پاسخگویی به بازپیوند خانواده و همچنین نقاط قوت و ضعف آن مطرح شود.

همچنین توصیه می‌شود با استعلام از همکاران در دیگر ادارات (اداره‌ی مدیریت سوانح و بلایا، کمک‌رسانی، ارتباطات) به چشم‌اندازهای جدیدی برای تکمیل اطلاعات کسب‌شده دست یافت.

(ب) دیگر جمعیت‌های ملی و نمایندگی‌های کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

در شرایطی که اتباع یک کشور در چند کشور دیگر پراکنده شده‌اند، لازم است جهت کسب اطلاع در باره‌ی نیازهای بازپیوند خانوادگی جمعیت مهاجر به مراکز خدمات جستجوی جمعیت‌های ملی در آن کشورها رجوع کرد. در مورد کشورهایی که میزبان تعداد زیادی از اتباع کشورهای دیگر هستند نیز به همین منوال عمل می‌شود، خصوصاً در مواردی که کشورهای موردنظر تحت تأثیر درگیری، خشونت داخلی یا دیگر نیازهای بشردوستانه‌اند.

نمونه

در چارچوب تحقیقی در رابطه با جستجوی افراد که در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ صورت گرفت، پنج جمعیت ملی اروپایی، صلیب سرخ آمریکا و شش جمعیت ملی از کشورهای هم‌مرز با سومالی برای موارد زیر دعوت شدند: (۱) پاسخ به پرسشنامه‌ای که برای آنان ارسال شده بود و (۲) تحویل پرسشنامه‌ی جدیدی به گروه نمونه‌ی جمعیت پناهندگان سومالی.^۱

^۱ نمونه‌ی فرم‌های استفاده‌شده در این ارزش‌یابی را می‌توان در پیوست‌های ۵ و ۶ یافت. با این حال، باید توجه کرد که این پرسش‌نامه‌ها علاوه بر نیازسنجی برنامه‌های جاری را نیز در بر می‌گیرد.

اطلاعات گردآوری شده از پناهندگان سرگردان یا خانواده‌های خارج‌نشین از طریق دیگر جمعیت‌های ملی و نمایندگی‌های کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ از این جهت ارزشمند است که تمام نیازها، از جمله نیازهای خارج کشور را در بر می‌گیرد.

در صورتی که به اطلاعات جمعیت‌های ملی که مصاحبه با آنان مشکل است نیاز باشد، پرسش‌نامه‌هایی را باید تهیه کرد که از طریق پست یا ایمیل برای آنان ارسال و از آنان دریافت گردد.

(ج) جمعیت ذی‌نفع

این مصاحبه‌ها حیاتی بوده و از این رو باید به دقت آماده گردند. پرسش‌ها نیز بسته به بافتار و شرایط نسبتاً مفصل و متعددند. اما در هر صورت نکات زیر را باید مدنظر قرار داد:

- تاریخ و مکان مصاحبه
- نام و سمت مصاحبه‌کننده
- سن، جنسیت و وضعیت (مقیم، آواره، پناهنده، مهاجر، آسیب‌پذیر و غیره) مصاحبه‌شونده
- وضعیت خانوادگی (خانواده‌ی گسترده، هسته‌ای، تک‌سرپرست و غیره)
- زمان و شرایط قطع تماس با عضو خانواده
- آیا تلاشی برای برقراری تماس صورت گرفته یا خیر، چگونه و دلیل ناکامی آن
- آیا درخواست کمک صورت گرفته یا خیر و از طرف چه کسی بوده است
- اگر تماسی در کار بوده چگونه برقرار شده است
- کدام یک از اعضای خانواده در خارج از منطقه‌ی خاص یا خارج از کشور ساکن‌اند و اینکه آیا قادر به ارسال یا دریافت اخبار بوده‌اند یا خیر
- وسیله و میزان تکرار تماس با عضو خانواده که در جای دیگر سکونت دارد

(د) مقامات

تعدادی از وزارتخانه‌ها ممکن است اطلاعات مهم و تعیین‌کننده‌ای را برای تکمیل اطلاعات مربوط به نیازهای بازپیوند خانواده در اختیار داشته باشند. با رابطان درون وزارتخانه‌ها که احتمالاً اطلاعات مربوط به بازپیوند خانواده را در اختیار دارند در باره‌ی زمینه‌ی خاص کاری‌شان مشورت

گردد. اشخاص مسؤول اردوگاه‌ها یا مراکز پذیرش آوارگان یا پناهندگان منابع مهم اطلاعاتی هستند که نباید نادیده گرفته شوند.

هنگام ارزیابی مجدد نیازهای بازپیوند خانواده در طول یک عملیات و در نتیجه تماس با مقامات مسؤول، پرسش‌ها باید مربوط به عملیات جاری بین کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و یا جمعیت ملی و مقامات، امور قابل اصلاح و برنامه‌های آتی برای ارائه‌ی خدمات بازپیوند خانواده و غیره باشد. فهرستی از پرسش‌های مربوط به تکمیل یا به‌روزرسانی اطلاعات در زمینه‌ی فعالیت مربوطه باید برای هر یک از وزارتخانه‌های هدف طراحی گردد.

مصاحبه با مقامات رسمی عامل مهمی در ارائه‌ی فعالیت‌های بازپیوند خانواده و تعریف جایگاه کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و یا جمعیت ملی است.

(ه) سازمان‌های دیگر

قطع نظر از اینکه دیگر سازمان‌های بشردوستان و اجتماعی (خیریه‌ها، گروه‌های ایمن محور و غیره) که جایگاه خوبی در کشور دارند در ارزیابی دخیل باشند یا خیر، به‌عنوان یک منبع ارزشمند اطلاع‌رسانی مطرح‌اند. مشورت با آنان از همان ابتدا و به محض شروع فعالیت‌های بازپیوند خانواده باعث تسهیل همکاری و پیشگیری از اختلاف هنگام محول کردن وظایف و مسؤولیت‌ها می‌گردد. فهرست پرسش‌ها را می‌توان با در نظر گرفتن زمینه‌ی فعالیت و رابطین آماده‌سازی کرد.

اینکه با کدام سازمان‌ها در حین ارزیابی تماس برقرار می‌شود تا حد زیادی بستگی دارد به کشور، شرایط موجود، حضور سازمان‌های مردم‌نهاد بین‌المللی و غیربین‌المللی، فعالیت‌های آنان و غیره.

معمولاً سازمان‌هایی همچون جمعیت‌های ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ که با یک جمعیت هدف و یک گونه مشکل سر و کار دارند بهترین منبع اطلاعاتی‌اند (مثلاً کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، یونیسف، صندوق نجات کودکان، پزشکان بدون مرز)^{۱۱}. لحاظ کردن نقش و ظرفیت‌های کنشگران ملی (سازمان‌های حامی کودک، سازمان‌های ایمن-محور) نیز اهمیت زیادی دارد.

^{۱۱} در سال ۲۰۰۹ پس از آوارگی مردم در پاکستان، کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ تماس خود را با یونیسف و شرکای آن حفظ کرد و سامانه‌ای ارجاع برای موارد کودکان بدون همراه و جدا افتاده از خانواده و نیازمند خدمات بازپیوند خانواده دایر کرد.

۳,۵,۳. نظرخواهی

نظرخواهی‌ها وسیله‌ی گردآوری اطلاعات در زمینه‌ی فعالیت تحت بررسی بدون راستی‌آزمایی تفصیلی هستند. در نظرسنجی‌ها، پرسشنامه بین شرکت‌کنندگان توزیع می‌گردد. مسائل عملی نظرسنجی باید از قبل سازماندهی شده و خود نظرسنجی قبل از پاسخگویی دیگران آماده شود تا کل اطلاعات را بتوان همزمان ارسال نمود.

آزمایش پرسش‌نامه بین تعداد اندکی از افراد یا سازمان‌ها پیش از استفاده در مقیاس وسیع مطلقاً ضروری است. چگونگی پردازش و تحلیل اطلاعات گردآوری‌شده قبل از استفاده از ابزار نظرخواهی از اهمیت یکسانی برخوردارند.

(الف) چه زمان؟

فرم‌های نظرخواهی به صورت انفرادی و در زمانی که برای پاسخ‌دهنده مناسب باشد تکمیل می‌گردند. محقق صرفاً باید نسبت به مهلت تکمیل فرم نظرخواهی و ارسال یک پیام یادآوری در تاریخ معینی تصمیم‌گیری کند (این کار با هدف افزایش پاسخ‌ها توصیه می‌گردد).

(ب) چگونه؟

نظرخواهی‌ها را می‌توان با پست ۱۲ یا به صورت آن‌لاین انجام داد ۱۳. محیط انتخابی بستگی به زمان و منابع موجود، سطح سواد، مهارت‌های کامپیوتر و دسترسی به اینترنت دارد.

(ج) چه کسی؟

انتخاب اشخاص بستگی به این دارد که آیا اهداف این نظرخواهی کسانی در سازمان‌ها هستند، کسانی که قبلاً از خدمات بازپیوند خانواده بهره برده‌اند، کسانی هستند که در این دو گروه نمی‌گنجد و یا کسانی هستند که در هر دو گروه جا دارند.

- چنانچه جامعه‌ی هدف نظرخواهی اشخاصی در سازمان‌ها باشد، می‌توان آن را با پست یا آن‌لاین به همه‌ی سازمان‌های شناسایی‌شده‌ی مربوطه ارسال کرد.

- چنانچه جامعه‌ی هدف نظرخواهی اشخاصی باشند که در

۱۲ برای مشاهده‌ی نمونه‌ی نظرخواهی استفاده‌شده از سوی صلیب سرخ کانادا در پروژه‌ی نیازسنجی بازپیوند خانواده به پیوست ۷ رجوع نمایید.

۱۳ نظرخواهی‌های تلفنی امکان‌پذیر است اما به شدت زمان‌بر بوده و منابع را صرف می‌کنند.

گذشته از خدمات بازپیوند خانواده بهره برده‌اند، آن را می‌توان با پست یا آن‌لاین به ثبت‌نام‌کنندگان در پرونده‌های بازپیوند خانواده ارسال کرد.

- چنانچه جامعه‌ی هدفِ نظرخواهی کسانی باشند که قبلاً از خدمات بازپیوند خانواده بهره‌مند نشده‌اند، آن را می‌توان از طریق مطلعین کلیدی و سازمان‌های محلی ارسال کرد، از طریق سازمان‌های محلی تبلیغ نمود و از طریق پاسخ‌دهندگان قبلی به دست کسانی رساند که فکر می‌کنند علاقه‌مند به پاسخگویی باشند.

نظرخواهی یک شیوه‌ی اقتصادی به منظور گرفتن بازخورد از تعداد زیادی از مردم است. از طرفی دیگر، در نظرخواهی‌ها ممکن است پاسخ‌های مبهمی داده شود و پرسش‌ها از قبل نوع پاسخ‌ها را مشخص کرده باشد.

۳٫۶. سازماندهی به روند گردآوری اطلاعات

۳٫۶٫۱ چک‌لیست اولیه

با هدف حصول اطمینان از اینکه اطلاعات اصلی از قلم نیفتد، توصیه می‌شود چک‌لیستی نهایی شامل موارد زیر تنظیم گردد:

- پرسش‌هایی که باید عنوان گردد (به فهرستی که در فصل ۳٫۳ است رجوع شود)
- روش گردآوری اطلاعات
- مطلعین (گروه‌ها یا افراد)
- مکان‌هایی که باید بازدید شود (مثلاً اردوگاه‌ها/سرپناه‌های آوارگان، بیمارستان‌ها)
- وظایف هر یک از اعضای تیم
- مواد و تجهیزات لازم (از جمله مخابرات)
- تدارکات و ادراى (حمل و نقل، اسکان، پیش‌پرداخت و غیره)
- مقررات امنیتی (در صورت لزوم)

چک‌لیست پرسش‌نامه نیست. هدف از چک‌لیست یادآوری است اما نباید مصاحبه‌کننده را از دریافت اطلاعاتی که حین مصاحبه طرح می‌شود بازدارد. همچنین، چک‌لیست را باید به طور مرتب و بر اساس نیاز و با توجه به مشاهدات لحظه‌ای بازبینی، تنظیم و تکمیل کرد. به علت متفاوت بودن شرایط، استفاده از یک فهرست استاندارد توصیه نمی‌شود.

۳,۶,۲. چگونه و از چه کسی اطلاعات را کسب کنیم

با تحلیل اطلاعات ثانویه می‌توان تعیین کرد که کدام یک از مناطق و بخش‌های جمعیت را باید اول بازدید کرد. در مورد برنامه‌های کمک‌رسانی، رویکردهای زیر برای گردآوری اطلاعات توصیه می‌گردد:

- نمونه‌گیری تصادفی (افراد به شکل تصادفی انتخاب می‌شوند)
- نمونه‌گیری هدفمند (افراد به علت تعلق به یک گروه خاص یا زندگی در یک مکان خاص، مثلاً اردوگاه آوارگان داخلی، انتخاب می‌شوند)

هنگام نیازسنجی بازپیوند خانواده، رویکرد دوم از کارآیی بیشتری برخوردار است. این رویکرد با تمرکز مستقیم بر افرادی همچون آوارگان داخلی که نیازمند بازپیوند خانواده‌اند باعث صرفه‌جویی در زمان می‌گردد. در صورت کمبود وقت، شاید بهتر باشد ابتدا به سراغ رهبران محلی (رؤسای جوامع محلی یا اشخاص مسؤول اردوگاه‌های آوارگان) رفته و فهرست مصاحبه‌شوندگان را از آنان دریافت کنیم.

در حالی که نظر رهبران جوامع محلی اهمیت خاصی دارد نمی‌تواند فصل الخطاب وجود یا عدم وجود نیاز به بازپیوند خانواده باشد. لازم است همواره با جمعیت مربوطه مستقیماً وارد رایزنی شد.

در برخی موارد، رهبران جماعات به دلایل زیر پاسخ منفی می‌دهند:

الف) با خدمات آماده‌ی ارثه در زمینه‌ی بازپیوند خانواده آشنایی ندارند.

ب) جمعیت مربوطه از خدمات بازپیوند خانواده آگاه نبوده و از این رو مشکلات از این دست را گزارش نمی‌کند.

در چنین شرایطی، پس از آن که به جمعیت هدف مستقیماً (مثلاً زنان بازدید از اردوگاه) در باره‌ی خدمات بازپیوند خانواده توضیحات مشروحی ارائه شد، درخواست خدمات بازپیوند خانواده معمولاً فوراً مطرح می‌شود.

نمونه

صلیب سرخ بریتانیا پس از مواجهه با مشکلات در تماس با جمعیت افغان‌های ساکن این کشور در سال ۲۰۰۶ تحقیقاتی را با اهداف زیر شروع کرد:

- شناخت تفصیلی و کامل جماعت موردنظر
- شناسایی یک مسیر یا بیشتر که صلیب سرخ بریتانیا را با جماعت افغان در تماس بیشتری قرار داده و بتواند آنان را از خدمات بازپیوند خانواده بهره‌مند نماید.
- طرح یک «مدل» (موفق) یا روش عملیات که هنگام تماس با آنان یا هنگام ایجاد کانال‌های ارتباطی با آنان بتوان به کار بست.

در نهایت، با ترکیب هر دو روش پژوهش کمی و کیفی، ۹۲ مصاحبه‌ی حضوری با اعضای جماعات صورت گرفت.

غير قابل فروش

۴. نیازسنجی بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری

۴،۱. مقدمه

نیاز به بازپیوند خانواده پس از هر درگیری، سانحه یا دیگر وضعیت‌های بشردوستانه ممکن است بروز نماید، که بسته به وضعیت و شرایط جدایی اعضای خانواده و قطع تماس آنها با یکدیگر، این نیازها متفاوت خواهد بود.

نکته‌ی مهم

هنگام ارزیابی در زمان درگیری یا پس از وقوع سانحه در یک ناحیه مشخص، نگرانی‌های امنیتی و حفاظتی بر دیگر مسائل ارجحیت دارد.

به منظور حصول اطمینان از امنیت پرسنل و دسترسی به ذی‌نفعان، لازم است جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ با جوانب کلی درگیری، روندهای مربوطه و عوامل مؤثر بر آن آشنایی داشته باشند.

همچنین جمعیت ملی و یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ باید در هر درگیری خاص از مبنای قانونی امدادسانی و حمایت بشردوستانه که مشتمل بر نیازهای بازپیوند خانواده هم هست آگاه باشند.

طبق اساسنامه‌ی نهضت، جمعیت‌های ملی «فعالیت‌های بشردوستانه‌ی خود را منطبق با اساسنامه‌ها و قوانین ملی خود انجام می‌دهند» (ماده‌ی ۳/۱). «آنها در هماهنگی با نهادهای دولتی و در انطباق با کنوانسیون ژنو، عملیات امداد در شرایط اضطراری و دیگر خدمات کمک‌رسانی به قربانیان درگیری‌های مسلحانه و همچنین قربانیان سوانح طبیعی و دیگر موارد اضطراری نیازمند امداد را سازماندهی می‌نمایند» (ماده‌ی ۳/۲).

کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ «پاسدار» حقوق بین‌المللی بشردوستانه است. کار این کمیته بر اساس چهار کنوانسیون ژنو مصوب سال ۱۹۴۹ و دو پروتکل الحاقی به آنها مصوب سال ۱۹۷۷ است که بر اساس آن این سازمان مجاز به انجام فعالیت‌هایی مانند برقراری مجدد تماس بین

اعضای خانواده‌هایی می‌شود که بر اثر درگیری از یکدیگر جدا افتاده‌اند.^{۱۴}

نیازهای بازپیوند خانواده بسته به تأثیر درگیری یا سانحه‌ی انسان‌ساخت بر گروه‌های جمعیتی است. این موارد در زیر شرح داده شده است.

ارزیابی نقشی اساسی در پاسخگویی به نیازهای حقیقی ذینفعان به بهترین شکل ممکن در مراحل مختلف وضعیت اضطراری دارد. ارزیابی اولیه همچنین برای کسب اطلاعات پایه با هدف سنجش و ارزش‌یابی میزان پیشرفت به سوی حصول نتایج ضروری است. در حقیقت در شرایط اضطراری، صرفاً ارزیابی سریع امکان‌پذیر است. بنا بر این، این فصل به چگونگی انجام سریع‌ترین ارزیابی و برنامه‌ی اقدام ممکن در هنگام محدودیت زمانی پرداخته و گام‌های منطقی را برای کمک به گزینه‌های عملیاتی در وضعیت‌های اضطراری مشخص می‌سازد:

۱. تحلیل اطلاعات ثانویه‌ی موجود
۲. تصمیم‌گیری نسبت به نواحی بازدید و جمعیت هدف
۳. تعریف نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شود
۴. انتخاب روش گردآوری اطلاعات
۵. سازماندهی گردآوری اطلاعات

توجه: بسیاری از مراحل فرآیند ارزیابی در شرایط اضطراری با مراحل مربوط به فرآیند ارزیابی در زمان صلح عیناً یکی بوده یا مشابه‌اند. از این رو، در اینجا از تکرار آنها خودداری می‌گردد و به جای آن خوانندگان به فصل قبل «نیازسنجی بازپیوند خانواده در شرایط غیراضطراری» ارجاع داده می‌شوند.

در این فصل بیشتر از «کتابچه‌ی راهنمای میدانی بازپیوند خانواده در بلایا»، خصوصاً فصل پنجم آن تحت عنوان «ارزیابی و برنامه‌ریزی» بهره برده شده است.

^{۱۴} نقش کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در رابطه با بازپیوند خانواده در کنوانسیون سوم ژنو، ماده ۱۲۳ و کنوانسیون چهارم ماده ۱۴۰ مشخص شده است. کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو مصوب ۱۹۴۹ و پروتکل اول مصوب ۱۹۷۷ قائل به حمایت و حفاظت از کسانی هستند که تحت تأثیر مخاصمات مسلحانه بین‌المللی هستند. پروتکل دوم الحاقی مصوب ۱۹۷۷ و ماده ۳ مشترک در کنوانسیون‌های چهارگانه در رابطه با حمایت از افراد در زمان مخاصمات مسلحانه غیر بین‌المللی هستند که در مخاصمه نقشی نداشته و یا دیگر ندارند. در دیگر شرایط خشونت‌آمیز، شروط کنوانسیون‌های یک تا چهار فقط می‌تواند بر مبنای مقایسه به کار رود. فعالیت‌های بازپیوند خانواده بر اساس کنوانسیون‌های چهارگانه و پروتکل‌های اول و دوم عبارتند از: انتقال اخبار خانوادگی (کنوانسیون سوم ماده ۱۲۰ و کنوانسیون چهارم ماده ۱۳۰)؛ بازپیوند خانواده (پروتکل اول الحاقی مواد ۷۴ و ۷۸، کنوانسیون سوم ماده ۱۱۹ و کنوانسیون چهارم مواد ۲۶، ۱۲۸، ۱۳۴ و ۱۳۵).

۴,۱,۱. بازپیوند خانواده در شرایط اضطراری

(الف) از بین رفتن یا از کار افتادن وسایل ارتباطی در ناحیه‌ی متأثر

انهدام یا اختلال در کار وسایل ارتباطی تماس خانواده‌ها را با نزدیکانشان در ناحیه‌ی سانحه‌دیده یا خارج از آن با مشکل مواجه می‌سازد. در هر دو صورت، مردم نیاز دارند تا با دیگر اعضای خانواده تماس فوری برقرار کنند. این موضوع خصوصاً در مورد اشخاص آسیب‌پذیر (کودکان، بیماران، معلولان و غیره) صحت دارد.

(ب) افراد بی‌خانمان و یا پناهندگان

افراد بی‌خانمان یا پناهندگان نیاز دارند به نزدیکانشان که ممکن است هنوز در ناحیه‌ی سانحه‌دیده حضور داشته یا در خارج از آنجا زندگی کنند، از وضعیت خود خبر دهند. افراد ساکن در سرپناه یا اردوگاه‌ها اغلب فرصت خیردار کردن نزدیکانشان را از اوضاع خود نداشته و خانواده‌ها در چندین سرپناه پراکنده‌اند.

(ج) مجروحان تخلیه از منطقه

زمانی که در منطقه‌ای درگیری یا سانحه‌ی جدی رخ می‌دهد، اغلب مجروحان را بدون اینکه الزاماً خانواده‌هایشان خیردار شده و یا بدانند در کدام بیمارستان بستری‌اند از آنجا خارج می‌کنند.

(د) اشخاص آسیب‌پذیری که از خانواده‌شان جدا افتاده‌اند

در هر وضعیتی، معمولاً افراد یا گروهایی، هر چند انگشت‌شمار، آسیب‌پذیرند. منظور از «آسیب‌پذیر» هر شخص یا گروهی از اشخاص است که بدون حمایت خانواده یا یک نهاد تخصصی (خانه یا بیمارستان) زنده نمی‌مانند. این واژه دربرگیرنده‌ی کودکان، معلولان، بیماران، پیران و غیره است. چنانچه این افراد به علت درگیری یا سانحه از خانواده‌شان جدا بیفتند تا زمان بازپیوند خانواده و برخورداری از حمایت، نیازمند حفاظت و کمک‌اند.

(ه) اشخاص محروم از آزادی

در درگیری‌ها، اشخاصی ممکن است بدون اطلاع نزدیکانشان بازداشت شوند. پس از سانحه‌ی طبیعی یا درگیری، زندانیانی که دسترسی به ابزار مورد نیاز برای ارتباط با دنیای بیرون نداشته یا دسترسی‌گُند و محدودی دارند، نیازمند اطلاع از وضعیت سلامتی خویشاوندانشان هستند. چنانچه در ناحیه‌ی تحت تأثیر سوانح نگهداری می‌شوند نیز نیازمند رساندن خبر سلامتی خود به خانواده‌شان می‌باشند.

(و) مفقودین

اشخاصی که پس از وقوع سانحه یا درگیری به منزل باز نگشته و پس از فراهم بودن وسایل ارتباطی باز هم با خانواده‌شان تماسی ندارند، در حکم مفقود می‌باشند. این افراد ممکن است گم شده باشند، مجروح شده یا در وضعیت شوک باشند، یا بی‌خبر در جایی نگهداری شوند یا حتی مرده باشند. خانواده‌های این افراد بی‌صبرانه منتظرند بدانند چه بر سر آنان آمده‌است.

(ز) فوت‌شدگان

درگیری‌ها، سوانح از هر نوع و دیگر بحران‌های بشردوستانه (مهاجرت در شرایط مخاطره‌آمیز) ممکن است تعداد زیادی تلفات بر جا بگذارد. بسته به شرایط و تعداد قربانیان، افراد تلف شده ممکن است به حال خود رها شوند، در همان مکان دفن شوند و یا به بیمارستان یا سردخانه منتقل گردند. در بسیاری موارد هم خانواده‌ها از سرنوشت نزدیکانشان بی‌اطلاع می‌مانند. علاوه بر این، مدیریت ناکافی یا نامناسب بقایای انسانی می‌تواند تشخیص هویت را در مراحل بعد با مشکل مواجه کند.

۴،۱،۲. فوریت نیازسنجی بازپیوند خانواده

باور رایج این است که نیازهای بازپیوند خانواده نسبت به نیازهای دیگر (غذا، سرپناه، لباس و دارو) از فوریت کمتری برخوردار است، اما مادری که مأیوسانه ضمن فرار در جستجوی فرزند گم‌شده‌اش است ممکن است روایی این ادعا را زیر سؤال ببرد.

باید بین میزان فوریت و سطح نیازهای بازپیوند خانواده در شرایط مختلف تمایز قائل شد. مثلاً بعد از یک سانحه‌ی طبیعی، نیازهای بازپیوند خانواده عموماً چند روز حد حاد بوده و سپس خیلی سریع به آرامی می‌گراید (اغلب امکان ارتباط نسبتاً زود برقرار شده، نهادها حمل و نقل را تسهیل کرده و سرپناه ایجاد می‌کنند و یا افراد متأثر به خانه‌هایشان باز می‌گردند. بر عکس، در شرایط متأثر از درگیری شدت نیازهای بازپیوند خانواده برای مدت نامعینی در نوسان خواهد بود.

قطع نظر از هر گونه محدودیت و قید، معیارهای زیر را می‌توان برای پاسخ اولیه‌ی سریع به فوری‌ترین نیازها به کار بست:

- جدیت نیازها و عواقب احتمالی عدم مداخله
- فوریت نیازها و عواقب احتمالی تأخیر در پاسخ
- آسیب‌پذیری ذی‌نفعان از حیث نیاز به حمایت و کمک
- تعداد اشخاص متأثر
- محدودیت‌های تدارکاتی، عملیاتی و امنیتی

ایجاد توازن بین معیارهای فوق نیازمند قضاوت شرایط است و هیچ فرمول ساده‌ای برای اولویت‌بندی وجود ندارد.

نکته‌ی مهم

در حین انجام ارزیابی باید با هدف برقراری مجدد و حمایت از روابط خانوادگی و حفظ آن از طریق موبایل یا تلفن ماهواره‌ای، پیام‌هایی مانند «حالم خوب است» یا «با نگرانی منتظر خبرم»، وبسایت روابط خانوادگی و ثبت‌نام کودکان بدون همراه، خدمات اضطراری ارائه گردد.

۴٫۲. تحلیل اطلاعات موجود

به منظور شناسایی نیازهای بازپیوند خانواده در جمعیت متأثر از سوانح و درگیری، اطلاعات اولیه (اطلاعات گرفته‌شده از منابع مستقیم بر اساس مشاهدات میدانی یا اطلاعاتی که مستقیماً از طریق پرسنل یا داوطلبان از جمعیت متأثر کسب گردیده) و اطلاعات ثانویه (اطلاعاتی که از منابع غیرمستقیم مانند گزارش‌های رسانه‌ای، دولت یا دیگر سازمان‌ها کسب گردیده) گردآوری و تجزیه و تحلیل می‌گردند. چنانچه منبع مستقیم موجود نباشد (که بیشتر اوقات در آغاز اینگونه است)، اطلاعات ثانویه و

تجربه‌ی گذشته‌ی شرایط مشابه را باید برای بررسی نیازهای مورد انتظار در زمینه‌ی بازپیوند خانواده به کار بست.

تحلیل اولیه‌ی اطلاعات موجود از شرایط عمومی در ناحیه یا نواحی متأثر، اساس تصمیم‌گیری را در باره‌ی ضرورت پاسخگویی به نیازهای بازپیوند خانواده و نوع ارزیابی موردنیاز تعیین می‌کند.

برای مشاهده‌ی فهرست منابع ثانویه‌ی اطلاعات به فصل ۳/۲ رجوع نمایید.

۴،۳. تصمیم‌گیری درباره‌ی نواحی هدف بازدید و

جمعیت هدف

به‌ندرت می‌توان تمام منطقه‌ی مورد نظر را بازدید کرد. بنا بر این باید چندین منطقه را به‌عنوان نمونه انتخاب کرد. روش‌های آماری انجام این کار، به علت محدودیت زمانی و دسترسی کم معمولاً امکان‌پذیر نیست. از اطلاعات ثانویه برای شناسایی نواحی و جمعیت‌هایی استفاده کنید که با معیارهای زیر متناسب هستند.

- اولویت ۱: ناحیه و یا جمعیتی که مستقیماً تأثیر پذیرفته است
مثلاً منطقه‌ی زلزله‌زده، منطقه‌ی تحت تأثیر درگیری مسلحانه یا جمعیتی که به زور آواره شده است.
- اولویت ۲: جمعیت بیرون از ناحیه‌ی متأثر
جمعیت ساکن مناطق / کشورهای که در وضعیت اضطراری نبوده اما روابط خانوادگی نزدیکی با جمعیت حاضر در ناحیه‌ی متأثر دارند.

در ارزیابی سریع، معمولاً فقط زمان برای بازدید از اماکن و جمعیت‌هایی در دست است که در اولویت اول قرار می‌گیرند. اما گاهی دسترسی به نواحی اولویت اول غیرممکن است. در این صورت، سعی کنید با افرادی که از این نواحی آمده‌اند حرف بزنید.

۴,۴. نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شود

علاوه بر اطلاعاتی که در فصل ۳/۴ آمده است، اطلاعات زیر نیز برای نیازسنجی در شرایط اضطراری ضروری اند.

(الف) مناطق و جمعیت‌های تحت تأثیر مستقیم

- شناسایی مناطق/روستاها (با جزئیات هر چه بیشتر)
- ساختار اداری مناطق متأثر
- وضعیت زیرساخت ارتباطاتی موجود (تلفن ثابت، تلفن موبایل) که در دسترس جمعیت قرار دارد (ناحیه‌ی جغرافیایی تحت پوشش، نصب‌شده در سرپناه‌ها یا اردوگاه‌های آوارگان، با قیمت مناسب یا رایگان و غیره)؛ در صورت آسیب دیدن، آیا تعمیرات لازم صورت می‌گیرد یا خیر، و اگر اینگونه است تقریباً چقدر زمان خواهد برد.
- پوشش رسانه‌ای در منطقه (تلویزیون، رادیو، روزنامه) تا چه میزان از شرایط اضطراری متأثر شده است؟ در غیر این صورت، آیا جمعیت به آن دسترسی دارد یا خیر و پرستفاده‌ترین رسانه‌ها کدام‌اند؟
- آیا مقامات در زمینه‌ی اطلاع‌رسانی به عموم در باره‌ی امکانات بازیبوند خانواده (از طریق رادیو، تلویزیون، روزنامه یا پوستر) همکاری می‌کنند؟

(ب) ثبت نام قربانیان و اطلاع‌رسانی درباره‌ی آنان

- تعداد و انواع قربانیان (افراد بی‌خانمان، افرادی بازداشتی، تلفات، ناپدید شدگان)
- اماکن تجمع قربانیان (اردوگاه‌ها، سرپناه‌ها، بیمارستان‌ها، زندان‌ها، کلانتری‌ها و غیره)
- جمعیت بی‌خانمان ساکن در سرپناه‌های محله‌ای، یا نزد دیگر خانواده‌ها یا اشخاص
- مشخصات اشخاص آسیب‌پذیر شناسایی شده در بین جمعیت (مثلاً کودکان بدون همراه بزرگسال، سالمندان، معلولان یا مجروحان فاقد حمایت خانواده و غیره)
- آدرس و شماره‌ی تلفن مقامات/سازمان‌های مسؤول ثبت‌نام آسیب‌دیدگان؛ آدرس و شماره تماس نهاد مسؤول متمرکز کردن این اطلاعات (در صورت فعالیت چنین نهادی)
- سامانه‌ی مورد استفاده‌ی مقامات برای بررسی، به‌روزرسانی و نشر اطلاعات مربوط به جمعیت متأثر

- ویژگی‌های روند جابجایی جمعیت (کنترل‌شده و سازماندهی شده یا خودجوش و پرهرج و مرج)
- بیماران و مجروحان تخلیه شده از منطقه‌ی متأثر
- آدرس و شماره‌ی تلفن مقامات و سازمان‌های مسئول ثبت نام و نگهداری از این اشخاص آسیب‌پذیر (در صورت فعالیت چنین مقامات و سازمان‌هایی)
- خطر بالقوه‌ی آوارگی بیشتر (تغییر مکان سرپناه به دلیل خطرات امنیتی و سیاسی)

(ج) مدیریت فوت‌شدگان^{۱۵}

- در مورد جان‌باختگان

- الف) چند نفر جان خود را از دست داده‌اند؟ آیا بقایای آنها در دسترس است؟
- ب) اجساد جان‌باختگان چگونه پیدا و مدیریت می‌گردد؟
- ج) آیا اجساد را می‌سوزانند یا به سرعت دفن می‌کنند؟
- د) آیا با اجساد به گونه‌ای رفتار می‌شود که به خانواده‌هایشان آسیب روحی وارد آورد؟ چگونه؟ کجا؟
- و) نحوه‌ی نگهداری بقایای انسانی چگونه است؟ کجا نگهداری می‌شوند؟
- ه) تشخیص هویت به چه شکل است (تشخیص بصری، مقایسه‌ی داده‌های قبل و بعد از مرگ، آزمایش دی‌ان‌ای)؟ کجا و توسط چه کسانی صورت می‌گیرد؟
- ز) اجساد را چگونه دفن یا به خانواده‌هایشان تحویل می‌دهند؟
- ح) اجساد شناسایی نشده را چگونه و کجا دفن می‌کنند؟

- در مورد سامانه: مسؤلیت‌ها و ظرفیت‌ها

- الف) نهاد مسؤول مدیریت و شناسایی فوت‌شدگان در سطح محلی، منطقه‌ای یا ملی کدام است؟
- ب) نحوه‌ی سازماندهی کار به چه شکل است؟ مسؤول هماهنگی کیست؟

^{۱۵} به عنوان توصیه‌ای عملی و آسان برای مدیریت اجساد توسط غیرمتخصصان و مسئولان کمک‌های اولیه، مراجعه کنید به «مدیریت اجساد پس از بلایا: کتابچه راهنمای میدانی برای مسئولان کمک‌های اولیه، انتشار در ۲۰۰۶ توسط سازمان بهداشت جهانی و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی، موجود در www.icrc.org

- ج) نقش نهضت، اگر حضور دارد، چیست؟
د) ارتباطات: چه نوع اطلاعاتی در باره‌ی جانباختگان (پیدا شدن، نحوه رسیدگی، نگهداری، تعیین هویت) به جمعیت منتقل می‌شود؟

- در مورد نیازهای خاص خانواده‌ها

- الف) آیا فرد رابط خانوادگی با هدف کمک به خانواده‌ها وجود دارد؟
ب) آیا از خانواده‌ها حمایت روانی می‌شود؟
ج) آیا خانواده‌های داغ‌دیده از فرآیندها و تحولات مربوط به یافتن و شناسایی اجساد نزدیکانشان اطلاع دارند؟

(د) هماهنگی

- کدام بخش از نهضت نقش رهبری در این شرایط را دارد؟ کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، جمعیت ملی یا فدراسیون بین‌المللی؟
- حضور دیگر جمعیت‌های ملی
- سازوکار جاری هماهنگی درون نهضت
- سازوکار هماهنگی با دیگر بازیگران
- رویکرد یکپارچه با دیگر اعضای نهضت و یا دیگر بازیگران احتمالی
- پذیرش اعضای نهضت از سوی مقامات و مردم (خصوصاً طرف‌های درگیری در شرایط درگیری)

هنگام گردآوری اطلاعات در باره‌ی نیازهای بالقوه‌ی بازیونند خانواده که جمعیت قادر به طرح سازوکاری مقابله‌ای در برابر آن نبوده‌است، از منابع موجود بهره جویید و اطمینان حاصل کنید که به اقدامات پیشگیرانه نیاز هست یا خیر، مثلاً آیا انتظار بی‌خانمان شدن افراد بیشتری می‌رود؟

نمونه

در صورت اعلام یا احتمال بی‌خانمان شدن وسیع‌تر، اقدامات پیشگیرانه همچون شناسایی و ثبت نام کودکان کم‌سن‌وسال (مثلاً به کمک دست‌بند یا کارت شناسایی) باید صورت پذیرد.

۴/۵. روش‌های گردآوری اطلاعات

در صورتی که صرفاً ارزیابی سریع ممکن به نظر آید، همه‌ی داده‌های مربوط یا مورد نیاز را که در بخش‌های ۳/۴ و ۴/۴ آمده است نمی‌توان گردآوری کرد و در نتیجه لازم است واقع‌بینانه و در عمل مشخص شود چه اطلاعاتی را می‌توان به سرعت گردآوری کرد و چه اطلاعاتی برای برنامه‌ریزی پاسخگویی به نیاز بازیونند خانواده در یک مدت معین ضروری است. احتمالات مربوط به نیازهای بازیونند خانواده و مناسب‌ترین پاسخ را باید در نظر گفت و با شرایط و نیازهای موجود تطبیق داد.

علاوه بر تحلیل داده‌های ثانویه موجود، با انجام ارزیابی سریع باید حداقل روش‌های زیر را در گردآوری اطلاعات لحاظ نمود:

(الف) مشاهده در محل که به تیم بازیونند خانواده این امکان را می‌دهد تا پاسخ‌های فوری به پرسش‌هایی مانند آنچه در زیر می‌آید بیابد:

- آیا تسهیلات مخابراتی برای جمعیت متأثر (مثلاً افراد بی‌خانمان ساکن در اردوگاه‌ها و سرپناه‌ها) مهیاست؟ آیا استفاده از این امکانات آسان است (دسترسی، هزینه)؟

- آیا مردم به شکل خودجوش اقدام به نصب پوسته‌های حاوی تصویر یا پیام به منظور جستجوی نزدیکان کرده‌اند؟

- آیا گروه‌های خاصی از اشخاص آسیب‌پذیر یا مطرود هستند که گم شده باشند و یا خدماتی دریافت نکرده باشند؟

- آیا اجساد جان‌باختگان در حال جمع‌آوری شدن است یا خیر؟

- آیا فرضیات پیش از ارزیابی با مشاهده‌ی مستقیم قابل تأیید است؟

(ب) مصاحبه با نمونه‌های انتخابی از بین جمعیت یا ناحیه‌ی متأثر

(ج) مصاحبه با پرسنل مربوط به بازیونند خانواده در جمعیت ملی/

کمیت‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

(د) مصاحبه به دیگر بازیگران اصلی

نکته‌ی مهم

در شرایط درگیری، مشارکت دادن جمعیت متأثر در نیازسنجی بازپیوند خانواده هم یک امتیاز است و هم خطر امنیتی متوجه پرسنل جمعیت ملی/کمیت‌های بین‌المللی صلیب سرخ کرده و حفاظت از جمعیت را به خطر می‌اندازد.

امتیاز: رایزنی با جمعیت متأثر می‌تواند درک از نیازهای بازپیوند خانواده و اوضاع کلی را بالا ببرد، تشخیص‌های اولیه پیش‌هشدار را تسهیل کرده و از خطرات احتمالی پیشگیری نماید.

خطر: طرح پرسش در باره‌ی نیازهای گروه‌های خاص (قربانیان، پناهندگان، آوارگان و غیره) چه در مصاحبه‌ی انفرادی و چه گروهی در برخی موقعیت‌ها و از سوی برخی طرف‌های درگیر ممکن است به براندازی تعبیر شده و مطلعین و پرسنل جمعیت ملی/کمیت‌های بین‌المللی صلیب سرخ را با خطر مواجه سازد.

باید از امتیازات و خطرات آگاه بود و راه برخورد با آنها را در یک وضعیت خاص ارزیابی کرد.

روش‌های گردآوری اطلاعات در بخش ۳/۵ آمده‌است و باید مرور شود. در شرایط اضطراری، یک دسته‌ی دیگر به فهرست مطلعین کلیدی اضافه می‌شود: **جمعیت ساکن بیرون از ناحیه‌ی متأثر.**

در صورت بروز وضعیت اضطراری، خانواده‌های ساکن بیرون از ناحیه‌ی متأثر یا خارج از کشور که از نزدیکان خود در ناحیه‌ی متأثر بی‌خبرند اغلب اولین کسانی هستند که ابراز نگرانی نموده و احساس نیاز به بازپیوند خانواده می‌کنند. از این رو آنان با جمعیت ملی در کشور محل سکونتشان یا کمیت‌های بین‌المللی صلیب سرخ در کشور مربوطه و با در صورت وجود، با سفارت تماس می‌گیرند. حتی در صورتی که رسیدگی به درخواست‌هایشان در اوایل مشکل باشد،^{۱۶} باید در نیازسنجی‌های بازپیوند خانواده لحاظ گردند. بنا بر این، همه‌ی گزارش‌های جمعیت ملی را که مربوط به درخواست‌های گروه‌های مهاجر از کشور متأثراند باید در ارزیابی لحاظ کرد.

^{۱۶} به همین علت، در حال کلی، جمعیت متأثر را سریعاً ترغیب به تماس و خبر دادن به اعضای خانواده در خارج از ناحیه‌ی متأثر می‌کنند.

۴٫۶. سازماندهی گردآوری اطلاعات

برای جزئیات مربوط به «چک لیست اولیه» و «چگونگی گردآوری اطلاعات و منبع آن» به بخش های ۳/۶/۱ و ۳/۶/۲ رجوع کنید.

در زمان مناسب به بازدیدهای میدانی بروید. سعی کنید در زمان هایی که مردم مشغله ی زیادی دارند به دیدن آنان نروید. در برخی موارد، نیازسنجی بازیونند خانواده را می توان به راحتی در کنار دیگر فعالیت ها (هنگام زمینه سازی برای توزیع غذا اما نه حین توزیع یا بلافاصله پس از آن؛ در چادر/اتاق انتظار در مانگه و غیره) انجام داد.

غیر قابل فروش

۵. آنالیز اطلاعات گردآوری شده

۱٫۵. مقدمه

آنالیز، فرآیند تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده در طول ارزیابی است تا تصویر واضح تری از نیازها به دست بیاید و از آن نتیجه گیری شود. این کار باید به شناسایی الگوها و شباهت‌هایی که قرار است مستند شوند کمک کند (به عنوان مثال، آیا پناهندگان و پناهجویان از کشوری خاص معمولاً نیازهای مشابهی برای بازپیوند خانواده دارند).

با آنالیز کردن باید به پرسش‌های زیر که در مقدمه نیز مطرح شده‌اند پاسخ‌هایی ارائه داد:

- نیازهای اصلی بازپیوند خانواده کدامند؟
  - چه کسانی تحت تأثیر این نیازها قرار می‌گیرند و کجا؟
  - آیا جمعیت مورد نظر برای رفع این نیازها از مکانیسم‌های مقابله‌ای استفاده می‌کند؟
  - آیا جمعیت مورد نظر برای بازپیوند خانواده از جای دیگری مورد حمایت قرار می‌گیرد؟
  - آیا خدمات بازپیوند خانواده که کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، جمعیت ملی یا شبکه‌ی روابط خانوادگی ارائه می‌دهند ضروری‌اند؟
  - اگر پاسخ‌تان مثبت است، چه نوع خدماتی مورد نیازند؟
  - کدام ابزار بازپیوند خانواده مناسب‌ترین ابزار است؟
- آنالیز در اولین فاز ارزیابی آغاز می‌شود، یعنی هنگامی که اطلاعات از منابع ثانویه گردآوری و بررسی می‌شوند.

نکته‌ی مهم

اطلاعات باید در طول ارزیابی به طور مداوم مورد تجزیه و تحلیل قرار بگیرد. این کار را به پایان ارزیابی موکول نکنید.

اطلاعات گردآوری شده خلاصه می‌شوند، و این امر مبنای طرح عملیاتی یا طرح توسعه‌ای را تشکیل می‌دهد. اما ابتدا باید انسجام اطلاعات بررسی شود، به عبارت دیگر، اطلاعات متناقض باید تشخیص داده شوند، به ویژه:

- اطلاعات گردآوری شده از طریق مشاهدات میدانی یا از طریق مصاحبه‌ها که با اطلاعات ثانویه تناقض دارند؛
- اطلاعات متناقض کسب شده از مطلعین کلیدی مختلف.

اگر تناقضات اساسی باشند، باید به دنبال سایر منابع برای کسب اطلاعات باشید یا مشاهدات میدانی بیشتری انجام دهید. اگر تناقضات به یافته‌های ارزیابی ارتباط نداشته باشند می‌توانید برای رفع آنها تلاش کنید اما این کار نباید زمان زیادی ببرد. همه‌ی تناقضات، چه بزرگ و چه کوچک، باید در یافته‌های ارزیابی مدنظر قرار بگیرند.

نکته‌ی مهم

- * همیشه پاسخ «درستی» وجود ندارد. شرایط هر فرد، تعبیر او از پیشامدها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
- * همه به اطلاعات یکسان دسترسی ندارند. برخی افراد در مقایسه با دیگران در مورد موضوعی خاص اطلاعات بیشتری دارند.
- * مراقب اطلاعات گمراه‌کننده باشید. گاهی اوقات افراد به امید دریافت کمک به عمد اطلاعات نادرست ارائه می‌دهند.

۵,۲. خلاصه‌سازی اطلاعات گردآوری شده

اولین قدم، خلاصه‌سازی اطلاعات گردآوری شده از منابع مختلف است طوری که بتوان یافته‌های ارزیابی را به شکلی عملی ارائه داد تا برنامه‌ریزی تسهیل شود. خلاصه‌ی اطلاعات باید موارد زیر را در برگیرد:

۵٫۲٫۱. مشکلات مربوط به بازپیوند خانواده-

اولویت بندی

مشکلات مربوط به بازپیوند خانواده باید به ترتیب اهمیت/فوریت و طبق اطلاعات به دست آمده از منابع مستقیم و غیرمستقیم در زمینه‌های مختلف فهرست بندی شوند. همان طور که در بخش ۴/۱ بیان شد، فوریت با توجه به تأثیر جدایی از/از دست دادن ارتباط با خانواده بر شرایط زندگی افراد متأثر (یا پیش شرط‌هایی برای بقا) تعیین می‌شود. در واقع، آسیب‌پذیرترین افراد که به جدی‌ترین شکل تحت تأثیر قرار می‌گیرند اغلب مواقع عبارتند از:

- کودکان بدون همراه؛
  - کودکان جدا شده (کودکانی که از والدین یا قیم قانونی شان جدا شده‌اند اما سایر اعضای خانواده از آنها مراقبت می‌کنند)؛
  - افراد مسن که تنها زندگی می‌کنند؛
  - افراد مبتلا به بیماری‌های مزمن؛
  - افراد دارای معلولیت که نیازمند حمایت هستند؛
  - افرادی که به لحاظ مادی به نهادهایی (مانند زندان، پرورشگاه، خانه‌ی سالمندان، و غیره) وابسته‌اند یا افرادی که به علت وقوع سانحه‌ای دچار چنین وابستگی‌ای شده‌اند، به ویژه افرادی که در بیمارستان بستری‌اند؛
  - زنان باردار؛
  - خانواده‌هایی که سرپرستی شان به عهده‌ی زنانی است که کودک کم‌سن دارند؛
  - زنان مجرد، که در معرض سوءاستفاده‌ی جنسی یا سایر سوءاستفاده‌ها هستند؛
  - افراد خارجی که نمایندگی دیپلماتیک یا راهی برای دسترسی به آن ندارند؛
  - مهاجران، به ویژه مهاجران غیرمنظم، و خانواده‌هایشان؛
  - سایر افرادی که در شرایط خاص آسیب‌پذیرند.
- اگر شرایط امنیتی اجازه دهد، نیاز به بازپیوند افراد آسیب‌پذیر با خانواده‌هایشان نیز باید در اولویت قرار بگیرد.

مطالعه‌ی موردی: خشونت پس از انتخابات در کنیا، ژانویه‌ی ۲۰۰۸

مشکلات مربوط به بازپیوند خانواده که طی ارزیابی نیازها تشخیص داده شدند:

- کودکان یا سایر افراد آسیب‌پذیر که کسی را ندارند تا از آنها مراقبت کند چون گم شده‌اند یا هنگامی که خانواده‌شان فرار می‌کردند جا مانده‌اند؛
  - از دست رفتن ارتباط بین اعضای نزدیک خانواده طی فرار / آوارگی بی‌برنامه، در حالیکه اعضای خانواده در اردوگاه‌های مختلف یا سکونت‌گاه‌های خصوصی متفرق شده‌اند و بعضی از آنها هیچ راهی برای برقراری تماس ندارند؛
  - سردخانه‌هایی که پر هستند، نمی‌توانند از اجساد درست نگهداری کنند و بنابراین نمی‌توانند کسانی که در خشونت پس از انتخابات کشته شده‌اند را شناسایی کنند (مسائل امنیتی مانع از این می‌شود که بسیاری از خانواده‌ها اردوگاه‌های آوارگان داخلی را ترک کرده و برای تشخیص هویت اعضای متوفی خانواده‌شان به سردخانه بروند، در حالیکه ممکن است اعضای خانواده‌ی آنها بدون تشخیص هویت دفن شده باشند و بعدها هم راهی برای شناسایی آنها وجود نداشته باشد)؛
  - بین خانواده‌هایی که در مناطق متأثر بی‌خانمان شده‌اند و خانواده‌هایی که در جای دیگری (سایر مناطق کنیا یا خارج از کشور) زندگی می‌کنند خبری رد و بدل نشده است.
- گروه‌های جمعیتی که بر اساس نیازهای بازپیوند خانواده به ترتیب اولویت فهرست شده‌اند:
- کودکان تنها، افراد مسن و معلول، زنانی که با فرزندان‌شان در مناطقی که متحمل بیشترین تأثیر شده‌اند تنها مانده‌اند
  - خانواده‌هایی که در خانه‌هایشان گیر کرده‌اند یا در مناطقی که تحت تأثیر مستقیم خشونت و سوانح هستند بی‌خانمان شده‌اند و دیگر نمی‌توانند با اعضای خانواده‌شان که در اردوگاه‌های دیگر هستند یا خارج از مناطق تحت تأثیر زندگی می‌کنند ارتباط برقرار کنند
  - خانواده‌های بی‌خانمان یا خانواده‌هایی که نمی‌توانند خودشان را به بیمارستان‌ها یا سردخانه‌ها برسانند چون در خانه‌هایشان گیر کرده‌اند و از وابستگی‌شان که مجروح یا کشته شده‌اند خبری ندارند
  - اعضای این خانواده‌ها که خارج از مناطق متأثر یا خارج از کشور زندگی می‌کنند

۲،۵. توانایی ایجاد مکانیسم‌های مقابله‌ای

تجربه در شرایط مختلف به ما نشان داده که وقتی روش‌های عادی فایده ندارند یا برای بازپیوند خانواده کافی نیستند، گروه‌های موردنظر اغلب مواقع می‌توانند راه‌های دیگری برای برقراری ارتباط پیدا کنند. این راه‌های جایگزین باید هنگام تجزیه و تحلیل اطلاعات مدنظر قرار بگیرند.

اگر افرادی بیهوده تلاش کرده‌اند راه‌حل‌های دیگری پیدا کنند این مسئله نیز

باید ذکر و توضیح داده شود. اگر چنین کاری انجام نشده، این مسئله هم باید ثبت شود. در همه‌ی موارد باید مشخص شود که آیا همه‌ی افراد متأثر می‌توانند از روش جایگزین استفاده کنند یا خیر.

نمونه‌ها

- **کِنیا**، ژانویه‌ی ۲۰۰۸: بسیاری از افراد بی‌خانمان در مناطقی که متحمل بیشترین خسارت شده‌اند تلفن همراه دارند اما بعضی از آنها تلفن همراهشان را جا گذاشته‌اند، تلفن بعضی از آنها اعتبار ندارد و بعضی دیگر نمی‌دانند چگونه با اعضای خانواده‌شان که تلفن ندارند (فرزندان، افراد سالمند) تماس بگیرند ← وسیله نسبتاً دست‌یافتنی برای برقراری ارتباط که می‌توان برای بازپیوند خانواده از آن استفاده کرد
- **لبنان**، ژوئن ۲۰۰۶: خانواده‌هایی که اعضایشان متفرق، از هم جدا یا بی‌خانمان شده‌اند اخبار را به یکی از اعضای خانواده که در خارج از کشور زندگی می‌کند و نقش رابط را ایفا می‌کند می‌رسانند^{۱۷} ← پاسخ مثبت (مشروط بر اینکه همه‌ی خانواده‌ها این امکان را داشته باشند)
- **دارفور**: افراد بی‌خانمان از طریق رانندگان کامیون ارتباطشان را با کسانی که در مناطق متأثر باقی مانده‌اند حفظ می‌کنند ← پاسخ مثبت (مشروط بر اینکه این روش برقراری ارتباط همه جا در دسترس همه کس باشد)

۵٫۲٫۳. سایر کنش‌گرانی که خدمات بازپیوند خانواده ارائه می‌دهند

مردم نه تنها مکانیسم‌های مقابله‌ای ایجاد می‌کنند، بلکه ممکن است از سازمان‌های دولتی یا غیردولتی کمک دریافت کنند. همان‌طور که در نمونه‌های ارائه شده در بخش ۵٫۱٫۳ دیدید، قبل از این که نتیجه‌گیری شود که نیازی نیست کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و/یا جمعیت ملی خدماتی ارائه دهند، باید اطمینان حاصل شود که اقدام مقامات یا سایر سازمان‌ها به‌نحورضایت بخشی نیازهای بازپیوند خانواده برای گروه‌های هدف را رفع می‌کند. اگر یافته‌ها منفی یا ناکامل باشند، ارزیابی باید بر نیازهایی متمرکز شود که رفع نشده‌اند یا به شکل ضعیفی رفع شده‌اند و یا بر این که کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و/یا جمعیت ملی چگونه می‌تواند جای سیستم موجود را بگیرد یا از آن حمایت کند.

^{۱۷} طی درگیری سال ۲۰۰۶ در لبنان، آوارگی گسترده‌ای در این کشور رخ داد؛ تقریباً هر خانواده کسی را داشت که خارج از کشور زندگی می‌کرد و نقش رابط برای دریافت خبر از اعضای مختلف خانواده را داشت.

نمونه‌ها

- مکزیک، اکتبر ۲۰۰۷، سیل‌ها: مقامات در بزرگ‌ترین سرپناه‌ها به سرعت تلفن‌های رایگان نصب می‌کنند ← پس سرپناه‌های کوچک‌تر یا افرادی که به شکل خصوصی اسکان داده شده‌اند چه می‌شوند؟ یک کانال تلویزیونی در مکزیک تصمیم می‌گیرد اسامی افرادی که خانه‌هایشان را تخلیه کرده‌اند و صحیح و سالم هستند را اعلام کند ← آیا همه‌ی سرپناه‌ها تحت پوشش قرار گرفته‌اند؟ افرادی که مردم به آنها پناه داده‌اند چه می‌شوند؟
- پرو، ۲۰۰۶، مقامات اسامی مجروحین و کشته‌شدگان را منتشر می‌کنند ← آیا فهرست‌ها کامل و به‌روز هستند و مردم به راحتی به آنها دسترسی دارند؟
- در جاهای مختلف: یک یا چند سازمان مسئولیت کودکانی را که سرپرستی همراه آنها نیست به‌عهده گرفته‌اند ← آیا اسامی این کودکان طبق مقررات ثبت شده‌است؟ آیا برای پیدا کردن والدین آنها تلاشی صورت گرفته‌است؟ آیا برای بازپیوند خانواده‌ها تلاشی صورت گرفته‌است؟

۵,۲,۴. نیاز به اقدام و ظرفیت پاسخگویی

جمعیت ملی / کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

اطلاعات به دست آمده از بخش‌های ۳/۴ و ۴/۴ (نوع اطلاعاتی که باید گردآوری شوند) بر نیازهای بازپیوند خانواده که رفع نشده‌اند و به نظر می‌رسد مستلزم اقدام کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و/یا جمعیت ملی باشند، تأکید می‌کنند.

نمونه

گزیده‌هایی از گزارش ارزیابی بازپیوند خانواده پس از گردباد سیدر در بنگلادش، نوامبر ۲۰۰۷:

الف. آیا به برقراری مجدد ارتباط بین اعضای خانواده نیاز بود؟

نیاز کمی به این مسئله بود، چون شبکه‌ی تلفن دو روز پس از سانحه تعمیر شد و در هر روستا حداقل یک نفر تلفن همراه داشت که همسایه‌ها می‌توانستند از آن استفاده کنند، جمعیت مهاجری در خارج از کشور از میان خانواده‌های منطقه‌ی متأثر آواره نیست

ب. آیا به ثبت اسامی کودکانی که والدین آنها همراه‌شان نبود یا کودکانی که از خانواده‌هایشان جدا شده بودند یا سایر گروه‌های آسیب‌پذیر نیاز بود؟

خیر، یا موارد بسیار کمی گزارش شدند (خانواده‌ها برای داشتن سرپناه نیاز به طی کردن مسافت طولانی نداشتند، آنها با هم ماندند و می‌توانستند به سرعت به خانه بازگردند).

ج. درخواست جستجو؟

بله، چون هزاران نفر طی این گردباد مفقود شدند و فهرست مقامات ناقص و قدیمی بود. هیچ بازیگر دیگری کمک ارائه نداد، بنابراین از جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ درخواست کمک شد.

د. اطلاعاتی در مورد کشته‌شدگان؟

همان‌طور که بالاتر ذکر شد، فهرست مقامات غیرقابل اعتماد است و جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ باید آنها را اصلاح کنند. دفن فوری اجساد (که در آیین اسلام ضروری است)، و از این رو خطر اجساد شناسایی نشده و غیرقابل شناسایی در آینده. مقامات سراسیمه بودند و نمی‌توانستند هویت کشته‌شدگان، مفقودشدگان یا بازماندگان را به‌صورت انفرادی تشخیص دهند ← نقش جمعیت ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ.

در عین حال، اطلاعات گردآوری شده در مورد ظرفیت پاسخگویی جمعیت ملی/کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ به‌نیازهای بازپیوند خانواده که رفع نشده‌اند (رجوع کنید به بخش ۳.۴.۳.۴.۴) «نقش و ظرفیت بالقوه‌ی خدمات جستجوی جمعیت ملی» و «نقش و منابع بالقوه‌ی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ» کاستی‌ها و نقاط ضعفی را مشخص می‌کنند که اگر قرار است پاسخ مناسبی به‌نیازهای بازپیوند خانواده داده شود باید رفع شوند.

۵.۳. خلاصه/یادداشت کوتاه

اطلاعات گردآوری شده از منابع مختلف خلاصه می‌شوند تا یافته‌ها در قالبی واضح که خواندن آنها ساده است ارائه گردند. این یافته‌ها به جمعیت ملی و/یا نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ امکان می‌دهند تا مشخص کنند که آیا باید برای بازپیوند خانواده فعالیت‌های خاصی را شروع کرده و ادامه دهند یا خیر. داده‌های خلاصه‌شده در دو جدول زیر برای گزارش دهی و برنامه‌ریزی ضروری هستند.

۵,۳,۱. خلاصه‌ای از اطلاعات گردآوری شده بر حسب منطقه

	زمان و مکان بازدید
	تیم ارزیابی
	مشکلات بازپیوند خانواده که بر اساس فرض‌های قبلی تشخیص داده شده‌اند
	تعداد و نوع مصاحبه‌های انجام شده
	مشکلات بازپیوند خانواده که طی مصاحبه‌ها مشاهده شده‌اند (به ترتیب اهمیت)
	تعداد تخمینی افرادی که درگیر مشکلات بازپیوند خانواده هستند*
	مکانیسم‌های مقابله که افراد موردنظر به‌کار گرفته‌اند (بله/خیر، اگر پاسخ‌تان مثبت است، چه مکانیسم‌هایی)
	سازمان‌های دیگر که خدمات بازپیوند خانواده ارائه می‌دهند
	اطلاعات گردآوری شده از طریق مشاهده‌ی مستقیم
	نیازهای بازپیوند خانواده که رفع نشده‌اند
	ابزارهای پیشنهادی برای بازپیوند خانواده
	ظرفیت محلی جمعیت ملی و/یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ برای رفع این نیازها

* اگر ارزیابی تعداد ذی‌نفعان بالقوه دشوار است، مواردی مانند تعداد اردوگاه‌های آوارگان داخلی و تعداد افرادی که در آنها هستند را مشخص کنید.

۵,۳,۲. خلاصه‌ی اطلاعات گردآوری شده از همه‌ی

مناطق/ نواحی و اقدام پیشنهادی

نمونه

نیازهای بازپیوند خانواده که رفع نشده‌اند*	ذی‌نفعان	مناطق موردنظر	اقدام برای بازپیوند خانواده که جمعیت ملی و/یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ انجام داده‌اند	ابزارهای پیشنهادی برای بازپیوند خانواده	ساختار پیشنهادی جمعیت ملی و/یا کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ

* به ترتیب مقیاس/ فوریت

تکمیل این جدول با نقشه‌ی منطقه‌ی موردنظر می‌تواند مفید باشد تا مشکلات در هر منطقه موردتوجه قرار بگیرند و مجسم شوند.

۶. گزارش‌دهی

گزارش پس از هر ارزیابی نیازهای بازپیوند خانواده تهیه می‌شود. محتوا و طول آن هم طبیعتاً به اهداف و شرایط ارزیابی بستگی دارند. در موارد اضطراری، گزارش بیشتر به شکل یک خلاصه‌ی کوتاه است در حالی که در ارزیابی‌های مشروح، گزارش طولانی‌تر و جامع‌تر خواهد بود.

در شرایط ایده‌آل، گزارش ارزیابی باید شامل موارد زیر باشد:

- عنوانی واضح و کوتاه؛
- مقدمه‌ای که هدف(ها)، بافت جغرافیایی، چارچوب زمانی و افرادی که ارزیابی برایشان در نظر گرفته شده را به طور خلاصه نشان می‌دهد؛
- توصیف روش به کاررفته (افرادی که مشارکت کرده‌اند، ارزیابی‌ای که با یا بدون شرکای دیگر (جمعیت‌های ملی یا سایر سازمان‌ها) انجام شده، افراد یا اسنادی که به آنها رجوع شده، سازمان و روش ارزیابی، و غیره)؛
- خلاصه‌ی اجرایی (در گزارش‌های طولانی)؛
- یافته‌ها (بر اساس مشاهدات میدانی و مصاحبه با افراد مطلع کلیدی)؛
- تجزیه و تحلیل شاخص‌ها و منابع غیرمستقیم (و مقایسه با یافته‌های میدانی)؛
- پیشنهادات/ توصیه‌ها (احتمالاً برنامه‌ی اقدام پیشنهادی)؛
- ضمیمه‌هایی که شامل داده‌های آماری، جدول‌ها، نقشه‌ها، فهرست افراد مصاحبه‌شونده، اسناد مرجع و غیره هستند.

غير قابل فروش

۷. برنامه‌ریزی

۷,۱. مقدمه

برنامه‌ریزی همیشه هم‌زمان با گزارش‌دهی انجام نمی‌شود، این امر به‌ویژه در شرایط غیراضطراری صدق می‌کند. بنابراین برنامه‌ی اقدامی که طی روند برنامه‌ریزی تعیین شده، همیشه در متن اصلی گزارش ارزیابی ظاهر نمی‌شود؛ بسته به تصمیم جمعیت ملی یا نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، می‌توان آن را یا در بخش نهایی گزارش ارزیابی گنجانده یا به صورت جداگانه تهیه کرد.

شرایط اضطراری و غیراضطراری مستلزم پاسخ‌های متفاوت- پاسخ‌های عملیاتی در مقابل توسعه‌ای- و بنابراین رویکرد متفاوتی نسبت به برنامه‌ریزی هستند.

الف. برنامه‌ریزی در شرایط اضطراری اهداف کوتاه‌مدت دارد که به‌رفع نیازهای فعلی و بالقوه‌ی بازپیوند خانواده متمرکزند و با بسیج منابع و ابزار فعلی و در صورت لزوم منابع و ابزار اضافه‌ی شبکه‌ی روابط خانوادگی انجام می‌شود.

ب. برنامه‌ریزی در شرایط غیراضطراری اهداف میان‌مدت و بلندمدت دارد که به‌رفع نیازهای فعلی و بالقوه‌ی بازپیوند خانواده متمرکزند و با بسیج و گسترش ابزار و منابع مناسب و منطبق با راهبرد ظرفیت‌سازی میان‌مدت و بلندمدت انجام می‌شود.

۷,۲. تجزیه و تحلیل SWOC

تجزیه و تحلیل SWOC روشی برای برنامه‌ریزی راهبردی است که برای ارزیابی نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و محدودیت‌ها به کار می‌رود. این روش، مکمل تجزیه و تحلیل‌های قبلی است و برای ایجاد راهبرد و برنامه‌ی اقدام به کار می‌رود. تجزیه و تحلیل SWOC مستلزم شناسایی عوامل داخلی و خارجی است که باعث یا مانع رسیدن به اهداف می‌شوند. این روش، ارزیابی مفیدی از دنیای واقعی طی روند برنامه‌ریزی، چه در شرایط اضطراری و چه در شرایط دیگر است.

نمونه

<p>نقاط قوت</p> <ul style="list-style-type: none"> • داوطلبان جمعیت ملی که می‌توان آنها را به راحتی و به سرعت بسیج کرد • ارتباط خوب با افرادی که مسئول اردوگاه‌های خاص آوارگان داخلی هستند و ارتباط با مدیران بیمارستان‌ها و سردخانه‌ها 	<p>نقاط ضعف</p> <ul style="list-style-type: none"> • هیچ پرسنلی (در کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ/ جمعیت ملی) که در زمینه‌ی بازیبوند خانواده آموزش دیده باشد در نواحی تحت‌تأثیر در دسترس نیست • هیچ منابع تدارکاتی در محل نیست
<p>فرصت‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • مقامات مایل به همکاری با کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ یا جمعیت ملی برای تهیه و به‌روزرسانی فهرست قربانیان (مجروحین/ کشته‌شدگان/ مفقودین) • مردم برای نشر اطلاعات سیستم سنتی دارند (تابلوه‌های اعلانات نزدیک بازارها) که به راحتی می‌توان از آنها استفاده کرد 	<p>محدودیت‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • افراد متأثر به‌رسانه‌ی محلی اعتماد ندارند • بین وزارتخانه‌های مختلف که بحران را مدیریت می‌کنند هماهنگی وجود ندارد • نبود امنیت مانع دسترسی به‌عضی از مناطق تحت‌تأثیر می‌شود

۷٫۳. راهبرد و اهداف

راهبرد اتخاذ شده نشان‌دهنده‌ی انتخاب مناسب‌ترین ترکیب از روش‌های اقدام (جایگزینی^{۱۸}، پشتیبانی^{۱۹}، بسیج یا ترغیب^{۲۰})، شرکا، ابزار و منابع لازم برای یافتن بهترین پاسخ ممکن به‌نیازهای بازیبوند خانواده است.

نمونه‌ای از راهبرد در شرایط اضطراری: برای بازیبوند خانواده‌هایی که به‌دلیل آوارگی از هم جدا شده‌اند خدمات جایگزین ارائه دهید.

نمونه‌ای از هدف در شرایط غیراضطراری: متکی بودن به‌شبکه‌ی موجود برای بازیبوند خانواده، جهت تقویت ظرفیت جمعیت ملی برای پاسخگویی به‌نیازهای بازیبوند خانواده در گروه‌هایی که به‌تازگی شناسایی شده‌اند- کودکان خیابانی، قربانیان قاچاق انسان که نجات داده شده‌اند و مهاجران در مراکز پذیرش.

بر اساس نیازهای بازیبوند خانواده که ارزیابی و اولویت‌بندی شده‌اند و با فهرست کردن اهداف و فعالیت‌ها، منابع، بودجه و زمان‌بندی موردنیاز برای رسیدن به‌آنها، می‌توان چارچوبی برای اقدام ایجاد کرد.

۱۸. ارائه‌ی مستقیم خدمات توسط جمعیت ملی که مقامات قادر به تأمین آن نیستند (به‌دلیل کمبود پول، یا عدم تمایل، یا زمانی که چنین مقاماتی وجود ندارند).

۱۹. هدف از این کار تقویت ظرفیت مقامات و ساختارهای موجود است تا بتوانند مسئولیت‌هایشان را به‌عهده بگیرند و وظایف‌شان را انجام دهند.

۲۰. هدف از این کار متقاعد کردن مقامات و سایر کنش‌گران از طریق گفت‌وگوهای دوطرفه‌ی محرمانه است تا کاری انجام دهند که در حوزه‌ی مسئولیت‌ها یا صلاحیت‌شان قرار دارد (به‌عنوان مثال، از افرادی که در معرض خطر هستند محافظت کنند).

اهداف باید SMART باشند، یعنی مشخص، قابل اندازه‌گیری، قابل دستیابی، مرتبط و دارای محدودیت زمانی باشند.

نمونه‌ای از هدف در شرایط اضطراری: شناسایی کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند در اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان در منطقه‌ی X، مطلع کردن خانواده‌هایشان از جای آنها و، اگر شرایط اجازه داد، بازگرداندن آنها به خانواده‌هایشان.

نمونه‌ای از هدف جمعیت ملی در شرایط غیراضطراری: سازماندهی، آموزش و حفظ تیم سیار واکنش اضطراری برای بازپیوند خانواده که به فناوری اطلاعات و ابزارهای ارتباطی مجهز است و می‌تواند در سوانح به سرعت مستقر شود، اطلاعات مربوط به جستجوی افراد را گردآوری کرده و جستجوی فوری را هماهنگ نماید.

۷.۴. برنامه‌ی اقدام

پس از تعیین راهبرد و اهداف، تشخیص این که چگونه می‌توان به آنها دست یافت حائز اهمیت است؛ برای این کار باید برنامه‌ی اقدامی تهیه کنید که موارد زیر را توصیف کند:

- فعالیت‌ها - انتخاب رویکردها و ابزار؛
- منابع انسانی مورد نیاز - نقش و وظایف داوطلبان و پرسنل بازپیوند خانواده؛
- منابع مورد نیاز - مادی، تدارکاتی، مالی؛
- زمان‌بندی فعالیت‌ها - اگر محدودیت زمانی وجود داشته باشد فعالیت‌ها چه زمانی شروع می‌شوند و چه زمانی به پایان می‌رسند؛
- فرض‌ها - فرض‌های کلیدی باید ایجاد شوند و مرتب مورد نظارت قرار بگیرند؛
- مدیریت خطرات - خطراتی که افراد یا جمعیت ملی در معرض آنها قرار دارند و گام‌های لازم برای مدیریت آنها؛
- شاخص‌های پایش - شاخص‌های کلیدی برای نظارت به فعالیت‌ها و نتایج.

جمعیت‌های ملی و کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ قالب‌ها و ابزارهای خاص خودشان را برای برنامه‌ریزی دارند، بنابراین دو نمونه از برنامه‌های اقدام که در صفحات بعدی (برای شرایط اضطراری و غیراضطراری) می‌بینید بیش از هر چیز دیگری گویا هستند.

۷/۵. پایش

باید به محض این که آمادگی لازم برای برنامه‌ی اقدام ایجاد می‌شود، نظارت بر داده‌ها صورت بگیرد. این کار باید با تشخیص اطلاعات اصلی و شاخص‌هایی انجام شود که می‌توان از آنها برای اندازه‌گیری میزان پیشرفت فعالیت بازپیوند خانواده استفاده کرد (به جدول ۱ در صفحه‌ی بعد مراجعه کنید).

فهرست ارائه شده در ضمیمه‌ی ۹ آماری را نشان می‌دهد که می‌توان از پایگاه داده‌ها (به عنوان مثال از ICRC Prot5) به عنوان شاخص‌های کمی کسب کرد، که سایر اطلاعات مفید برای اندازه‌گیری نتایج به صورت کیفی را هم دارد. هر جمعیت ملی یا نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ می‌تواند داده‌ها و آمار مربوط به اهدافی که انتخاب کرده و فعالیت‌های بازپیوند خانواده که قرار است انجام دهد را انتخاب کند تا سیستم نظارت کارآمدی ایجاد نماید. همان طور که در مقدمه گفته شد رهنمودهای جداگانه‌ای برای نظارت منتشر خواهند شد.

غير قابل فروش

جدول ۱-

نمونه‌ای از برنامه‌ی اقدام برای شرایط اضطراری

	شاخص‌ها		فعالیت‌ها	هدف خاص
	وضعیت اولیه	نتیجه‌ی مطلوب		
	تعداد کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند و اسامی‌شان ثبت شده	تعداد خانواده‌های پیدا شده	تعداد خانواده‌هایی که به هم پیوسته‌اند	<p>۱) شناسایی کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند در اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان در منطقه‌ی X، مطلع کردن خانواده‌هایشان از جای آنها و، اگر شرایط اجازه داد، بازگرداندن آنها به خانواده‌هایشان.</p> <p>برای شناسایی و ثبت اسامی کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند از اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان بازدید کنید.</p> <p>برای برقراری مجدد ارتباط، به شکل جدی در جستجوی والدین آنها باشید.</p> <p>در اسرع وقت بازپیوند خانواده‌ها را سازماندهی کنید.</p>
	تعداد ارتباطات از طریق تلفن همراه	تعداد ارتباطات از طریق تلفن ماهواره‌ای	تعداد پیام‌های «حال ما خوب است» که گردآوری یا توزیع شده‌اند	<p>۲) کمک به خانواده‌هایی که از بستگان‌شان جدا شده‌اند برای برقراری مجدد ارتباط و تبادل خبر.</p> <p>در اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان در منطقه‌ی X تیم‌های بازپیوند خانواده مستقر کنید که تلفن همراه و تلفن ماهواره‌ای دارند تا بتوان با استفاده از آنها برای برقراری ارتباط مجدد بین خانواده‌هایی که از هم جدا شده‌اند دو دقیقه تماس تلفنی داشت.</p> <p>به افراد آسیب‌پذیر پیام‌های «حال ما خوب است» و پیام‌های صلیب سرخ را معرفی کنید.</p>
				۳) و غیره.

هزینه	منابع (منابع انسانی، تجهیزات)	مدیریت خطرات	فرض‌ها	زمان‌بندی	
<p>فرانک سویس</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● دو نماینده یا افسر جستجو، چهار داوطلب بازیوند خانواده یا افسر میدانی ● دو خودرو ● تجهیزات بازیوند خانواده (به ملزومات بازیوند خانواده مراجعه کنید) 	<p>از این که اسامی همه‌ی کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند ثبت شده اطمینان حاصل کنید</p>	<p>همکاری خوب با مقامات و دسترسی به اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان</p>	<p>بین (تاریخ) و (تاریخ)</p> <p>بین (تاریخ) و (تاریخ)</p> <p>بین (تاریخ) و (تاریخ)</p>	
<p>فرانک سویس</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● مانند مورد بالا+ ده تلفن همراه و چهار تلفن ماهواره‌ای 	<p>از نگهداری تجهیزات و مسئولیت‌پذیری در قبال آنها اطمینان حاصل کنید</p>	<p>همکاری خوب با مقامات و دسترسی به اردوگاه‌های آوارگان داخلی و اردوگاه‌های پناهندگان</p> <p>ارائه‌ی خدمات تلفن طی یک هفته از سر گرفته می‌شود</p>	<p>تا زمانی که خطوط تلفن تعمیر شوند و پس از آن برای آسیب‌پذیرترین افراد</p>	

جدول ۱-

نمونه‌ای از برنامه‌ی اقدام برای شرایط غیراضطراری

هدف خاص	شاخص‌ها		فعالیت‌ها
	وضعیت اولیه	نتیجه‌ی مطلوب	
<p>۱) سازماندهی، آموزش و حفظ تیم سیار واکنش اضطراری برای بازیبوند خانواده که به فناوری اطلاعات و ابزارهای ارتباطی مجهز است و میتواند در سوانح به سرعت اعزام شود، اطلاعات مربوط به جستجو را گردآوری کند و جستجوی فوری را هماهنگ نماید.</p>	<p>برای تیم واکنش اضطراری، کاندیداهای مناسب انتخاب کنید</p> <p>اعضای تیم را آموزش دهید و هر سال (برای چهار نفر) تمرین‌های آزمایشی انجام دهید</p> <p>تیم را به ابزار ضروری تجهیز کنید</p>	<p>تعداد اعضای تیم که انتخاب شده‌اند</p> <p>تعداد اعضای تیم که آموزش دیده‌اند</p> <p>تعداد ابزارهای ارائه‌شده</p>	
<p>۲) افزایش کارایی ابزارهای بازیبوند خانواده به منظور استاندارد کردن رویه‌ها و معیارها برای ارائه‌ی خدمات بازیبوند خانواده به ذی‌نفعان شناسایی شده</p>	<p>رهنمودهای فعلی بازیبوند خانواده برای جمعیت ملی، کتاب راهنما برای داوطلبان، دفترچه‌ی آموزشی و مطالب آموزشی را تنظیم کنید</p>	<p>تعداد مطالب تنظیم‌شده</p>	
<p>۳) و غیره.</p>			

هزینه	منابع (منابع انسانی، تجهیزات)	مدیریت خطرات	فرض‌ها	زمان‌بندی	
فرانک سوئیس	● یک خودروی دومحوره برای اعزام سریع	از مسئولیت‌پذیری و استفاده‌ی مناسب از تجهیزات اطمینان حاصل کنید	تیم اضطراری برای بازپیوند خانواده در برنامه‌ها و ساختار مدیریت سوانح جمعیت ملی ادغام می‌شود	یک ماه	
فرانک سوئیس	● هزینه‌های سالانه‌ی نگهداری خودرو	از این که تیم درست مدیریت می‌شود و در مواقع نیاز به موقع اعزام می‌شود اطمینان حاصل کنید		یک ماه	
فرانک سوئیس	● دو عدد لپ‌تاپ ● یک عدد ژنراتور قابل حمل			یک ماه	
فرانک سوئیس	● یک عدد پرینتر قابل حمل				
فرانک سوئیس	● نرم‌افزاری برای گردآوری داده‌ها در خصوص مفقودین، کشته‌شدگان و مجروحین	از این که اعضای تیم حفظ می‌شوند اطمینان حاصل کنید			
فرانک سوئیس	● هزینه‌های طراحی و ویرایش	از این که مطالب تنظیم شده نیازهای ارزیابی شده‌ی بازپیوند خانواده را منعکس می‌کنند اطمینان حاصل کنید	مطالب تنظیم‌شده، کارآیی و کیفیت خدمات بازپیوند خانواده را برای ذی‌نفعان بهبود می‌دهند	یک ماه	
فرانک سوئیس	● هزینه‌های پرینت			یک ماه	
فرانک سوئیس	● هزینه‌های توزیع	از این که مطالب تنظیم شده معرفی و استفاده شده‌اند و رویه‌ها رعایت می‌گردند اطمینان حاصل کنید		یک ماه	

غير قابل فروش

پیوست‌ها

پیوست ۱- شرح ERU و FACT

واحد واکنش اضطراری (ERU)

واحدهای واکنش اضطراری، تیم‌های متشکل از متخصصان حرفه‌ای و مجموعه‌های از پیش بسته‌بندی‌شده‌ی تجهیزات استاندارد هستند. پرسنل این واحدها متعهد می‌شوند در عرض ۴۸ ساعت در دسترس قرار بگیرند، و هدف کل واحد این است که در عرض یک هفته در محل موردنظر آماده‌ی عملیات باشد.

واحدهای واکنش اضطراری به این منظور ایجاد شدند که سرعت و کارایی پاسخگویی فدراسیون به سوانح را افزایش دهند. واحدهای واکنش اضطراری فشاری را که پس از یک سانحه‌ی بزرگ بر دوش جمعیت ملی و دفتر نمایندگی فدراسیون قرار دارد کاهش می‌دهند. به‌علاوه، آنها می‌توانند در منطقه‌ای که سانحه‌ای در آن رخ داده و دفتر نمایندگی فدراسیون یا جمعیت ملی در آن حضور ندارد به‌سرعت حاضر شوند.

واحدهای واکنش اضطراری مورد حمایت چند جمعیت ملی قرار دارند که در حال حاضر در اتریش، بلژیک، فنلاند، آلمان، ژاپن، نروژ، اسپانیا، سوئد و انگلستان هستند. این جمعیت‌های ملی حمایت‌کننده نه تنها هزینه‌ی تجهیزات و پرسنل را طی آموزش و عملیات تحت پوشش قرار می‌دهند، بلکه مسئول این هستند که اعضای تیم را دور هم جمع کنند، وجود صلاحیت‌های حرفه‌ای را تضمین کنند و ترکیب واحد واکنش اضطراری را رعایت نمایند. هر یک از اعضای تیم باید با زبانی که برای واحد توافق شده آشنایی کافی داشته باشند و همه باید مقررات رفتاری فدراسیون را رعایت کنند. به‌علاوه، واحدهای واکنش اضطراری مورد حمایت سایر جمعیت‌های ملی مانند صلیب سرخ آمریکا، استرالیا، سوئیس و همچنین هلال احمر فلسطین هستند.

تیم‌های ارزیابی میدانی و هماهنگی (FACT)

فدراسیون بین‌المللی، از طریق اعضای دبیرخانه و نمایندگان جمعیت‌های ملی، مفهوم تیم‌های ارزیابی و هماهنگی میدانی (FACT) را ایجاد کرده‌است. این روش در همکاری نزدیک با دفتر سازمان ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه (OCHA) ایجاد شده، و سیستم‌های ارزیابی

و هماهنگی آن با سیستم هماهنگی و ارزیابی سوانح در سازمان ملل متحد (UNDAC) سازگارند.

یک گروه اصلی از مدیران باتجربه در صلیب سرخ/هلال احمر از فدراسیون و جمعیت‌های ملی - ۳۲۰ نفر در پایان سال ۲۰۰۴ - با تخصص‌های مختلف در امداد رسانی، تدارکات، سلامت، تغذیه، بهداشت عمومی و اپیدمی‌شناسی، آب و بهداشت، امور مالی، مدیریت، حمایت روانی و همچنین قابلیت‌های زبانی - ده روز آموزش را پشت سر گذاشته‌اند تا عضو تیم FACT شوند و بتوانند از جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر در پاسخگویی به سوانح بزرگ حمایت کنند. این گروه آماده‌ی مشارکت در اعزام تیم FACT ظرف ۲۴-۱۲ ساعت به مدت ۴-۲ هفته در هر جای دنیا است.

غیر قابل فروش

پیوست ۲ - ضوابط مرجع برای ارزیابی نیازهای باز پیوند خانواده (نمونه)

عنوان	شرایط و تاریخ وضعیت اضطراری موردنظر را بیان کنید. به عنوان مثال، «ارزیابی نیازهای باز پیوند خانواده در کشورهایی که از طوفان ولفگانگ در ۳-۱ آوریل سال ۲۰۰۵ متأثر شدند»
مقدمه	منطقه‌ی جغرافیایی و چارچوب زمانی برای ارزیابی، و همچنین اهداف اصلی آن (حداکثر ۳ یا ۴ مورد) را مشخص کنید
اهداف ارزیابی	اهداف خاص ارزیابی را بیان کنید
روش	توضیح دهید برای انجام ارزیابی چه روشی انتخاب شده (مشاهده‌ی میدانی، چه نوع مصاحبه‌هایی، با چه کسانی، ارزیابی چندرشته‌ای یا جداگانه، آیا ارزیابی موردنظر شامل شرکای دیگر نیز هست، به چه اسناد یا منابع ثانویه‌ای باید مراجعه کرد)
زمان تقریبی ارزیابی	تاریخ عزیمت - تاریخ بازگشت
جاهایی که باید بازدید شوند	فهرستی از جاهایی که بازدید از آنها باید در اولویت قرار بگیرد
اقدامی که باید انجام شود	اطلاعاتی که باید گردآوری شوند، مصاحبه‌هایی که باید انجام شوند، تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده، و غیره
منابع انسانی مورد نیاز برای ارزیابی	نام افراد مسئول برای ارزیابی، اعضای تیم (چند نفر، با چه سابقه‌ی کاری، شرح مختصری از وظایف هر یک از اعضای تیم)
منابع پشتیبانی	حمل و نقل، تجهیزات موردنیاز (که اعضای تیم باید با خودشان ببرند یا باید در محل موردنظر خریداری شوند، و غیره)
بودجه	بودجه‌ی برآوردشده
گزارش‌دهی	نوع گزارشی که در پایان ارزیابی ارائه خواهد شد و کسی که گزارش برایش ارسال خواهد شد

پیوست ۳- ارزیابی بازیوند خانواده در سال ۲۰۰۹ در افغانستان

پرسش نامه‌ای برای رهبران و نمایندگان جامعه

نام:

گروه قومی:

محل تولد:

شغل:

دسته بندی (مقیم، بی خانمان، پناهنده‌ی بازگشتی، کارگر خارجی):

تاریخ:

مکان:

۱. آیا همه‌ی افراد جامعه‌ی محلی شما با بستگان‌شان در تماس‌اند؟
۲. در منطقه‌ی شما راه‌های سنتی برای حفظ تماس با خانواده چیست؟
۳. آیا منطقه‌ی شما مستعد بلایای طبیعی است؟ چه بلایای طبیعی‌ای در منطقه‌تان رخ داده‌است؟
- آیا منطقه‌ی شما تحت تأثیر درگیری‌ست؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، به چه شکل؟
۴. آیا کسی را می‌شناسید که در شرایطی بوده که تماسش با یکی از بستگان قطع شده، یا اطلاع نداشته بستگانش کجا و در چه حال بودند؟
۵. اگر پاسخ‌تان مثبت است، آیا می‌دانید این افراد در چه شرایطی تماس‌شان را با هم از دست دادند؟
۶. پس از آن چه اتفاقی افتاد؟ آیا برای بازیوند خانواده اقدامی انجام شد؟ این اقدام چقدر کارآمد بود؟
۷. آیا مردم هنوز نمی‌توانند با بستگان‌شان مجدداً ارتباط برقرار کنند، اگر پاسخ‌تان مثبت است، چرا؟
۸. آیا مردم برای برقراری مجدد ارتباط از هیچ سازمانی درخواست کمک می‌کنند؟
۹. آیا می‌دانید که هلال احمر/ صلیب سرخ خدماتی دارد که به مردم کمک می‌کند با بستگان‌شان ارتباط مجدد برقرار کنند، یا سعی می‌کند در مورد افرادی که دستگیر یا ناپدید شده‌اند اطلاعاتی کسب کند؟
- آیا افراد جامعه‌ی محلی شما از این خدمات اطلاع دارند؟

۱۰. اگر پاسخ‌تان مثبت است، شما/ افراد جامعه محلی شما چگونه از خدمات بازپیوند خانواده در صلیب سرخ/ هلال احمر مطلع شده‌اید؟

۱۱. آیا تا به حال در مورد خدمات زیر چیزی شنیده‌اید یا از آنها استفاده کرده‌اید؟

روش جستجو	آیا در مورد آنها چیزی شنیده‌اید؟	آیا قبلاً از آنها استفاده کرده‌اید؟
پیام‌های هلال احمر	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
پیام «سلامت» از بازداشت‌شدگان و به آنها	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
برنامه‌ی تماس تلفنی با بازداشت‌شدگان در گوانتانامو	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
بازدیدهای خانوادگی از بازداشت‌شدگان در بگرام	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
برنامه‌ی تماس ویدیویی با بازداشت‌شدگان در بگرام	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
درخواست جستجو	بله ☐ خیر ☐	
ثبت ادعای بازداشت	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
بازپیوند خانواده	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐

۱۲. اگر با هر یک از این خدمات آشنایی دارید، آیا فکر می‌کنید به مردم کمک می‌کنند؟ آیا فکر می‌کنید مفیدند، و چرا؟ اگر پاسخ‌تان منفی است، چرا و چه پیشنهادی برای صلیب سرخ/ هلال احمر دارید؟

۱۳. اگر قبلاً از هر یک از این خدمات استفاده کرده‌اید، در چه شرایطی بوده‌است؟

۱۴. آیا کمک‌تان کرد؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، چگونه؟ اگر پاسخ‌تان منفی است، چرا، و چه پیشنهادی برای صلیب سرخ/ هلال احمر دارید؟

پیوست ۴- ارزیابی بازپیوند خانواده در سال ۲۰۰۹ در افغانستان

پرسش‌نامه‌ی جستجو برای جمعیت‌های ملی با اتباعی در افغانستان (از جمله بازداشت‌شدگان)

(بنگلادش، هند، نپال، پاکستان، سریلانکا)

روش

پرسش‌های زیر را باید ادارات جستجوی جمعیت ملی و/یا نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ پاسخ دهند. در صورتی که هم هماهنگ‌کننده‌ی جستجو در کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ و هم هماهنگ‌کننده‌ی جستجو در جمعیت ملی مسئول بخش‌هایی از خدمات جستجو باشند، هر کدام باید به صورت جداگانه به این پرسش‌نامه پاسخ دهند.

لطفاً اطلاعات زیر را ارائه دهید:

	نام جمعیت ملی
	نام فرد (افرادی) که به این پرسش‌نامه پاسخ داده‌اند
	وظیفه‌ی فرد (افرادی) که به این پرسش‌نامه پاسخ داده‌اند در جمعیت ملی
	زمان و مکان

لطفاً این فرم را به صورت آنلاین پر کنید.

نیازهای جستجوی اتباع در افغانستان

۱) به نظر شما، موج‌های اصلی مهاجرت اتباع از کشورتان (سیل عظیمی از اتباع که در دوره‌ی معینی کشور را ترک می‌کنند) چیست؟ آیا می‌دانید چه درصدی از مهاجران، کشورتان را به قصد افغانستان ترک کرده‌اند؟

۲) آیا جمعیت ملی شما قبلاً نیازهای جستجوی اتباع‌تان را که در افغانستان زندگی می‌کنند/بازداشت شده‌اند ارزیابی کرده‌است؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، این ارزیابی چه زمانی انجام شده‌است؟ آیا می‌توانید آن را با ما به اشتراک بگذارید؟

۳) به نظر شما/طبق ارزیابی‌ای که جمعیت ملی‌تان انجام داده، وقتی ارتباط اتباع کشورتان با بستگانشان که در افغانستان زندگی می‌کنند/بازداشت شده‌اند قطع می‌شود معمولاً چگونه سعی در برقراری مجدد ارتباط می‌کنند (غیر از استفاده از خدمات جستجو که جمعیت ملی ارائه می‌دهد)؟

۴) آیا بعضی از گروه‌ها در دسترسی به این کانال‌های ارتباطی مشکل دارند؟ کدام گروه‌ها؟ چرا؟

۵) به نظر شما/ طبق ارزیابی ای که جمعیت ملی تان انجام داده، اتباع کشورتان معمولاً چگونه ارتباطشان را با بستگانشان که در افغانستان زندگی می کنند/ بازداشت شده اند حفظ می کنند (غیر از استفاده از خدمات جستجو که جمعیت ملی ارائه می دهد)؟

۶) آیا بعضی از گروه ها در دسترسی به این کانال های ارتباطی مشکل دارند؟ کدام گروه ها؟ چرا؟

۷) به نظر شما/ طبق ارزیابی ای که جمعیت ملی تان انجام داده، اتباع کشورتان معمولاً در چه شرایطی و به چه دلیل برای خدمات جستجوی جمعیت ملی درخواست می دهند؟ طبق اطلاعات شما، آیا دلیلی وجود دارد که آنها مایل نباشند از خدمات بازپیوند خانواده در نهضت بین المللی بهره مند شوند؟

۸) آیا سازمان ها یا رسانه های دیگری به این جوامع محلی خدمات جستجو ارائه می دهند؟ اگر پاسختان مثبت است، کدام سازمان ها یا رسانه ها؟ آیا این خدمات رایگان است؟

همکاری در نهضت بین المللی

۱) در حال حاضر برای جستجوی افرادی که در افغانستان زندگی می کنند/ دستگیر شده اند چند ابزار مختلف وجود دارد، از جمله:

- پیام صلیب سرخ (RCM)
- خدمات پیام سلامت
- درخواست جستجو
- ثبت ادعای بازداشت

۲) آیا فکر می کنید ابزارهای فعلی جستجو نیازهای اتباعتان را که می خواهند با بستگانشان در افغانستان ارتباط مجدد برقرار کنند/ ارتباطشان را با بستگانشان حفظ کنند رفع می کنند؟ طبق تجربه ای شما کدام یک از این ابزارها مناسب ترند؟ چرا؟

۳) همه ی درخواست های جستجو، پیام های صلیب سرخ و غیره برای افغانستان قبل از ارسال به ARCS (جمعیت هلال احمر افغانستان) به دست نمایندگی کمیته ی بین المللی صلیب سرخ در کابل بررسی می شوند. پاسخ به درخواست های جستجو، پیام های صلیب سرخ و غیره از افغانستان نیز قبل از ارسال به جمعیت های ملی در سایر نقاط جهان به نمایندگی کمیته ی بین المللی صلیب سرخ در کابل فرستاده می شوند.

وقتی به کمیته ی بین المللی صلیب سرخ در کابل درخواست جستجو، پیام صلیب سرخ و غیره ارسال می کنید، آیا از بازخورد راضی هستید؟ اگر پاسختان منفی است، چرا؟

۴) به منظور بهبود خدمات جستجو برای اتباعتان در افغانستان چه پیشنهادی برای کمیته ی بین المللی صلیب سرخ/ جمعیت هلال احمر افغانستان دارید؟ (بهبود ابزارهای موجود، ابزارهای جدید، تغییر

رویه‌ها، و غیره)

۵) آیا آمار مربوط به پرونده‌های اتباع‌تان در افغانستان را نگه می‌دارید؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، آیا می‌توانید آمار مربوط به سال‌های ۲۰۰۷، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ را ضمیمه کنید؟

سایر ملاحظات

لطفاً نظراتان را در مورد خدمات جستجو که به اتباع‌تان برای برقراری ارتباط با بستگان‌شان در افغانستان ارائه می‌شود بنویسید (پیشنهادات، رابط‌های جدید، کانال‌های ارتباطی، رویه‌ها، و غیره).

پیوست

اگر اطلاعات زیر موجود هستند، لطفاً آنها را ضمیمه کنید:

- ارزیابی نیازهای جستجوی اتباع‌تان که در افغانستان زندگی می‌کنند/ بازداشت شده‌اند
- آمار جستجوی اتباع‌تان در افغانستان (سال‌های ۲۰۰۷، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹).

پس از اتمام بررسی، به شما بازخورد خواهیم داد.

از وقتی که صرف پاسخ دادن به این پرسش‌نامه کردید بسیار سپاسگزاریم!

نمابندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در کابل / جمعیت هلال احمر افغانستان

پیوست ۵ - بررسی روند جستجو در سومالی

پرسشنامه برای جوامع محلی سومالیایی در کشورهای مقصد مهاجرین

روش

هماهنگ کننده‌ی جستجو/ اداره‌ی جستجو در جمعیت ملی باید پنج مصاحبه‌ی جداگانه با نمایندگان سومالی از گروه‌های مختلف ترتیب دهد. ما گفتگو با موارد زیر را پیشنهاد می‌کنیم:

- پناهجویان
- افراد دارای اقامت بلندمدت
- نمایندگان انجمن‌های زنان

در صورت امکان، لطفاً سعی کنید افرادی از طوایف مختلف سومالی انتخاب کنید.

در صورت امکان، لطفاً سعی کنید اهالی سومالی را که قبلاً از خدمات جستجو بهره‌مند شده‌اند و همچنین افرادی را که هرگز از این خدمات استفاده نکرده‌اند انتخاب کنید.

لطفاً اطلاعات زیر را در مورد خودتان ارائه دهید:

نام مصاحبه‌کننده	
وظیفه‌ی مصاحبه‌کننده در جمعیت ملی	
مکان مصاحبه	
زمان مصاحبه (روز/ ماه/ سال)	

لطفاً این فرم را به صورت آنلاین پر کنید.

هویت مصاحبه‌شونده

لطفاً اطلاعات زیر را در مورد مصاحبه‌شونده ارائه دهید:

نام کامل	
دسته‌بندی (پناهجو، مقیم، پناهنده، غیره)	
سن	
جنسیت	
تاریخ خروج از سومالی	
مبدأ در سومالی	
قبیله، طایفه، خاندان، تبار	
تاریخ ورود به این کشور	
وضعیت خانوادگی در این کشور (تنها زندگی می‌کند، با اعضای نزدیک خانواده زندگی می‌کند، با اعضای فامیل زندگی می‌کند، ...)	

نیازهای جستجو

- ۱) چند نفر از مردم سومالی در این کشور زندگی می‌کنند؟
  - آیا بیشتر آنها مجردند؟
  - آیا بیشتر آنها با اعضای نزدیک خانواده (همسر و فرزندان) زندگی می‌کنند؟
  - آیا بیشتر آنها با اعضای فامیل زندگی می‌کنند؟
- ۲) مبادی اصلی جوامع محلی سومالیایی که در این کشور زندگی می‌کنند چیست؟
- ۳) طایفه‌ها و خاندان‌های اصلی که در این کشور شناخته می‌شوند کدامند؟
- ۴) شما با بستگانتان در سومالی عمدتاً چگونه در ارتباطید (راه‌ها و/ یا کانال‌های ارتباطی)؟
- ۵) شما ارتباط خود با بستگانتان در کشورهای همسایه سومالی را عمدتاً چگونه حفظ می‌کنید (راه‌ها و/ یا کانال‌های ارتباطی)؟
- ۶) آیا در جامعه محلی خود کسانی را می‌شناسید که هنوز قادر به برقراری ارتباط با بستگان نزدیکشان در سومالی نیستند؟
- اگر پاسخ‌تان مثبت است، آنها در چه شرایطی ارتباطشان را با بستگان خود از دست دادند؟ چرا هنوز نمی‌توانند با بستگان‌شان ارتباط مجدد برقرار کنند؟
- ۷) آیا در جامعه‌تان کسانی را می‌شناسید که هنوز قادر به برقراری ارتباط با بستگان نزدیکشان در کشورهای همسایه سومالی نیستند؟
- اگر پاسخ‌تان مثبت است، آنها در چه شرایطی ارتباطشان را با بستگان خود از دست دادند؟ چرا هنوز نمی‌توانند با بستگان‌شان مجدداً ارتباط برقرار کنند؟
- ۸) وقتی مردم سومالی ارتباط خود با بستگان‌شان در سومالی یا کشورهای همسایه آن را از دست می‌دهند چگونه با آنها مجدداً ارتباط برقرار می‌کنند؟
- ۹) آیا انجمن و/ یا رسانه‌ای را می‌شناسید که در برقراری مجدد ارتباط/ حفظ ارتباط با اعضای خانواده به مردم سومالی کمک کند؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، کدام انجمن‌ها یا رسانه‌ها؟ هزینه‌ی این کار چقدر است؟
- ۱۰) آیا بستگانی دارید که پس از روده، بازداشت یا کشته شدن ناپدید شده باشند، و سرنوشت کدام یک از آنها هنوز برایتان نامعلوم است؟

اطلاع داشتن در مورد خدمات جستجو

۱) آیا می‌دانید صلیب سرخ/ هلال احمر از این کشور برنامه‌ای برگزار می‌کند تا در برقراری مجدد ارتباط/ حفظ ارتباط با اعضای خانواده در خارج از کشور به مردم کمک کند؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، چگونه در این زمینه اطلاعات کسب کردید؟

۲) آیا تا به حال در مورد خدمات زیر چیزی شنیده‌اید یا از آنها استفاده کرده‌اید؟

روش جستجو	آیا در مورد آنها چیزی شنیده‌اید؟	آیا قبلاً در این کشور از آنها استفاده کرده‌اید؟
پیام‌های هلال احمر	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
برنامه‌ی مفقودشدگان در بی‌بی‌سی	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐
وبسایت کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ برای روابط خانوادگی	بله ☐ خیر ☐	بله ☐ خیر ☐

۳) اگر با این خدمات آشنا هستید، آیا فکر می‌کنید آنها پاسخ‌گوی نیازهای جوامع محلی اهالی سومالی در این کشور هستند؟ چرا؟ اگر پاسخ‌تان منفی است، برای بهبود آنها چه پیشنهادی دارید؟ چه کانال‌های ارتباطی دیگری به کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ پیشنهاد می‌کنید؟

۴) اگر قبلاً از این خدمات در این کشور استفاده کرده‌اید، در چه شرایطی این کار را انجام دادید؟ نتیجه چطور بود؟

سایر ملاحظات

لطفاً نظرتان را در مورد خدمات جستجو که به جوامع محلی اهالی سومالی ارائه می‌شود بنویسید (پیشنهادات، رابطهای جدید، و غیره).

با سپاس!

پیوست ۶ - بررسی روند جستجو در سومالی

پرسش‌نامه‌ی جستجو برای جمعیت‌های ملی در کشورهای مقصد مهاجرین

روش

پرسش‌های زیر را باید اداره‌ی جستجوی جمعیت ملی پاسخ دهد.

لطفاً اطلاعات زیر را ارائه دهید:

نام فرد (افرادی) که به‌این پرسش‌نامه پاسخ داده‌اند)
وظیفه‌ی فرد (افرادی) که به‌این پرسش‌نامه پاسخ داده‌اند) در جمعیت ملی
زمان و مکان

لطفاً این فرم را به‌صورت آنلاین پر کنید.

- آیا جمعیت ملی شما مسئول وظایف مشخصی است که آن را در تماس مستقیم با جوامع محلی سومالیایی قرار می‌دهد (به‌عنوان مثال، کار در اردوگاه‌ها برای پناهجویان یا پناهندگان)؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، این وظایف چیست؟
- آیا پرسنل/ داوطلبانی (در اداره‌ی مرکزی و/ یا شعب آن) هستند که اطلاعات خاصی در مورد جوامع محلی سومالی داشته باشند و مسئول خدمات جستجو در این جوامع باشند؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، سمت آنها چیست و چه تجربه‌ای دارند؟

نیازهای جستجوی افراد در جوامع محلی سومالی

- به‌نظر شما، موج‌های اصلی مهاجرت مردم سومالی به‌کشورتان (سیل عظیمی از مردم سومالی که در دوره‌ی معینی وارد کشورتان شده‌اند) چیست؟ بزرگی جوامع سومالی در کشور شما چقدر است، و وضعیت آنها (پناه‌جو، مهاجر غیرقانونی، مقیم و غیره) چیست؟
- آیا جمعیت ملی شما قبلاً نیازهای جستجو در جوامع محلی سومالی را ارزیابی کرده‌است؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، این ارزیابی چه زمانی انجام شده‌است؟ آیا می‌توانید آن را با ما به اشتراک بگذارید؟
- به‌نظر شما/ طبق ارزیابی‌ای که جمعیت ملی‌تان انجام داده، وقتی ارتباط مردم سومالی در کشورتان با بستگان‌شان در سومالی قطع می‌شود معمولاً چگونه سعی در برقراری مجدد ارتباط می‌کنند (غیر از استفاده از خدمات جستجو که جمعیت ملی ارائه می‌دهد)؟
- آیا بعضی از گروه‌ها در این جوامع محلی در دسترسی به این کانال‌های ارتباطی مشکل دارند؟ کدام گروه‌ها؟ چرا؟
- به‌نظر شما/ طبق ارزیابی‌ای که جمعیت ملی‌تان انجام داده، مردم سومالی در کشورتان معمولاً چگونه ارتباط‌شان را با بستگان‌شان در سومالی حفظ می‌کنند (غیر از استفاده از خدمات جستجو که جمعیت

ملی ارائه می‌دهد؟

۶) آیا بعضی از گروه‌ها از این جوامع محلی در دسترسی به این کانال‌های ارتباطی مشکل دارند؟ کدام گروه‌ها؟ چرا؟

۷) به‌نظر شما/ طبق ارزیابی‌ای که جمعیت ملی‌تان انجام داده، مردم سومالی معمولاً در چه شرایطی و به چه دلیل برای خدمات جستجوی جمعیت ملی شما درخواست می‌دهند؟

۸) آیا سازمان‌ها یا رسانه‌های دیگری به این جوامع خدمات جستجو ارائه می‌دهند؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، کدام سازمان‌ها یا رسانه‌ها؟ آیا این خدمات رایگان هستند؟

شبکه ارتباطی

۱) در چارچوب این نظرسنجی، آیا می‌توانید به‌ما اطلاعاتی در مورد نقشه‌برداری جغرافیایی طویف/خواستگاه سومالیایی در کشورتان ارائه دهید؟ آیا می‌توانید این اطلاعات را با ما به اشتراک بگذارید؟

۲) هنگام جستجوی یکی از اعضای جوامع محلی سومالی، آیا به‌شبکه‌ای از واسطه‌ها/ رابطها در این جوامع تکیه می‌کنید؟

۳) آیا ساختار طایفه در جوامع محلی سومالی روند جستجو را برای شما تسهیل می‌کند؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، چگونه؟

۴) آیا جمعیت ملی شما برای این جوامع محلی برنامه‌ی جستجو با رویکردی خاص دارد؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، آیا جمعیت ملی‌تان گروه‌های خاصی را در این جوامع انتخاب می‌کند؟

۵) آیا مردم سومالی مرتب به اداره‌ی جستجو در جمعیت ملی شما (اداره‌ی مرکزی و شعب آن) مراجعه می‌کنند؟ آنها چگونه از خدمات جستجو مطلع شده‌اند؟

۶) محدودیت‌ها/ چالش‌های اصلی که جمعیت ملی شما هنگام ارائه خدمات جستجو به جوامع محلی سومالی با آنها روبروست کدامند؟

ابزار جستجو

۱) آیا خدمات اینترنت اختصاصی (extranet) ابزار مفیدی برای فعالیت‌های جستجو در جوامع محلی سومالی است؟ اگر پاسخ‌تان منفی است، چرا؟ آیا پیشنهادی برای بهبود این ابزار دارید؟

۲) آیا شما مجبورید در نتیجه‌ی معیارهای موجود در اکسترانت تعداد زیادی از درخواست‌های جستجو از جوامع محلی سومالی را رد کنید؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، دلایل اصلی این امر کدامند؟

۳) در حال حاضر چهار ابزار مختلف برای جستجو در دسترس جوامع محلی سومالی قرار دارد (به اکسترانت مراجعه کنید):

پیام‌های صلیب سرخ،

درخواست‌های جستجو،

برنامه‌ی مفقودشدگان در بی‌بی‌سی/ کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ،

وب‌سایت کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ (www.familylinks.icrc.org).

آیا در مورد این چهار ابزار از کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ/ آژانس مرکزی جستجو اطلاعات کافی

- دریافت کرده‌اید؟ اگر پاسخ‌تان منفی است، کدام اطلاعات ناقص است؟
- (۴) آیا فکر می‌کنید ابزارهای فعلی جستجو نیازهای جوامع محلی سومالی را در کشور شما رفع می‌کنند؟ طبق تجربه‌ی شما کدام یک از این ابزارها مناسب‌ترند؟ چرا؟
- (۵) همه‌ی درخواست‌های جستجو و پیام‌های صلیب سرخ برای مردم سومالی قبل از ارسال به جمعیت هلال احمر سومالی به‌دست نمایندگی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در نایروبی بررسی می‌شوند. پاسخ به درخواست‌های جستجو و پیام‌های صلیب سرخ از سومالی نیز قبل از ارسال به جمعیت‌های ملی در سایر نقاط جهان به‌نماینده‌ی کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در نایروبی فرستاده می‌شوند. وقتی جمعیت ملی شما درخواست‌های جستجوی مربوط به مردم سومالی را به کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در نایروبی ارسال می‌کند، آیا از بازخورد راضی هستید؟
- (۶) (غیر از سومالی) شما بیشتر به‌کدام کشورهای دیگر (جمعیت‌های ملی یا نمایندگی‌های کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ) پیام صلیب سرخ یا درخواست جستجو برای مردم سومالی ارسال می‌کنید؟
- (۷) برای بهبود خدمات جستجو در جوامع سومالی چه پیشنهادی برای کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ/آژانس مرکزی جستجو دارید؟ (بهبود ابزارهای موجود، ابزارهای جدید، تغییر رویه‌ها، و غیره)
- (۸) آیا آمار مربوط به پرونده‌های سومالی را نگاه می‌دارید؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، آیا می‌توانید آمار مربوط به اوت ۲۰۰۵ - ژوئیه‌ی ۲۰۰۶ را ضمیمه کنید؟

سایر ملاحظات

لطفاً نظرتان را در مورد خدمات جستجو که در اختیار جوامع محلی سومالی قرار می‌گیرد (پیشنهادات، اطلاعات اضافی که به خدمات‌رسانی کمک می‌کند، رابط‌های جدید، کانال‌های ارتباطی، رویه‌ها، و غیره) را بنویسید.

پیوست

اگر اطلاعات زیر موجود هستند، لطفاً آنها را ضمیمه کنید:

- ارزیابی نیازهای جستجو برای جوامع محلی سومالی در کشورتان
- نقشه‌برداری جغرافیایی طوایف سومالی در کشورتان
- آمار جستجو برای مراجعین سومالی (اوت ۲۰۰۵ - ژوئیه ۲۰۰۶)

پس از اتمام بررسی، به‌شما بازخورد خواهیم داد.

با سپاس!

پیوست ۷- پروژه‌ی ارزیابی نیازهای بازپیوند خانواده در کانادا

نظرسنجی الگو

(آدرس)

(تاریخ)

خانم/ آقای محترم،

خدمات بازپیوند خانواده در صلیب سرخ کانادا در حال انجام پروژه‌ای است تا مشخص کند از دیدگاه مهاجران، در کانادا چه نیازهایی در خصوص بازپیوند خانواده وجود دارد. به‌عنوان بخشی از این پروژه، ما اطلاعاتی از مراجعین قبلی بازپیوند خانواده در (محل انجام نظرسنجی) گردآوری می‌کنیم. تجارب شما می‌تواند برای بهبود این برنامه به ما کمک شایانی نماید.

بسیار ممنون خواهیم شد اگر حدود ۱۵ دقیقه زمان صرف کنید و به‌چند پرسش در مورد اینکه آیا شما و افراد جامعه محلی شما نیازهای بازپیوند خانواده دارید یا خیر پاسخ دهید. اطلاعاتی که گردآوری می‌کنیم برای نوشتن گزارشی در مورد نحوه‌ی بهبود برنامه‌ی بازپیوند خانواده به‌کار خواهد رفت.

برای شرکت در این نظرسنجی می‌توانید از بین دو روش زیر یکی را انتخاب کنید:

۱) پرسش‌نامه‌ی کاغذی که به‌این نامه ضمیمه شده را پر کنید و آن را در پاکت ارائه‌شده از طریق پست به‌ما بازگردانید. اگر همه‌ی نظرات‌تان در پرسش‌نامه جا نمی‌شود، لطفاً کاغذ جداگانه‌ای پیوست کنید.

۲) نظرسنجی را به‌صورت آنلاین پر کنید. این نظرسنجی در (لینک نظرسنجی) موجود است. هنگام تکمیل نظرسنجی آنلاین هر وقت بخواهید می‌توانید با خروج از برنامه از ادامه‌ی کار صرف نظر کنید.

پرسش‌ها در هر دو روش کاملاً یکسان‌اند. همه‌ی پاسخ‌هایی که ارائه می‌دهید کاملاً محرمانه خواهند بود. می‌توانید از پاسخ دادن به‌هر پرسشی که تمایلی به‌جواب دادن به‌آن ندارید اجتناب کنید. ما تا (تاریخ موعد برای پایان نظرسنجی) پاسخ‌ها را گردآوری می‌کنیم.

گزارشی از یافته‌های مطالعه از طریق تماس با (هماهنگ‌کننده‌ی محلی امور بازپیوند خانواده) در دسترس شما قرار خواهد گرفت. اگر سؤالی دارید، لطفاً با (هماهنگ‌کننده‌ی ارزیابی نیازها) تماس بگیرید.

با تشکر مجدد، از کمک شما بسیار سپاسگزاریم.

(امضا)

لطفاً در مربعی که کنار پاسخ موردنظر تان است ضربدر بزنید و جزئیات را در جای خالی بنویسید.

۱. آیا از بین اعضای خانواده‌ی شما هنوز کسی در میهن‌تان زندگی می‌کند؟ بله خیر
اگر پاسخ‌تان مثبت است، در کدام کشور هستید؟ _____ اگر پاسخ‌تان منفی است، لطفاً به پرسش شماره‌ی ۶ بروید.

۲. چگونه با اعضای خانواده‌ی خود که در میهن‌تان زندگی می‌کنند در ارتباطید؟
اینترنت تلفن نامه پیام‌های صلیب سرخ
سایر موارد (لطفاً توضیح دهید) _____

۳. آیا حفظ ارتباط با اعضای خانواده که در میهن‌تان زندگی می‌کنند دشوار است؟
بله خیر اگر پاسخ‌تان مثبت است، چرا؟ _____

۴. آیا تا به حال ارتباط‌تان با اعضای خانواده که در میهن‌تان زندگی می‌کنند قطع شده است؟
بله خیر اگر پاسخ‌تان مثبت است، لطفاً توضیح دهید ارتباط‌تان چگونه قطع شد: _____

۵. برای بازیبوند با اعضای خانواده‌ی خود در میهن‌تان از کدام یک از موارد زیر استفاده می‌کنید؟
اینترنت تلفن نامه‌نگاری صحبت با دیگران
آژانس خصوصی صلیب سرخ سایر سازمان‌ها
سایر روش‌ها (لطفاً توضیح دهید) _____

۶. آیا از بین اعضای خانواده‌ی شما کسی در کشور دیگری (غیر از میهن‌تان یا کانادا) زندگی می‌کند؟
بله ، اگر پاسخ‌تان مثبت است، کدام کشور؟ _____
خیر ، اگر پاسخ‌تان منفی است، لطفاً به پرسش شماره‌ی ۱۲ بروید.

۷. چگونه با اعضای خانواده‌تان در این کشور در ارتباطید؟
اینترنت تلفن نامه پیام‌های صلیب سرخ
سایر موارد (لطفاً توضیح دهید) _____

۸. آیا حفظ ارتباط با اعضای خانواده‌تان که در این کشور زندگی می‌کنند دشوار است؟
بله خیر اگر پاسخ‌تان مثبت است، چرا؟ _____

۹. آیا تا به حال ارتباط‌تان با اعضای خانواده که در این کشور زندگی می‌کنند قطع شده است؟
بله خیر
اگر پاسخ‌تان مثبت است، لطفاً توضیح دهید ارتباط‌تان چگونه قطع شد: _____

۱۰. برای بازیبوند با اعضای خانواده‌تان در این کشور از کدام یک از موارد زیر استفاده می‌کنید؟
اینترنت تلفن نامه‌نگاری صحبت با دیگران
آژانس خصوصی صلیب سرخ سایر سازمان‌ها
سایر روش‌ها (لطفاً توضیح دهید) _____

۱۱. اگر سازمان دیگری را می‌شناسید که بتواند در بازیبوند با اعضای خانواده کمک‌تان کند:
آیا باید برای این کار هزینه‌ای بپردازید؟ بله خیر
نام این سازمان چیست؟ _____

چیزی در مورد آن نمی‌دانم	در مورد آن شنیده‌ام	از آن استفاده کرده‌ام	۱۲. در مورد خدمات ذیل برای بازپیوند خانواده چقدر اطلاعات دارید؟
☐	☐	☐	پیام‌های صلیب سرخ
☐	☐	☐	جستجوی منظم
☐	☐	☐	گزارش‌های سلامت و معیشت
☐	☐	☐	اسناد سفر
☐	☐	☐	تأییدیه بازداشت
☐	☐	☐	پیام‌های «صحيح و سالم هستم»
☐	☐	☐	موارد جنگ جهانی دوم

خیلی راضی	راضی	ناراضی	خیلی ناراضی	۱۳. وقتی به آخرین درخواست‌تان فکر می‌کنید، از موارد زیر چقدر راضی هستید؟
☐	☐	☐	☐	پیام‌های صلیب سرخ
☐	☐	☐	☐	جستجوی منظم
☐	☐	☐	☐	گزارش‌های سلامت و معیشت
☐	☐	☐	☐	اسناد سفر
☐	☐	☐	☐	تأییدیه بازداشت
☐	☐	☐	☐	پیام‌های «صحيح و سالم هستم»
☐	☐	☐	☐	موارد جنگ جهانی دوم

۱۴. چقدر طول کشید تا به آخرین درخواست‌تان پاسخ داده شود؟

۱۵. آیا دلیلی وجود دارد که ممکن است مانع مردم در استفاده از خدمات بازپیوند خانواده شود؟

بله خیر اگر پاسخ‌تان مثبت است، چه دلیلی؟

۱۶. آیا حرف دیگری (خوب یا بد) در مورد تجربه‌تان با برنامه‌ی بازپیوند خانواده دارید؟

لطفاً این پرسش‌نامه را در پاکت ارائه‌شده به‌صلیب سرخ کانادا بازگردانید. با بازگرداندن این پرسش‌نامه تأیید می‌کنید که متوجه تجزیه و تحلیل پاسخ‌هایتان که در مقدمه ذکر شد بوده و با آن موافقت می‌کنید. از کمک‌تان سپاسگزاریم!

پیوست ۸- ابزار ارزیابی خدمات جستجو در جمعیت‌های ملی

۱- مالکیت	پاسخ (دور/بله/ خیر خط بکشید و/ یا نظرتان را بنویسید)	مشکل و مسئله‌ی اصلی	هدف پیشنهادی	اقدام پیشنهادی (و چه کسی باید آن را انجام دهد)
۱. رهبری جمعیت ملی، خدمات جستجو را به‌عنوان مسئولیت جمعیت ملی و بخشی از شبکه‌ی جهانی می‌شناسد که مستلزم ظرفیت ارائه‌ی خدمات در سطح ملی/محلی و ارتباطات بین‌المللی است	بله/ خیر نظرتان را بنویسید			
۲. خدمات جستجو/ نیازهای بازیبوند خانواده و نقش/ ظرفیت جمعیت ملی برای رفع این نیازها ارزیابی شده‌است	بله/ خیر نظرتان را بنویسید: چه وقت/ چه کسی/ یافته‌های اصلی/ اقدام			
۳. فعالیت‌های بازیبوند خانواده در موارد زیر در جمعیت ملی مدنظر قرار گرفته‌اند: الف. بودجه و برنامه‌ی سالانه ب. برنامه‌های توسعه/ آمادگی در مواجهه با بلایا و پاسخگویی به آنها ج. فعالیت‌های اطلاع‌رسانی و ترویجی	بله/ خیر بله/ خیر بله/ خیر			
۲- ساختارها و سازمان	پاسخ (دور/بله/ خیر خط بکشید و/ یا نظرتان را بنویسید)	مشکل و مسئله‌ی اصلی	هدف پیشنهادی	اقدام پیشنهادی (و چه کسی باید آن را انجام دهد)
الف. ساختار و فعالیت‌های جمعیت ملی				
۱. در نمودار سازمانی جمعیت ملی موقعیت خدمات جستجو مشخص شده و از تعامل خوب با پرسنل خدمات جستجو و حمایت از آنها و فعالیت‌هایشان اطمینان حاصل می‌شود (اداره‌ای که به آن ربط دارد را ذکر کنید)	بله/ خیر			
۲. گزارش‌دهی در مورد فعالیت خدمات جستجو در سیستم‌های گزارش‌دهی جمعیت ملی ادغام می‌شود	بله/ خیر			
ب. ساختارهای جستجو				

			نام/عنوان سمت	<p>۱. در اداره‌ی مرکزی چه کسی مسئول مدیریت خدمات جستجو است؟</p> <p>- آیا این سمت، با حقوق است؟</p> <p>- تمام وقت است یا پاره وقت؟</p> <p>- آیا دارنده‌ی این سمت مسئولیت‌های دیگری هم دارد؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، این مسئولیت‌ها چیست و چگونه بر ارائه‌ی/توسعه‌ی خدمات تأثیر می‌گذارد؟</p>
				<p>۲. اگر برای فعالیت‌های خدمات جستجو، پرسنل یا داوطلبان دیگری در اداره‌ی مرکزی در دسترس هستند (تعداد) آنها را مشخص کنید</p>
			بله/خیر	<p>۳. خدمات جستجو، اهداف مشخص و برنامه‌ی اجرایی دارد</p>
			بله/خیر	<p>۴. برای کسب اطمینان از اینکه فعالیت‌های جستجو/بازپیوند خانواده در اداره‌ی مرکزی و شعب آن برای رفع نیازها در دسترس هستند، روش و ساختار رسمی و فعالی وجود دارد (مشخص کنید آیا این مسئله کل کشور را تحت پوشش قرار می‌دهد یا خیر)</p>
ج. سازمان مالی				
			بله/خیر	<p>۱. آیا برای حمایت از توسعه و ارائه‌ی خدمات جستجو بودجه‌ای تخصیص یافته است؟</p>
			سمت/اداره	<p>۲. منبع بودجه‌ی فعلی/ بالقوه چیست؟</p>
				<p>۳. چه کسی مسئول مخارج/ نظارت بر بودجه است؟</p>
			بله/خیر	<p>۴. رویه‌های مناسبی برای حسابداری در دسترس است</p>
اقدام پیشنهادی (و چه کسی باید آن را انجام دهد)	هدف پیشنهادی	مشکل/ مسئله‌ی اصلی	پاسخ (دور/بله/خیر خط بکشید و/یا نظراتان را بنویسید)	۳- توانایی‌ها
الف. پرسنل				

			۱. فرد مسئول خدمات جستجو و سایر افرادی که در این خدمات دخیل اند چه آموزش هایی دیده اند- نوع آموزش، زمان و سازمان آموزش دهنده (داخلی، کمیته ی بین المللی صلیب سرخ، سایر جمعیت های ملی) را بیان کنید.
	بله/ خیر		۲. آیا این افراد آموزش مرتبط دیگری دریافت کرده اند/ تجربه ی مرتبط دیگری دارند؟ (بازدید از سایر جمعیت های ملی، کسب تجربه در سازمانی مرتبط و غیره، کی/ کجا).
		سیمت	۳. در شعب چه کسی خدمات جستجو و بازیونند خانواده ارائه می دهد؟ پرسنل شعب، داوطلبان، دیگران، و آیا این افراد آموزش/ حمایت کافی دریافت می کنند؟
			ب. رسیدگی به استعلامات، سوابق و آمار
	بله/ خیر		۱. برای ثبت، اقدام و بررسی پیام های صلیب سرخ و جستجوی پرونده ها رویه های مشخص و مسنجمی (به صورت مکتوب) وجود دارد.
			۲. سوابق در چه قالبی نگهداری می شوند؟ (به عنوان مثال، کامپیوتر، کارت پایگانی و غیره)؟ - سوابق برای چه مدتی (در قالب ماندگار و قابل دسترسی) نگهداری می شوند؟
			۳. مشخص کنید آمار خدمات جستجو هر چند وقت یک بار ارائه می شوند و جهت گیری آنها چیست.
	بله/ خیر		۴. آیا برای حفاظت از داده های شخصی قانونی ملی وجود دارد و آیا جمعیت ملی در قوانین فعلی ثبت شده/ از آنها تبعیت می کند؟
ج. آموزش			
	بله/ خیر		۱. اداره ی مرکزی به کسانی که در ارائه ی خدمات دخیل اند آموزش منظم می دهد

			بله / خیر	۲. آیا مطالب آموزشی استاندارد در دسترس هستند؟ - آیا این مطالب بر اساس کتاب راهنمای بازپیوند خانواده برای جمعیت ملی هستند (برای کسب اطمینان از جامعیت/انسجام جهت اقدام ملی/ بین‌المللی)؟ - آیا دستورالعمل‌های اجرایی استاندارد در دسترس هستند؟
اقدام پیشنهادی (و چه کسی باید آن را انجام دهد)	هدف پیشنهادی	مشکل / مسئله اصلی	پاسخ (دور / بله / خیر / خط بکشید / یا نظرتان را بنویسید)	۴. ابزار و منابع کار
الف. نیازهای جستجو / بازپیوند خانواده				
			بله / خیر	۱. شرایط فعلی / قبلی / مشکلات در برقراری ارتباط در سطح ملی / بین‌المللی برای جمعیت‌های مقیم یا برای تازه‌واردها که نیازمند کمک خاص خدمات جستجو در نهضت هستند را بیان کنید. حجم کار مربوط به‌بلا‌ای طبیعی، درگیری‌ها، سایر موارد مانند مهاجران، رفاه، جستجو، زنان، و غیره را بیان کنید.
			بله / خیر	۲. آیا در خدمات جستجو، گروه‌های آسیب‌پذیر که نیازمند خدمات جستجوی خاص هستند شناسایی شده‌اند؟ - موارد پزشکی، خردسالانی که والدین آنها همراهشان نیست، افراد مسن ضعیف، زنان، افراد بازداشت شده، و غیره را بیان کنید.
				۳. برای هر جمعیت هدف چه نوع خدماتی ارائه می‌شود (جستجو، پیام‌های صلیب سرخ، اسناد سفر، بازپیوند خانواده، و غیره)؟

			بله/ خیر	۴. آیا برای جمعیت هدف که به خدمات بازپیوند خانواده نیاز داشتند نقشه برداری انجام شده است؟ اگر پاسخ‌تان مثبت است، لطفاً نسخه‌هایی از آن را ارائه دهید.
ب. امکانات / تجهیزات اداری، مواد مصرفی				
			بله/ خیر - نظرتان را بنویسید	۱. آیا امکانات/ مکان‌هایی که برای خدمات جستجو در دسترس هستند برای کارهایی که در اداره‌ی مرکزی/ شعب آن انجام می‌شوند مناسبند؟ (به‌عنوان مثال، رازداری در هنگام مصاحبه/ امنیت پرسنل، امنیت فایل‌ها، نمایش فهرست‌ها، و غیره)
			بله/ خیر	۲. آیا برای انجام بازدیدهای میدانی وسایل حمل و نقل مناسب در دسترس پرسنل اداره‌ی مرکزی/ شعب آن قرار دارد (مشخص کنید- وسایل حمل و نقل عمومی، با سازمان‌های دیگر، جمعیت‌های ملی، و غیره)
			بله/ خیر	۳. آیا برای کسب اطمینان از دسترسی به خدمات ملی/ محلی، ارائه خدمات، گزارش‌دهی و پیگیری، تجهیزات ضروری اداری، لوازم‌التحریر، مواد تبلیغاتی و منابع مناسب در دسترس هستند؟
			بله/ خیر	۴. آیا رهنمودهای کتبی در مورد خط‌مشی/ معیارها/ رویه‌های خدمات جستجو و ابزار کار مربوطه در دسترس همه‌ی کسانی که در ارائه‌ی این خدمات دخیل‌اند قرار دارند؟
اقدام پیشنهادی (و چه کسی باید آن را انجام دهد)	هدف پیشنهادی	مشکل/ مسئله‌ی اصلی	پاسخ (دور/بله/ خیر خط بکشید و/ یا نظرتان را بنویسید)	۵. روابط
الف. با مقامات				

			۱. خدمات جستجو به عنوان بخشی از شبکه‌ی بین‌المللی جستجو در این نهضت به رسمیت شناخته شده است (به اطلاعات و ذی‌نفعان دسترسی دارد)
		بله / خیر بله / خیر	۲. خدمات جستجو در برنامه‌های پاسخگویی به بلایا در کشور نقش خاصی دارد - برای ثبت اسامی قربانیان - برای دریافت اطلاعات تا بتواند به استعلامات بستگان پاسخ دهد - سایر موارد (لطفاً شرح دهید)
			۳. خدمات جستجو، نوعی اداره‌ی اطلاعات ملی است که دولت تعیین کرده
			۴. فرد مسئول این خدمات، درک روشنی از مسئولیت‌های مقامات (وزارت خانه، اداره، و غیره) در جستجوی اتباع/مقیمان کشور در موارد زیر دارد: - بلایای کشوری / حوادث بزرگ - شرایط اضطراری در خارج از کشور
ب. در داخل نهضت			
			۱. فعالیت‌های عملیاتی یا ظرفیت‌سازی فعلی یا قبلی در کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ برای جستجو/ بازپیوند خانواده چیست؟
		بله / خیر	۲. آیا این فعالیت‌ها در قالب توافقنامه‌ای رسمیت یافته‌اند؟
			۳. هر گونه همکاری فعلی یا قبلی (با یا بدون توافق رسمی) با سایر اجزای نهضت در حمایت از فعالیت‌های جستجو/ بازپیوند خانواده را بیان کنید.
			۴. سایر رابط‌های (اصلی) خدمات جستجو در جمعیت ملی را بیان کنید.

ج. سایر سازمانها				
				هر گونه توافق یا رابطه‌ی فعلی یا قبلی (با یا بدون توافق رسمی) با آژانس‌هایی که در سطح ملی/ بین‌المللی عمل می‌کنند - مانند کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل- را بیان کنید. مشخص کنید برای کدام فعالیت‌ها چه حمایتی دریافت شده‌است.
د. عموم مردم / جوامع محلی خاص				
				برای کسب اطمینان از دستیابی به/ ارائه‌ی خدمات به‌ذی‌نفعان فعلی/ بالقوه، شواهدی از فرد رابط / روابط خدمات جستجو برای گروه‌هایی از جوامع محلی/ عموم مردم بیان کنید.

تقویت ظرفیت برنامه‌ی جمعیت ملی در

جستجو و بازپیوند خانواده

کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ در همکاری با جمعیت‌های ملی در پی این است که پنج جنبه زیر^{۲۱} در خدمات جستجو را تقویت کند:

^{۲۱} پنج بعد ظرفیت‌سازی که در اینجا نشان داده شده‌اند در «چارچوب ظرفیت‌سازی جمعیت ملی» در فدراسیون بین‌المللی قرار می‌گیرند (توسعه‌ی سازمانی، توسعه‌ی منابع انسانی و توسعه‌ی منابع مالی).

۱) مالکیت

موارد زیر را دربرمی گیرد:

- درک جمعیت ملی (حاکمیت، مدیریت و غیره) از مسئولیت‌ها و نیاز به راه‌اندازی و تأمین مالی خدمات جستجو
- این که آیا جمعیت ملی، ظرفیت و نیازهای داخلی که شامل جستجو و بازپیوند خانواده هستند را ارزیابی کرده یا خیر
- این که آیا فعالیت‌های اطلاع‌رسانی، اساس نامه‌ها، راهبرد، برنامه‌ی توسعه و بودجه در جمعیت ملی، فعالیت‌های خدمات جستجو/ بازپیوند خانواده را دربرمی‌گیرند یا خیر

۲) ساختارها و سازمان

موارد زیر را دربرمی‌گیرد:

- ظرفیت مدیریت برای برنامه‌های بازپیوند خانواده در اداره‌ی مرکزی (و سایر سطوح به‌نحو مقتضی) جهت حمایت از شبکه‌ی مؤثر و کارآمد
- فرد مسئول در اداره‌ی مرکزی با آموزش، سیستم‌ها، ابزار، منابع و حمایت مقتضی
- رهنمودهای مدیریت داخلی و/ یا رویه‌های عملیاتی برای ارائه‌ی خدمات جمعیت ملی
- تعامل بین واحدهای مختلف جمعیت ملی که به گروه‌های هدف/ ذی‌نفعان خدمات مختلف ارائه می‌دهند

۳) توانایی‌ها

موارد زیر را دربرمی‌گیرد:

- ظرفیت برای توسعه، ارائه و ارزیابی آموزش جستجو/ بازپیوند خانواده
- پرسنل/ داوطلبان در اداره‌ی مرکزی و سایر سطوح مقتضی آگاهی، دانش و مهارت لازم را برای ارائه‌ی خدمات و حمایت از اعلام‌کننده ارند
- توانایی برنامه‌ریزی، نظارت، گزارش‌دهی و بررسی نیازهای خدماتی، فعالیت‌ها و مخارج

۴) روابط

موارد زیر را دربرمی‌گیرد:

- به رسمیت شناخته شدن نقش جمعیت ملی در فعالیت‌های جستجو/ بازپیوند خانواده توسط مقامات کشوری و محلی
- تعامل با مقامات کشوری، سایر نهادها و سازمان‌های ملی برای کسب اطمینان از دسترسی به اطلاعات و ذی‌نفعان و برای ارجاع به نهادهای مناسب
- رابطه با ذی‌نفعان برای کسب اطمینان از دسترسی به/ ارائه‌ی خدمات در جوامع محلی، اردوگاه‌های پناهندگان، و غیره
- رابطه با سایر واحدهای خدمات جستجو در جمعیت‌های ملی و سایر نهادهای بین‌المللی (کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، یونیسف، سازمان بین‌المللی مهاجرت، و غیره).

۵) ابزار و منابع کار

موارد زیر را در برمی گیرد:

- سیستم متمرکز (کارت بایگانی/ کامپیوتر) برای گردآوری و نگهداری اطلاعات، نظارت، بررسی و گزارش دهی در مورد فعالیت های جستجو/ بازیونند خانواده که در حال انجام هستند
- شبکه ی جستجوی ملی که منابع مختلف (از جمله منابع مالی) برای آن در نظر گرفته شده و به ابزار ضروری، یعنی دستورالعمل / کتابچه ی راهنمای جستجو، فرم ها (فرم های استاندارد جستجو و پیام های صلیب سرخ به زبان های ملی / محلی)، بروشورهای اطلاعاتی و غیره مجهز است، (به نحو مقتضی) به شعب تعمیم داده شود.
- سیستم ها و رویه ها برای انگیزه دادن به داوطلبان و حمایت از آنها

نمونه های ارائه شده زیر هر عنوان جامع نبوده و انعطاف پذیرند چون برای تغییر نکته ای که مورد تأکید است می توان هدف مورد نظر را زیر عنوان متفاوتی قرار داد.

فایل فروش

پیوست ۹- شاخص‌های بازپیوند خانواده

پیام‌های صلیب سرخ

آماری از:

- تعداد «اولین مراجعه‌کنندگان» و «حفظ روابط خانوادگی» (درصد)
- تعداد پیام‌های گردآوری شده
- تعداد پیام‌های توزیع شده
- تعداد پیام‌های تبادل شده بین غیرنظامیان
- تعداد پیام‌های تبادل شده بین بازداشت‌شدگان و غیرنظامیان
- تعداد پیام‌ها از کودکانی که والدین‌شان همراه آنها نیست و کودکانی که از والدین‌شان جدا شده‌اند
- تعداد پیام‌های بازگشتی به فرستنده

اطلاعاتی در خصوص

- کشورهای مبدأ
- کشورهای مقصد
- دلایل ذکر شده در پیام‌های بازگشتی به فرستنده
- فاصله‌ی زمانی بین گردآوری و تحویل
- محتوای پیام‌های صلیب سرخ (چه نوع اطلاعات: خبر خوب/ بد، درخواست حمایت، سایر موارد)

در انتظار خبر/ صحیح و سالم هستیم/ خدمات سلامت

آماری از:

- تعداد گردآوری شده
- تعداد توزیع شده
- تعداد تبادل شده بین غیرنظامیان
- تعداد تبادل شده بین بازداشت‌شدگان و غیرنظامیان

تماس‌های تلفنی (تلفن ثابت، تلفن همراه، تلفن ماهواره‌ای)

آماری از:

- تعداد تماس‌های تلفنی از غیرنظامیان به غیرنظامیان
- تعداد تماس‌های تلفنی از بازداشت‌شدگان به غیرنظامیان
- تعداد تماس‌های تلفنی از غیرنظامیان به بازداشت‌شدگان

درخواست‌های جستجو

آماری از:

- تعداد افراد جدیدی که بستگان‌شان به دنبال آنها می‌گردند
- چه تعدادشان زن هستند
- چه تعدادشان کودک هستند
- تعداد افرادی که پیدا شده‌اند (پرونده‌ها به شکل مثبت مختومه شده‌اند)
- چه تعدادشان به کمک شبکه‌ی بازیونند خانواده در صلیب سرخ/ هلال احمر پیدا شده‌اند
- تعداد افرادی که پیدا نشده‌اند (پرونده‌ها به شکل منفی مختومه شده‌اند)
- تعداد مواردی که هنوز بلا تکلیف‌اند
- چه تعدادشان زن هستند
- چه تعدادشان در زمان ناپدید شدن خردسال هستند

اطلاعاتی در مورد:

- دوره‌ای که پوشش داده شده
- منطقه‌ی جغرافیایی‌ای که پوشش داده شده
- درصد زنان و مردان
- سن
- مبدأ درخواست‌ها (کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ، جمعیت ملی، سایر موارد)، از کجا (منطقه‌ی جغرافیایی)
- میزان تماس‌ها قبل از جدا شدن از خانواده
- تعداد درخواست‌هایی که انتشارشان مجاز است/ نیست
- تجزیه و تحلیل اقدامات دیپلماتیک: انجام شده/ انجام نشده/ چرا/ برای چه کسی
- در خصوص پرونده‌های مختومه‌شده، تجزیه و تحلیل دلایل (نوع مختومه شدن، فردی که آنها را مختومه کرده)
- برای پرونده‌های که درخواست کنسل شده: بر اساس کدام معیارها (به عنوان مثال، استعمال‌کننده پیدا نشده)
- رابطه‌ی بین استعمال‌کنندگان و افراد تحت جستجو
- چند نفر از افرادی که تحت جستجو هستند از یک خانواده‌اند
- چقدر زمان می‌برد تا خانواده‌ها برای مطرح کردن درخواست جستجو به کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ مراجعه کنند
- باز شدن و مختومه شدن هر پرونده چقدر زمان می‌برد
- بین گردآوری درخواست‌ها و به‌روز رسانی نرم افزار PROT5 چقدر زمان لازم است

ثبت اسامی کودکانی که والدین شان همراه آنها نیست / کودکانی که از والدین شان جدا شده‌اند / کودک سربازان منفک

آماري از:

- تعداد کودکانی که والدین شان همراه آنها نیست، کودکانی که از والدین شان جدا شده‌اند، و کودک سربازان منفک که اسامی شان ثبت شده
- تعداد مواردی که اسامی شان را کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ یا جمعیت ملی ثبت کرده
- تعداد کودکانی که والدین شان همراه آنها نیست، کودکانی که از والدین شان جدا شده‌اند، و کودک سربازان منفک که به خانواده‌هایشان پیوسته‌اند.
- تعداد مواردی که کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ یا جمعیت ملی انجام داده
- تعداد کودکانی که والدین شان همراه آنها نیست، کودکانی که از والدین شان جدا شده‌اند، و کودک سربازان منفک که پرونده‌هایشان در دست بررسی است

اطلاعاتی در مورد:

- درصد کودکانی که والدین شان همراه آنها نیست، کودکانی که از والدین شان جدا شده‌اند، و کودک سربازان منفک
- سن، جنسیت
- پیگیری (روند بازدیدهای پیگیری)
- فاصله‌ی زمانی بین جدایی این کودکان از خانواده‌هایشان و ثبت اسامی آنها
- فاصله‌ی زمانی بین ثبت اسامی این کودکان و پیدا کردن والدین آنها
- چه کسی اسامی آنها را ثبت کرده (کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ/ جمعیت ملی/ یا سایر سازمان‌ها)
- تصاویر (بله/ خیر)
- منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر (جای اردوگاه‌ها، پرورش‌گاه‌ها، و غیره)
- سازمان یا مقامی که مسئول اقامت‌گاه‌هاست
- درخواست کنسل شده: معیارها، دلایل، درصد در کل موارد ثبت شده چیست
- برای پرونده‌هایی که به شکل مثبت مختمه شده‌اند: چگونه، درصد در کل موارد ثبت شده
- اطلاعاتی در مورد والدین (آنها چه کسانی هستند، کجا زندگی می‌کنند، سایر اطلاعات شخصی)
- دختران جوان با نوزاد(ها)
- چند مورد با خواهر و برادر ثبت شده‌اند
- پیگیری پس از بازپیوند خانواده (چند مورد، کجا، چگونه)، چه تعدادی پس از بازپیوند خانواده پیدا شدند و چه تعدادی پیدا نشدند، درصد

بازیونند خانواده

آماری از:

- تعداد بازیونندهای خانواده که انجام شده‌اند
- تعداد افرادی که به آغوش خانواده‌های خود بازگشته‌اند

اطلاعاتی در مورد:

- نوع بازیونند خانواده (سن، جنسیت، آسیب‌پذیری)
- فاصله‌ی زمانی بین ثبت پرونده و بازیونند خانواده
- منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر
- سایر سازمان‌های دخیل (جمعیت ملی، سازمان بین‌المللی، سازمان غیردولتی، سفارت‌خانه‌ها)
- اطلاع به مقامات (بله/خیر - اگر پاسخ‌تان مثبت است، چگونه)

سایر موارد

- تخلیه‌های پزشکی (تعداد، منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر، و غیره)
- افرادی که به وطن‌شان بازگشته‌اند (تعداد، منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر، و غیره)
- انتقالات (چه نوع، تعداد، منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر، و غیره)
- انتقال یا بازگشت اجساد کشته‌شدگان به وطن
- بازدیدهای خانوادگی از بازداشت‌شدگان (تعداد، منطقه‌ی جغرافیایی موردنظر، و غیره)
- تعداد اسامی منتشرشده در وب‌سایت روابط خانوادگی

پیوست ۱۰ - بررسی اولیه‌ی نیازهای بازپیوند خانواده

						جمعیت ملی:					
						تاریخ تکمیل:					
						رابط:					
						۱. اطلاعات مربوط به کشور:					
						۱/۱		جمعیت کل کشور:			
						۱/۲		جمعیت به تفکیک جنسیت:			
		% مؤنث		% مذکر							
۶۰		%		۱۸ تا ۶۰		% زیر ۱۸		به تفکیک سن:			
		% شهری		% روستایی				جمعیت روستایی / شهری:			
						۱/۵		میزان باسوادی:			
						%		تخمین ☐ منبع (منبع را نام ببرید) ☐			
						۱/۶		درآمد سرانه:			
						۱/۷		جمعیت خارج‌نشین (تعداد):			
						۱/۸		سه کشور با بیشترین جمعیت خارج‌نشین			
		.۳		.۲		.۱					
						۱/۹		آیا سیستمی وجود دارد که تک‌تک ساکنان کشور را ثبت کند؟			
		☐ خیر		☐ بله							
						۱/۱۰ آیا کشور با درگیری یا هر نوع دیگری از خشونت دست به‌گریبان است؟					
						لطفأً علامت بزنید:		☐ بله ☐ خیر			
						۱/۱۱ آیا کشور با درگیری یا هر نوع دیگری از خشونت دست به‌گریبان است؟					
جنگ جهانی دوم		۵۰-۲۰ سال		۲۰-۱۰ سال		۱۰-۵ سال		۵۰۰ سال		صدق نمی‌کند	
☐		☐		☐		☐		☐		☐	
						لطفأً علامت بزنید:					
						۱/۱۲ آیا کشور مستعد بلایای طبیعی و/ یا سایر بلااست؟					
						لطفأً علامت بزنید:		☐ بله ☐ خیر			
						لطفأً بلایایی که از سال ۱۹۹۵ تاکنون رخ داده‌اند را بنویسید:					
						ارزیابی بازپیوند خانواده که انجام شده:					
						لطفأً علامت بزنید:		☐ بله ☐ خیر			
						لطفأً علامت بزنید:		☐ بله ☐ خیر			
						لطفأً علامت بزنید:		☐ بله ☐ خیر			
						۲ زیرساخت					
						۲/۱ درصدی از کشور که تحت پوشش شبکه‌ی تلفن است:					
۷۵-۱۰۰%		۵۰-۷۵%		۲۵-۵۰%		۵-۲۵%		۰-۵%		لطفأً علامت بزنید:	
☐		☐		☐		☐		☐			
						تخمین (اگر صدق می‌کند، علامت بزنید)		☐ منبع (منبع را نام ببرید) ☐			
						۲/۲		مناطق روستایی که تحت پوشش شبکه‌ی تلفن هستند:			
						%		تخمین ☐ منبع (منبع را نام ببرید) ☐			
						۲/۳		درصد جمعیتی که به اینترنت دسترسی دارند:			
						%		تخمین ☐ منبع (منبع را نام ببرید) ☐			
						۲/۴ درصدی از کشور که تحت پوشش خدمات پستی است					
						لطفأً علامت بزنید:					

☐ تخمین (اگر صدق می‌کند، علامت بزنید)		☐ منبع (منبع را نام ببرید)
۲٫۵	یوشش خدمات پستی در مناطق روستایی	☐ تخمین % ☐ منبع (منبع را نام ببرید)
۲٫۶	سهولت جابه‌جایی در داخل کشور	
لطفاً علامت بزنید:		
☐ الف. جابه‌جایی آزاد با وسایل حمل و نقل در دسترس	☐ ب. جابه‌جایی آزاد اما دسترسی به‌جاده/ وسایل حمل و نقل عمومی در برخی مناطق محدود است	☐ ج. جابه‌جایی آزاد است اما به جاده/ وسایل حمل‌ونقل عمومی دسترسی نیست
☐ د. جابه‌جایی در برخی مناطق محدود است	☐ ه. جابه‌جایی بسیار محدود است	

لطفاً به تعاریف ارائه‌شده در دستورالعمل‌ها مراجعه کنید					
سایر افرادی که به خدمات بازپیوند خانواده نیاز دارند (لطفاً مشخص کنید)	کودک‌انی که والدینشان همراه آنها نیست و کودک‌انی که از والدینشان جدا شده‌اند	آوارگان داخلی	پناهندگان و پناجویان	مهاجران	
۳. ذی‌نفعان بالقوه‌ی بازپیوند خانواده					
۳٫۱ جمعیت					
☐	☐	☐	☐	☐	لطفاً علامت بزنید و ارقام را جلوی دسته‌بندی‌ها بنویسید (به‌عنوان مثال، پناهندگان: ۱۰,۰۰۰ نفر)
منبع؟					
۳٫۲ جنسیت (لطفاً درصد را مشخص کنید)					
%	%	%	%	%	%
مرد					
زن					
منبع؟					
۴. جاهای اصلی					
%	%	%	%	%	%
شهری					
روستایی					
اردوگاه‌ها					
% شهرک‌ها					
منبع؟					
۵. دلایل اصلی از دست دادن ارتباط					
☐	☐	☐	☐	☐	☐
درگیری یا سایر انواع خشونت					
☐	☐	☐	☐	☐	☐
بلایای طبیعی و/ یا سایر بلایا					
☐	☐	☐	☐	☐	☐
مشکلات اجتماعی					
۶. مراکز پذیرش/ سرپناه‌ها					
برای دسته‌بندی‌های جمعیت که بالاتر ذکر کردیم، تعداد انواع تسهیلات زیر را بیان کنید:					
اردوگاه‌ها	شهرک‌ها	مراکز ترانزیت/ اردوگاه‌ها/ استراحت‌گاه‌های بین‌راهی	سایر موارد	سایر موارد	
منبع؟					

۷. نیازهای بالقوه‌ی بازپیوند خانواده طبق دسته‌بندی جمعیت (لطفاً برای هر دسته‌بندی حداکثر سه نیاز بالقوه بیان کنید)						
سایر افرادی که به خدمات بازپیوند خانواده نیاز دارند (لطفاً مشخص کنید)	کودکاتی که والدینشان همراه آنها نیست و کودکاتی که از والدینشان جدا شده‌اند	آوارگان داخلی	پناهندگان و پناه‌جویان	مهاجران		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	جستجو
☐	☐	☐	☐	☐	☐	بازپیوند خانواده
☐	☐	☐	☐	☐	☐	تماس با خانواده (از طریق پیام‌های صلیب سرخ، تلفن، سایر موارد)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	انتقال اسناد
☐	☐	☐	☐	☐	☐	سایر موارد (لطفاً مشخص کنید)
۸. تأمین‌کنندگان خدمات بازپیوند خانواده طبق دسته‌بندی جمعیت (برای نشان دادن آژانس‌هایی که در این حیطه فعالیت می‌کنند در کادر مربوطه علامت بزنید)						
سایر افرادی که به خدمات بازپیوند خانواده نیاز دارند (لطفاً مشخص کنید)	کودکاتی که والدینشان همراه آنها نیست و کودکاتی که از والدینشان جدا شده‌اند	آوارگان داخلی	پناهندگان و پناه‌جویان	مهاجران		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	صلیب سرخ / هلال احمر
☐	☐	☐	☐	☐	☐	یونیسف
☐	☐	☐	☐	☐	☐	کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل (UNHCR)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	سازمان بین‌المللی مهاجرت (IOM)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	صندوق نجات کودکان (SCF)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	انجمن بین‌المللی نگهداری (Care)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	کمیته‌ی بین‌المللی نجات (IRC)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	آکسفام
☐	☐	☐	☐	☐	☐	خدمات دولتی
☐	☐	☐	☐	☐	☐	سایر موارد (لطفاً مشخص کنید)
۹. پرونده‌های فعلی بازپیوند خانواده						
۹٫۱ مجموع پیام‌های صلیب سرخ که در سال ۲۰۰۵ ردوبدل شده‌اند:						
۹٫۲ مجموع درخواست‌های جستجو که در سال ۲۰۰۵ مختومه شده‌اند: ۹٫۳ مجموع درخواست‌های جستجو که فعال‌اند						
سایر موارد (مشخص کنید) مجموع: سایر موارد (مشخص کنید) مجموع:		سایر موارد (مشخص کنید) مجموع:		سایر موارد (مشخص کنید) مجموع:		
۹٫۴						
۹٫۵ تعداد بازدیدکنندگان در سال ۲۰۰۵ مجموع:						
۹٫۶ سه جمعیت ملی اصلی - خارج از منطقه‌تان- که مرتب پرونده‌های خود را (یا از طریق کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ یا به‌طور مستقیم) با آنها تبادل می‌کنید نام ببرید						
۹٫۷ سه جمعیت ملی اصلی - در منطقه‌تان- که مرتب پرونده‌های خود را (یا از طریق کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ یا به‌طور مستقیم) با آنها تبادل می‌کنید نام ببرید						
۹٫۹ نظرات						
سایر نظرات یا ملاحظات:						

غير قابل فروش

رسالت

کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ سازمانی بی‌غرض، بی‌طرف و مستقل است که تنها مأموریت بشردوستانه‌اش حفظ جان و کرامت قربانیان درگیری‌های مسلحانه و سایر انواع خشونت‌ها و ارائه‌ی کمک به آنهاست. به‌علاوه، این سازمان تلاش می‌کند با ترویج و تقویت حقوق بشردوستانه و اصول جهانی بشردوستانه مانع درد و رنج مردم شود. کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ که در سال ۱۸۶۳ تأسیس شده مبنای کنوانسیون‌های ژنو و نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر است. این سازمان فعالیت‌های بین‌المللی را که نهضت در درگیری‌های مسلحانه و سایر انواع خشونت انجام می‌دهد، هدایت و هماهنگ می‌کند.

ICRC